LIET. BIBLIOGR. TARNYBOS DOVANA

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

The Lights of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada.

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

SAVAITRAŠTIS
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija.
941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont., Canada
Telefonas 368-6813

Nr. 28 (652) — TORONTO, Ontario 1962 — Maironio Metai — liepos (July) mėn. 12 d. — Kaina 10¢

Pavergtųjų Europos Tautų Savaitė

Kova už Lietuvos išlaisvinimą prasidėjo nuo pat pirmųjų dienų, kai tik okupantas įžengė į tada žydėjusį kraštą. Greitai toji kova išsiliejo į du pastovius frontus, gyvus iki šiol: tautos išsilaikymas okupanto priespaudoje ir laisvinimo darbas užsienyje.

Tautos išsilaikymas Lietuvoje buvo ir tebėra dramatiškas. Jis liečia fizinį tautos naikinimą ir patriotų pastangas fiziniai nuo to naikinimo gintis. Ilgus metus toji kova vyko su ginklais rankose Vėliau, milžiniškoms okupanto reguliarios kariuomenės jėgoms tą ginklą išmušus, ji pavirto į dvasinę rezistenciją. To viso pasėkoje lietuvių tauta tėvynėje tebėra gyva ir gaji. Ja galima tik didžiuotis.

• • •

Laisvinimo darbas užsieniuose yra antroji labai svarbi pozicija, be kurios nepriklausomybės atgavimas nėra įmanomas. Plati tai sritis, pradedant nuo mūsų kontaktų su kitataučiais kasdieniame gyvenime, toliau einant į ryšius su kitataučių organizacijomis ir pagaliau ateinant iki pačių laisvųjų kraštų viršūnių. Prie šio pastarojo laisvinimo kovos baro šiuo tarpu ir norisi kiek sustoti.

Nepriklausomosios Lietuvos laikais turėjome draugiškus ryšius su daugeliu pasaulio kraštų. Kol nebuvome varge, visi šie kraštai buvo malonūs. Bet, pažinsi draugą nelaimėje. Vos tik spėjo okupantas įžengti į Lietuvą, daugelis mūsų buvusių užsienio draugų mus paliko. Viena po kitos buvo uždarytos dauguma mūsų diplomatinių atstovybių. Tūlas draugiškas kraštas išdavė net politinius pabėgėlius. Kaikurios tarptautinės organizacijos, turėjusios nepriklausomoje Lietuvoje netgi labai palankią ir proteguojamą savo veiklai dirvą, išbraukė lietuvius iš savo narių tarpo. Ir visa tai buvo daroma vienu motyvu — laisvasis pasaulis įpuolė į neregėtą rusų baimę. Laisvąjį pasaulį užkerėjo ruso magika, taip kaip istorinėje praeityje vienas mužikas buvo užkerėjęs carienę.

Mūsų laimei, visdėlto ne visos valstybės pasidavė tai magikai. Tų šviesiųjų valstybių tarpe pirmoje vietoje atsistojo žvaigždėtosios vėliavos kraštas — JAV. Nors pradžioje ir apsėstos visokių kenkėjų, gudriai užsimaskavusių ne tik viešajame gyvenime, bet net ir valdžios įstaigose, JAV sugebėjo išskirti tiesą nuo melo ir nuo pat pirmųjų dienų atsistoti pavergtųjų tautų pusėje. Ši pozicija buvo tuoj pat pademonstruota paliekant veikti pilnateisę Lietuvos atstovybę. Toliau sekė visa eilė šio krašto žygių, pareiškimų ir veiksmų, pabrėžiančių okupanto teisių nepripažinimą. Bet ir čia visdėlto truko eilė metų, kol pagaliau žengtas dar vienas žingsnis, paskelbiant Pavergtųjų Tautų Savaitę. Ši respublikonų prieš trejetą metų pradėta tradicija, šiemet vėl demokratų pakartota, yra didžiulės reikšmės. Toji reikšmė pirmiausia glūdi fakte, kad dabar JAV vyriausybė yra atsistojusi už savų tautų laisvę kovojančių politinių emigrantų pusėje. Šia prasme JAV vyriausybės žygis toli išeina už to krašto ribų. Pavergtųjų Tautų Savaitė, kuri šiemet paskelbta nuo liepos 15 iki 21 dienos, nors tuo tarpu paskelbta tik vieno krašto vyriausybės, randa atgarsį visame žemės rutulyje, neišskiriant ir dėl to fakto besinervinančių okupantų.

• • •

Jau vien pats Pavergtųjų Tautų Savaitės paskelbimas yra reikšmingas faktas. Bet tai dar ne viskas. Visas reikalas gali būti padarytas dar reikšmingesnis, jeigu mes patys prie tos reikšmės padidinimo galimai daugiau prisidėsime. Labai nemalonu skaityti lakraštyje amerikiečio priekaištą, kad pavergtųjų atstovai mažiau rūpinasi tos savaitės reikalais, negu patys amerikiečiai. Nemanau, kad tas priekaištas, apskritai imant, būtų teisingas. Jeigu pavergtųjų tautų atstovai būtų nedėję visų galimų pastangų, toji Savaitė vargiai ar būtų buvusi paskelbta iš viso. Bet visdėlto šiame teigime yra dalis tiesos. Tai liūdna tiesa, kad pavergtųjų prisiminimuose mūsų salės toli gražu nėra pilnos. Šiaip ar taip tas rodo dalinį intereso atbukimą. Bent šia proga nebūkime apsileidę ir padarykime viską, ko pavergtoji tėvynė iš mūsų reikalauja. A. R.

Antrasis Kanados lietuvių katalikų vaikų kongresas. Prie Nežinomojo Kario kapo Niagara Falls, Ont., vainiką deda kongresą organizavęs Tėvas B. Mikalauskas, OFM, ir dvi dalyvės. Šone stovi S. Šetkus, parado vadovas.

Berlyno siena - vidurio Europos siena

Burmistro W. Brandt pareiškimas

J. GRIKIS
Mūsų korespondentas Švedijoj

"Gėdos siena neišsprendžia Vidurio Europos klausimo", — tokia antrašte pavadintu straipsniu į švedų visuomenę kreipėsi Vak. Berlyno burmistras Willy Brandt. "Gėdos siena"—tai mūro ir spygliuotų vielų užtvaros, kurios pernai rugpjūčio 13 perpjovė padalintąją Vokietijos sostinę. Brandto asmuo Skandinavijos kraštuose labai populiarus, nes jis čia karo metu gyveno ir veikė kaip politinis emigrantas, turįs gerų bičiulių vienminčių socialdemokratų tarpe, bet lygiai pagarbiai vertinamas ir liberalų sluogsniuose. Kai viešumon iškilo Adenauerio ir Brandto rinkiminis apsišaudymas, švedų spauda be išimties stojo pastarojo pusėn.

Vak Berlyno burmistro pareiškimas švedų spaudoje mums tuo įdomus, kad jame Vokietijos suvienijimo klausimas tiesiogiai siejamas su Vidurio Europos likimu.

Vokiečių Birželio 17-ji ir lietuviai

Birželio 17-ji, kurią vokiečiai mini kaip savo vienybės dieną 1953 m. Rytų Vokietijos laisvės sukilimui prisiminti, tampa dar platesnio solidarumo išraiška — visų Europos pavergtųjų solidarumo diena. Kažin, gal ir pabaltiečių birželiniai minėjimai turėtų daugiau šį momentą pabrėžti? Gal tada mažiau ir bejėgiško raudojimo būtų?

Naujai bundantį vokiečių ir kitų pavergtųjų europiečių solidarumą paliudija ir tai, kad Birželio 17-sios proga Vak. Berlynan buvo pakviesta egzilų žurnalistų grupė. Iš Švedijos joje dalyvavo estų dienraščio atstovas ir mūsiškės "Eltos" korespondentas.

Maskvos nerimas

Tokie kontaktai yra konkreti solidarumo išraiška ir neabejotinai stiprina politinės emigracijos svorį. O kad jos reikšmės nereikia nuvertinti, geriausiai liudija Maskvos nerimas, su kuriuo ji seka emigrantų veiklą. Antai, sovietų vyriausybinis organas "Izvestijos" pastaruoju metu gana dažnai įvairiais būdais prisimena pabaltiečius užsienyje. Paskutiniame straipsnyje užsipulti pabaltiečiai Švedijoje. Ta proga Stockholmo dienraštis "Dagens Nyheter" pastebėjo, jog rusų spauda aiškiai dėl to neturi ramybės.

Minimame straipsnyje pabaltiečiai kaltinami kolaboravę su naciais, o dabar kovoją su komunizmu ir svajoją atstatyti "kapitalistinę santvarką" Pabaltijy. "Izvestijos" teigia, jog švedų gyventojai esą pasipiktinę pabaltiečių priešsovietine veikla. Džiaugiasi, kad oficialūs švedų sluogsniai pabaltiečių neremia. Bet už tat, girdi, opoziciniai sluogsniai, pirmoj eilėj konservatorių partija, remia pabaltiečių emigrantų spauda, kursto priešsovietines nuotaikas Švedijoj ir kenkia draugiškiems santykiams su SS SR. Argi bereikia geresnio politinių emigrantų įtakos įvertinimo?

Tik šis įvertinimas, nereikia užmiršti, ateina iš priešo, kuriam rūpi palaužti mūsų pasipriešinimą. Šiuo atveju "Izvestijų" užmačios paprastos: pamėginti įvaryti kylį tarp švedų ir pabaltiečių. Chruščiovas tikriausiai vis dar negali užmiršti, jog kaip tik Baltiškojo komiteto ir jo įtakingojo pirmininko prof. Birgerio Nermano pastangomis sukeltoji švedų visuomenės audra prieš trejetą metų privertė jį atsisakyti malonumo apsilankyti Skandinavijos kraštuose.

Chruščiovas vis dar žvalgosi į Skandinaviją

Paskutiniu metu padaugėjo ženklų, kad Chruščiovas nuo minties lankytis Skandinavijoje dar neatsisakė. Helsinkyje būgštaujama, kad jis gali pasirodyti komunistinio jaunimo fetsivalio proga drauge su kitais nekviestais svečiais ir tuo sudaryti daug keblumų oficialiems suomių sluogsniams, kurie iki šiol festivalio rengimą laikė grynai "privačia iniciatyva" ir nuo jos laikėsi atokiai.

Tiesioginį susidomėjimą Švedija Chruščiovas parodė, viešėdamas savo rumuniškoje kolonijoje. Jis kvietė švedus ir žadėjo jiems geresnį sutikimą, negu prie Poltavos ... Šiuo metu gana pagreitintu taktu vyksta vizitai ir revizitai tarp abiejų kraštų kiek žemesniame lygyje.

Švedų karo laivai aplankė Leningradą, o po to Stockholme pirmą kartą pasirodė sovietų povandeniniai laivai. Oficialiai buvo paskelbta, jog laivų įgulą sudarė 480 jūrininkų iš 10 sov. respublikų. Ar jų tarpe buvo lietuvių, neteko nustatyti. Vienas rusas, pavyzdžiui, atsilygindamas pavaišino lietuviškomis cigaretėmis. Klausiamas jis pasisakė nesąs lietuvis, tik jų laivas, girdi, stovįs Lietuvoje ...

Maždaug tuo pačiu metu Maskvoje lankėsi ir su didžiausiais bosais tarėsi Švedijos finansų min. Straeng. Nelaukiama, jog jo sovietinis kolega min. Garbuzovas dar šiais metais pasinaudotų kvietimu revizituoti. Už tat sovietų atominės energijos specialistai nedelsė ir, rašant šias eilutes, jau čia žvalgėsi, ką jiems leis pamatyti. Užkulisiuose pirmoj eilėj aptariami ne politikos, bet prekybos reikalai. Ligi šiol švedų prekyba su sovietais sudarė tik 2% visos užsienio prekybos. Priimdamas Kremliuje didžiausio švedų koncerno valdytoją, Chruščiovas norėjo, be abejo, priminti, kad jo pasiūlymas "Prekiaukime!" galioja ne tik italų kapitalistams, kuriems jis nepasišykštėjo daug meilių žodžių. (Būtų jų dar daugiau pasakęs, tik susilaikęs, kad jiems nepakenktų! ...).

Ir Švedija nervinasi

Visa tai nereiškia, jog toks iš paviršiaus nekaltas viliojimas ir žavėjimas apsieitų be tylaus spau-

(Nukelta į 8 psl.)

Savaitės įvykiai

ALŽERIJOS NEPRIKLAUSOMYBĖS PIRMIEJI SUNKUMAI: vyksta nesutarimas tarp provizorinės vyriausybės pirmininko B. Ben Khedda ir vicepirm. Ben Bella. Alžerijos kariuomenė, kuri ligi šiol stovėjo Maroke, pasisakė už Ben Bellą. Galimas ginkluotas susidūrimas. Maroko kariuomenė užėmė vakarinę Sacharą, dalį Alžerijos valstybės; esą tai jai priklauso. Orane vyksta kruvini susirėmimai tarp slaptosios prancūzų karo armijos ir mahometonų. Yra apie 100 žmonių užmuštų. Prancūzijos parlamentas sutiko nuimti parlamento nario imunitetą ir tuo pačiu leidžia suimti buvusį ministerį pirmininką George Bidault, kuris prieš kiek laiko prisijungė prie slaptosios armijos vadovybės su tikslu perkelti kovą prieš De Gaulle į Prancūziją.

Brazilijoj riaušės. Po 9 su puse mėnesio min. pirm. Tancredo Nevss atsistatydino ir buvo išrinktas kitas — Andrade. Po pusantros dienos atsistatydino ir šis. Kartu su kabineto krize prasidėjo riaušės dėl maisto trūkumo. Seka valiutos infliacija. Prasidėjo generalinis streikas. Prezidentas Goulard nesutaria nei su senato konservatorių dauguma, nei su savo kariuomene.

Jungtinių Tautų generalinis sekretorius U-Thant vizitavo Britaniją, kur tarėsi su min. pirmininku ir opozicijos vadu. Užsienio reikalų sekretorius padarė gen. sekretoriui priekaištų: JT pasitikėjimas Britanijoj sumažėjo dėl jų kišimosi į Pietų Rodezijos rekalus ir bendrai dėl kišimosi į valstybių vidaus reikalus. Kartu buvo pareikšta, kad U-Tant asmeniškai turi pilną Britanijos pasitikėjimą ir kad jo kandidatūrą į nuolatinius gen. sekretorius jie palaikys. Vėliau U-Tant susitiko su karaliene ir filosofu Bertrand Russell, kuris organizuoja demonstracijas prieš atominių bombų bandymus.

Sovietų diktatorius Nikita pagrasino, kad jei nacionalistinė Kinija iš Formozos pultų komunistinę Kiniją, tai jis su savo visa imperija (suprask su visais satelitais. t.y. pavergtomis tautomis) ateitų Kinijai į pagalbą. Ta pačia proga apkaltino dar sykį Ameriką ir visą jos politiką.

Manoma, kad nacionalistinės Kinijos vadas Čiangkaišekas ateinančiomis savaitėmis rengiasi išmesti nedideles savo kariuomenės parašiutininkų grupes į komunistų Kiniją. Jis nori pamėginti sukelti kiniečius prieš komunistus. Amerika su tuo nesutinka.

Kuboj neramu. Platinamas keturių puslapių nelegalus laikraštis. Valdžia skelbia, kad tai yra nusikaltimas prieš valstybę. Žmonių egzekucijos vyksta toliau net už cukrinių nendrių padegimą. Gyventi neužsiregistravus negalima — gręsia 6 mėn. kalėjimo. Negalima pirkti daugiau pas ūkininką kaip 25 svarus maisto į savaitę. Kitaip būsi spekuliantas.

Blogos žinios iš rytinės Europos: derliai numatomi visur blogi. Žieminiai kviečiai beveik visur dingo. Pašarai ir ypač šienas labai menki. Rytiniai satelitai reikalauja pagalbos iš Rusijos — mėsos, sviesto ir kitokio maisto. To visko neturi ir Rusija. Ar kreipsis Rusija prašydama pagalbos į Vakarų valstybes?

Amerikoj tarp prezidento patarėjų yra koks tai Rostov (ar ne baltųjų rusų emigrantų palikuonis?), kuris paskutiniu laiku yra išdirbęs planą kaip baigti šaltąjį karą. Tarp kitko jis siūląs pripažinti dabartinį tautų pavergimą ir visas Pabaltijo valstybes — Estija. Latvija ir Lietuvą — paliktį Rusijos imperijoj. Susirūpino ir kongresas ir senatas tokiais atsiprašant "patarėjais", bet ponas Rostov nesiteikė savo planų atidengti ir bendrai neduoda jokių paaiškinimų. O prezidentas sako, kad Rostov "veikiąs pagal instrukcijas".

Amerikos ambasadorius Rusijai Thompson, po 5 metų tarnybos, galutinai iš pareigų atsistatydino. Jo vieton paskirtas Foy D. Kohler, iš centro, kur jis tarnavo kaip sekretoriaus padėjėjas Europos reikalams. Turi 45 metus amžiaus. Tarnauja State Departamente nuo 1931 m. Kalba rusiškai.

Paryžiuje po trijų dienų Vokietijos kanclerio Adenauerio ir De Gaulle pasikalbėjimo aiškėja, kad Britanijos priėmimas į Europos Bendrąją Rinką lyg ir teigiamai išspręstas. Adenauerio vizitas pasibaigė sekmadienį, aplankius Reimso katedrą ir išklausius Mišias kartu su De Gaulle. Vėliau buvo priimtas prancūzų ir vokiečių dalinių paradas. Yra sutarta, kad Vokietijos ir Berlyno klausimai turi būti išspręsti pagal tautos apsisprendimą. Tvirtai einama prie suvienytos Europos.

Sudaryta sutartis tarp Šveicarijos ir Europos Bendrosios Rinkos. Einama prie abipusio muitų tarifų už įvežamas prekes sumažinimo. Sumažinama vidutiniai ligi 20%. Sutartis pradės galioti nuo 1963 m. sausio 1 d.

Amerika nuėmė draudimą Rusijos ekskursantams keliauti be leidimo visoj Amerikoj. Draudimas pasiliko tik atstovybių tarnautojams ir žurnalistams. Norima duoti pavyzdį ir Rusijai nuimti tokius draudimus ir leisti laisvai keliauti Amerikos ekskursantams po Rusiją. Nejaugi leistų laisvai keliauti ir po Lietuvą? Ir ar Rusija pasekš gerų pavyzdžiu?

Jugoslavijos ūkio delegacija Maskvoje sudarė naują prekybos sutartį. Ryšiai tarp šių dviejų komunistinių valstybių tuo būdu stiprinami.

R. Vokietijos policija, saugojanti mūro sieną Berlyne, apšaudė keturis berlyniečius, mėginusius tunelio pagalba susisiekti su Vakarų Berlynu. Vienas asmuo iš vakarinio Berlyno nušautas, trys sužeisti.

Turkijos buv. min. pirm. Ismet Inonu vėl sudarė ministerių kabinetą ir gavo parlamento pasitikėjimą. Koaliciją sudaro trys partijos.

Pietų Vietname įvyko susirėmimas tarp vyriausybės kariuomenės ir komunistinių partizanų. Žuvo trylika kareivių ir keturiolika partizanų.

Kinija badauja. Fukien provincijoj pusė žmonių serga nuo nedavalgymo. Vaikų mirtingumas siekia visą trečdalį naujai gimusių. Suaugusieji, negaudami cukraus ir proteinų, silpnėja ir nepajėgia dirbti. Taip praneša neseniai atbėgęs iš Kinijos vienas gydytojas.

Vyr. redaktorius atostogose

"TŽ" vyr. redaktorius kun. dr. P. Gaida išvyko mėnesiui atostogų ir grįš rugpjūčio pradžioje. Redakcijoje jį pavaduoja A. Rinkūnas.

Kas naujo Kanadoje?

KANADIEČIAI JIEŠKO DARBŲ Vakarų Vokietijoje kartu su kitų tautybių darbininkais. Nors kanadiečių skaičius nėra didelis, tačiau kaskart atsiranda daugiau. Vakarų Vokietijoje šiuo metu trūksta 625.000 darbininkų.

•

MIŠKŲ GAISRAI, atėjus vasarai, vėl išsiplėtė. Quebeco provincijoje net 20 valsčių publikai uždrausta įeiti į miškus, nes gaisrai, vienas po kito, jau šį pavasarį sunaikino daug miško medžiagos. Ontario provincijoje gaisrai siaučia Sudbury - Kapuskasing rajonuose.

•

ŪKIO MAŠINŲ FIRMA Massey - Harris - Ferguson, kurių traktoriai ir kitos žemės ūkio mašinos žinomos visame pasaulyje, turi ir savo ūkį, kur visos mašinos būna išbandomos. Tas ūkis yra Milliken, Ont., netoli Toronto, ir turi 700 akrų.

•

TABAKO FIRMOS KANADOJE iki šiol yra paaukojusios $300.000 vėžio ligos tyrimams. Nors gydytojų jau yra pripažinta, kad cigaretės prisideda prie plaučių vėžio sukėlimo, tačiau ta kompanijų auka yra lyg savotiška reklama pačiom firmom. Praėjusiais metais Kanadoje parduota 36 bilijonai cigarečių.

•

PIRMAS NEGRAS ADVOKATAS gavo teisę praktikuoti Quebeco provincijoje. Iki šiol visoje provincijoje nebuvo nė vieno negro advokato. Advokatas Fred Phillips pareiškė, kad jis negalvoja apie diskriminaciją, bet, jo nuomone, daugelis negrų galvoja, kad jie negali prasimušti be baltųjų pagalbos. Esą negrai turi lygiai tokius pat gabumus, kaip ir baltieji.

•

KANADOS FINANSINĖS KRIZĖS priežastimi buvęs Br. Kolumbijos premjeras Bennett, kuris, nacionalizuodamas provincijos elektros jėgainę, atbaidė užsienio investuotojus, pareiškė prekybos min. G. Hees. Toks naivus ministerio pareiškimas sukėlė daug kritikos. Net konservatorių tarpe jaučiamas nepasitenkinimas, nes į dabartinę krizę dar vis žiūrima iš politinio taško.

•

ALKOHOLINIŲ GĖRALŲ suvartojimas Kanadoje praėjusiais metais pakilo 3%. Nuo 1961 m. kovo pabaigos iki šių metų kovo 31 d. kanadiečiai alkoholiniams gėrimams išleido 925 mil. dolerių. Kraštas, kuris su vaikais ir moterimis turi tik 18 mil. gyventojų, su tokia milžiniška suma gėralams stovi vienoje iš pirmųjų vietų pasaulyje.

•

PAKISTANO VYRIAUSYBĖ užsakė Kanadoje 1 mil. dolerių vertės garo variklių savo elektros pėgainėms. Sutartis pasirašyta su Can. Gen. Electric.

•

KANADOS BIBLIOTEKŲ SĄJUNGA turėjo savo konvenciją Otavoje ir nutarė prašyti vyriausybės pašalpos $5 mil. sumoje krašto biliotekoms.

•

PRAGYVENIMO LYGIS vėl pakilo per birželio mėn. ir pasiekė augščiausią laipsnį po karo — 130,5 taškų (skaitant 1949 m. kainas — 100). Ypatingai jaučiamas maisto ir rūbų kainų pakilimas.

GYDYTOJAI IR STREIKAS

Prieš keletą metų dvi amerikietės turistės išlipo iš traukinio vienoje Kanados stotyje ir eidamos gatve paklausė vietinį praeivį:

— Kaip vadinasi šis miestas?

— Saskatoon, Saskatchewan, — atsakė praeivis.

— Einam toliau, matai, kad jis nekalba angliškai, — pasakė viena amerikiečių.

Paskutinių savaičių bėgyje Saskatchewan vardas pagarsėjo ne tik Kanadoje, bet ir visoje Amerikoje. To pagarsėjimo priežastis — gydytojų streikas. Provincinei valdžiai norint įvesti socialinę medicinos apdraudą, gydytojai pradėjo streikuoti, gyventojai liko be medicinos pagalbos. JA Valstybėse į tą streiką kreipiamas ypatingas dėmesys, nes prez. Kennedy nori įvesti medicinos apdraudą.

Gydytojai ir doleris

Nuomonės dėl streikuojančių gydytojų yra pasidalinusios. Daugiausia, gi, kaltina gydytojus. Žmonės, likę be medicinos pagalbos, pradeda neberimti. Girdisi grasinimai. Pasitaikė jau ir mirimų, kurie būtų buvę galimi išvengti, gydytojams atliekant savo pareigas.

Gydytojai iki šiol buvo Kanadoje geriausiai apmokami profesionalai, ir kiekvienoje apylinkėje ju statusas yra lyg kokio dievuko. Saskatchewan provincijoje vidutinis gydytojo uždarbis siekė

(Nukelta į 6 psl.)

Kozlovo parašas ant prieškomunistinio žemėlapio

Kai prieš keletą metų JAV lankėsi S. Sąjungos vicepremjeras Kozlovas, kilo amerikiečių tarpe didelis susidomėjimas. Atsirado ir autografų rinkėjai. Sykį svečias buvo apsuptas būrio smalsuolių Čikagoj. Gavo Kozlovo parašą ant sulankstyto popieriaus ir vienas vyresnio amžiaus vyras.

Po kiek laiko įvykis paaiškėjo. Tariamasis smalsuolis pasirodė esąs ukrainiečių antikomunistinės organizacijos narys, o popieriaus gabalas, ant kurio Kozlovas pasirašė, buvo žemėlapis S. Sąjungoje egzistuojančių koncentracijos ir prievartos darbų stovyklų. Gana didelis kiekis žemėlapio su bolševiko parašu buvo naujai atspausdintas ir paskleistas amerikiečių tarpe. Galima suprasti, kiek Kozlovas gavo "pylos" iš draugo Chruščiovo už parodytą komunistinį žioplumą "kapitalistams". j.a.

Tėviškės Žiburiai
THE LIGHTS OF HOMELAND
Published by Lithuanian R. C. Cultural Society of Canada
SAVAITRAŠTIS
Vyr. red. K. Dr. Pr. Gaidamavičius. Pavaduotojas A. Rinkūnas
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija. Prenumerata visur metams $5.00, pusmečiui $3.00. Įmokėję nemažiau $10 laikomi garbės prenumeratoriais. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
941 Dundas Street West • Toronto 3, Ontario • Canada
Telefonas 368-6813.

Laukimas su viltimi ir be vilties

Iliustruoti žurnalai su pamėgimu deda puikių nuotraukų iš antrųjų, trečiųjų, ar net ketvirtųjų kino artistų vedybų. Ir ne vien kino žvaigždžių, bet ir šiaip turtuolių, kurie mėgsta paraduoti prabangiuose "night clubs" ar išilgai hipodromų tvorelių. Rodos, lyg būtų slaptas susitarimas tarp fotografuojamųjų objektų ir iliustruotų žurnalų leidėjų: pirmiems patinka pakliūti į plačiai skaitomų žurnalų puslapius ir bent popieriuje save "įamžinti"; antrieji be ypatingo vargo suranda medžiagos naujam numeriui, kuris kas savaitę turi žūt būt pasirodyti. Vienų karjerai pagelbsti išgarsinimas, kiti padaro karjerą begarsindami. Ir vieniems, ir kitiems toks sutarimas išeina į naudą.

Medalis už laukimą

Bet neteisinga būtų tvirtinti, kad reporteriai nejieško ir nesuranda tikrų, anot Vaižganto, "deimančiukų". Štai viename žurnale tilpo reportažas apie vieną ištikimą šunį. Tas šuo buvo įpratęs pasitikti vakare is darbo parvažiuojantį šeimininką. To kelio nemetės šunytis ir tada, kai jo duondavys, išėjęs karan, daugiau nebesugrįžęs. Jis kasdien įprastu laiku atkiūtindavęs autobusų stotelėn, palaukdavęs, kol iš autobuso išlipdavę paskutiniai keleiviai. Savo pono tarp jų neišvydęs, dūlindavęs šunytis vėl namo. Be džiaugsmo, galvą panarinęs. Ir taip per ištisus metus. Krašto valdžia, įvertindama šunies ištikimybę kritusiam kariui, apdovanojusi ji medaliu.

Žurnalų vartytojai, prisižiūrėję vaizdų iš Casanovų gyvenimo ir tik gyvulių pasaulyje rade nuostabių ištikimybės pavyzdžių, gali save klausti, ar jau ištikimybės dorybė žmonėse tapo retenybe, ir tai tokia, kuria niekas nebesidomi, arba ji nusmuko į visiškai nereikšmingų dalykų vietą, dalykų, kurie nebešviečia didmiesčių naktyse.

Ištikimybė nemire

O ne, taip blogai dar nėra. Ištikimybė nemire su Homero Andromacha. Tik "amžini dalykai", gražiu Wilh. Raabe pastebėjimu, "yra tykūs: skardenasi vien laikini". Kitais žodžiais, ilgos ir dažnos kalbos apie menkaverti dalyką nepakelia jo kokybės. Iš Coca-Cola ir didžiausios reklamos konjako dar nepadarė. Gi tyla dar nereiškia nebuvimo. Priešingai, ji gali išduoti didingą slėpinį. Ar ne tyla yra giliausių slėnių ir augščiausių kalnų draugas? Ir ištikimybė, tylos supama, nesiliauja žydėjus žmonių bendruomenėje. Kaip tik ji yra visuomenės sveikatingumo laidas. Jei kuris nors visuomenės sluogsnis pamina ištikimybės principus, jis pradeda irti ir birti. Neištikimybė sau ir kitiems veda į pražūtį.

Išsipildė ilgas laukimas

Gana stropūs reporteriai, fotografuodami fosforinėje šviesoje pavytusias visuomenės šakeles, negali nepastebėti ir skaisčių ištikimybės žiedų. Antai 1960 m. lapkričio mėnesį "Darbininkas" pristatė savo skaitytojams Praną G., karo įvykių nublokštą į Vakarus, o iš ten emigravusį į JAV. Įsigijęs JAV pilietybę, ėmęs Pranas rūpintis šeimos atsiėmimu iš Lietuvos. Tokių žygių yra daręs nevienas tautietis, bet dėl žinomų priežasčių viskas baigdavosi ten, kur būdavo pradėta. Pranui laimė buvo palanki ir po 16 metų skausmingo persiskyrimo, po tokio ilgo viltim ir neviltim perpinto laukimo, galėjo jis Idlewildo aerodrome spausti į glėbį savo seniai bematytą žmoną ir išaugusią dukrą.

Prano ištikimybės pavyzdys nėra vienintelis lietuvių tarpe. Daug yra tokių Pranų. Ir daug yra Lietuvoj ištikimų Prano Marijų. Ir ne vien lietuviuose, bet kiekvienoj tautoj. Tokioj Vokietijoj tūkstančiai žmonų, kaip rodo R. Kryžiaus statistikos, tebelaukia sugrįžtant savo vyrų iš rusų nelaisvės. Laukia jos su viltim, laukia be vilties. Laukia ir palengva vysta, pasiguosdamos joms kartą žydėjusių vyšnių, čiurlenusių upelių prisiminimais.

J. M., "Ateitin"

Dabar daugelis nešioja
Dirbtinius dantis
mažiau būgštaudami
Valgo, kalba, juokiasi ar čiaudo be baimės, kad dirbtiniai dantys nepradėtų kristi, slysčioti ar krutėti. FASTEETH laiko dantis daug tvirčiau ir patogiau. Šie puikūs miltelėliai neturi jokio kliju ar sulipimo skonio ar jausmo. Nesukelia pasibiaurėjimo. Jie yra šarminiai (berūgščiai). Sustabdo "plokštelių kvapą" (dantų kvapą). Reikalaukite FASTEETH kiekvienoje cheminių gaminių parduotuvėje.

GEDIMINAS GALVA

Kliūtys Europai apsijungti

Europos apsijungime sovietai įžiūri pavojų, o JAV – varžovą

Mažasis Europos branduolys

Prancūzija, vakarinė Vokietija, Italija ir Benelux sudarė ūkinę bendruomenę, kurios pažanga nustelbė net JAV. Dar neseniai ji kėlė pašaipą, nūnai tapo patrauklia jėga. Ūkinės bendruomenės pramoninis pajėgumas pralenkė sovietus ir nūnai artėja į JAV. Ūkinės bendruomenės 5 nariai netik nežino nedarbo rykštės, bet įsiveža darbininkus iš Italijos ir kitų kraštų. Aukso ir svetimos valiutos ištekliai didėja. Jos gamybinis pajėgumas prašoka 5%, t.y. dvigubai didesnis, kaip JAV. Doleris dar taip neseniai Europoje buvo žvejojamas, nūnai jam teikiamas mažesnis pasitikėjimas, kaip savoms valiutoms.

Pavykęs ūkinis bandymas ima vilioti nevieną Britaniją, kuri pergyvena ūkinį slogutį, bet ir jos įtakoje buvusias Skandinavijos valstybes, Austriją, Šveicariją ir Portugaliją. Vakarinei Europai ūkiškai apsijungus, jos pajėgumas netrukus pralenktų JAV. Jei ne apgailėtina šio pokario JAV ir sovietų politika, Vidurio ir Rytų Europos valstybių pajungimas Maskvai, Europa lengva ranka atgautų pirmavimą pasaulyje.

JAV nuogąstis

Kuriais sumetimais JAV leido pavergti trečdalį Europos? Būtų klaida juos vadinti politiniu aklumu, kuris buvo tesiamas dideliu užsisprymu. Galimas dalykas, kad JAV vadovavosi romėnų taisykle divide et impera — skaldyk ir valdyk. JAV stambusis kapitalas gal manė, kad Europos pramonė be savojo žemyno žemės ūkio vargu galės rungtis su naujojo žemyno pramone. Tiesa, Marshallo planu buvo įdėta Europoje $12 bil., kurie JAV didžiajam kapitalui atnešė nemažesnės naudos, kaip ūkiškai atkuntančioms Europos valstybėms.

Europa atsikūrė europiečių pasiruošimo, organizuotumo ir pažangumo dėka. Ji būtų pasiekusi ūkinės bendruomenės laimėjimų ir be Marshallo plano, nors atsikūrimo vyksmas būtų kiek ilgiau užtrukęs.

Atsikūrusios Europos pasekmės aiškios. Sovietai ima niršti, o JAV nervintis, nes motina Europa, ligos sužalota, leido išlaidžiai ir pasipūtusiai dukrai tik laikinai pasaulio reikalus tvarkyti.

Nuo Gibraltaro iki Uralo

Prancūzai pašaipiai šneka apie dvi barbarų rūšis: rusus — les barbares primitifs ir amerikiečius — les barbares civilisés — primityvius ir civilizuotus. Civilizuotas tamsuolis teturi technikos priemones, kurios nustelbia patį žmogų.

Šio tarpsnio vakarinė Europa susikirto su JAV ne ūkinėje, bet politinėje srityje. Vakarinė Vokietija atvirai pasipriešino savo globėjų politikai vakariniame Berlyne. Seniai rūgęs nepasitenkinimas staiga išryškėjo. K. Adenaueris stojo skersai kelio, kai de Gaulle jam ištiesė ranką. Vakariečių nesutarimas išryškėjo tuo metu, kai Britanija, šio pokario metu kurstydama nevykusius bandymus, pateko į ūkines negeroves.

Prancūzija šiuo metu bando sukurti netik ūkinę, bet ir politinę ir karinę pajėgą. Šiuo metu ji bando tarti paskutinį žodį, kuris nepatinka mažesnėms Europos valstybėms ir JAV. De Gaulle svajonės toli siekia: apjungti Europą nuo Gibraltaro ligi Uralo.

Kuo jis grindžia šią sąjungą? Pirmiausia, sena prielaida, kad gausūs kiniečiai sudarys pavojų rusams, kurie turės jieškoti atramos Europoje. Kinijos baubas — ne De Gaulle išradimas. Jis žinomas nuo Kinijos atradimo. Šiuo metu peranksti apie šią prielaidą rimtai šnekėti. Ir tikroviškos, bet tolimos prielaidos verčia abejoti tokių politinių užmojų tikslingumu.

JAV nenori girdėti iš Europos ateinančių žodžių: ir mes norime tarti žodį tvarkant Europos reikalus. Europos ūkinis bendravimas JAV, laikomas pakenčiamu, politinis apsijungimas — erzinančiu, o europiečių dalyvavimas Europos gynybos vadovybėje — įžeidžiančiu. Prancūzijos kieta laikysena amerikiečių "laisvoje" spaudoje sukėlė didesnį iniršimą, kaip prieš Eichmaną, kai smulkmeniškai aprašinėjo jo pakorimo eigą.

Britanijos keliaklupsčiavimas

Britanijos ministeris pirmininkas birželio 3 d. tarėsi su De Gaulle dėl įsijungimo į ūkinę bendruomenę. Derybos jau seniai vyksta, bet jos išalo. Britanija nori kaikurių pirmenybių ir Kanadai, Australijai, Naujajai Zelandijai. Prancūzija yra stambus išvežėjas kviečių ir kitų žemės ūkio gaminių, kurie tenkina bendrosios rinkos paklausą.

Prancūzijos žemės ūkio gaminių kainos žymiai augštesnės už užjūrių kviečių, sviesto ar mėsos kainas. Numanu, kad pereinamuoju metu Prancūzija gali ūkininkams dabartinių kainų skirtumą išlyginti. Ką Prancūzija gali laimėti už teikiamas nuolaidas?

Ar Anglija sutiks pripažinti Prancūzijos pirmavimą Europoje, kaip po pirmojo visuotinio karo? Ar sutiks daryti atitinkamą spaudimą į JAV, kad Prancūzija būtų įsileista į Šiaurinio Atlanto Sąjungos vadovybę? Ar JAV sutiks panaikinti branduolinių ginklų varžtus ir praskleisti savąsias kortas europinėje politikoje? Britanija atsidūrė kryžkelėje. Ji privalo daryti ryškų posūkį į bendrąją rinką, įsijungti Europos politikon, tačiau nenori staiga atsikratyti savųjų dominijų. Jei Britanija nerastų būdo šio klausimo išspręsti, Kanada prieš savo norą būtų priversta jieškoti glaudesnio saito su JAV. Kas nutiks su vadinamu penktuoju žemynu Australija, kuri pamažu yra nedraugų supama?

Britanija pergyvena sunkias dienas, tačiau nelengvesnes pergyvena ir Europos apsijungimas, kurį savaip supranta europiečiai, nedraugiškai vertina JAV ir aiškiai grumoja sovietai, kurie birželio pradžioje ėmė tartis su savo itakos kraštais ūkiniais klausimais.

LFB studijų ir poilsio savaitė Kanadoje

Rugpjūčio 5-12 d., Wasaga Beach, Springhurste, Gerojo Ganytojo stovykloje organizuojama vieša studijų savaitė. Pagrindiniais kalbėtojais sutiko būti: dr. J. Grinius, rašytojas, literatūros kritikas, svečias iš V. Vokietijos; prof. dr. A. Musteikis, sociolog. katedros vedėjas Buffalo D'Youville kolegijoje; kun. dr. A. Baltinis, pasižymėjęs filosofinių, visuomeninių ir literatūrinių klausimų nagrinėjimu; rašyt. pedag. J. Kralikauskas, "Draugo" laureatas. Dar iš eilės asmenų laukiama sutikimo. Studijų savaitės pagrindą sudarys Maironio minėjimas.

Gerojo Ganytojo stovyklos patalpose tuo pat metu vyks meno paroda, kurioje sutiko dalyvauti: Tel. Valius, grafikas iš Toronto, J. Pautienius, tapytojas iš Čikagos, V. Petravičius, grafikas iš Čikagos, St. Smalinskienė, tapytoja iš Detroito. Du meno kūriniai numatyti leisti loterijoj. Surinkti pinigai skiriami Lietuvių Fondui Amerikoje.

Paskaitų temos bei meninė ir linksmoji programa bus paskelbta vėliau. Toronto, Hamiltono ir kitų apylinkių lietuviai kviečiami dalyvauti šioje viešoje studijų savaitėje. Registracijos, stovyklos, vasarnamių išnuomavimo reikalais prašome kreiptis:

LFB Registracijos ir Rengimo k-ja
19 Rosemount Ave.,
Toronto 4, Ont., Canada.

LFB Registracijos ir Rengimo komisija

Studijų savaitės Vokietijoje programa

Buvome paskelbę, kad š.m. stud. savaitė V. Vokietijoje ruošiama platesnio pobūdžio. Jau paruošta programa ir sutarti paskaitininkai, pranešėjai bei kiti programos atlikėjai, nors nežymių pakeitimų dar gali būti.

Stud. savaitė prasideda rugpjūčio 22 ir baigiasi rugpj. 28 d. Savaitės pagrindinės temos: 1. Rytų Europos likimas ir 2. 100 metų Maironio gimimo sukaktis.

Kiekvienai dienai paskirai programa numatyta tokia:

Rugpjūčio 22 d. 1. Studijų savaitės atidarymas. 2. Paskaita: "Istorinis Rytų Europos susidarymas" — prof. Z. Ivinskis. 3. Pranešimas: "Vokietijos Liet. Bendruomenės problemos" — E. Simonaitis.

Rugp. 23 d. 1. Paskaita: "Kultūrų sanbėga Rytų Europoje" — prof. A. Maceina; koreferentas dr. J. Norkaitis. 2. Pranešimas: "Vaikų auklėjimas tremtyje lietuviškoje dvasioje" — A. Šukys.

Rugp. 24 d. 1. Paskaita: "Lietuva kaip Rytų-Vakarų susitikimo erdvė"— prof. J. Eretas. 2. Referatas apie Vilniaus meno paminklus (su paveikslais) — dr. P. Reklaitis.

Rugp. 25 d. 1. Paskaita: "Lietuvių įnešas į Rytų-Vakarų kultūras" — dr. K. J. Čeginskas. 2. Maironio poezijos vakaras: a. referatas: "Maironio lyrikos savybės"; b. Maironio eilėraščių deklamacijos. Vakarą rengia Miuncheno studentai, vadovauja Liet. Stud. S-gos pirm. T. Povilavičius.

Rugp. 26 d. 1. Paskaita: "Tautos skundas ir jos viltis Maironio kūryboje" — R. Spalis. 2. Maironio dainų vakaras: a. referatas "Maironis lietuvių muzikoje, b. Maironio dainos. Vakarui vadovauja V. Banaitis.

Rugp. 27 d. 1. Paskaita: "Krikščionių vienybės problema" — prof. A. Maceina. 2. Pranešimas: "Religinė būklė Lietuvoje" — Tėv. A. Bernatonis.

Rugp. 28 d. 1. Studijų savaitės įvertinimas — dalyvių pasisakymai bei sugestijos. 2. Stud. savaitės uždarymas.

Studijų savaitės moderatorius — prof. A. Maceina.

Šalutinėje stud. savaitės programoje katalikams stud. savaitės dalyviams bus kasdien pamaldos. Vieną popietę, kaip jau įprasta praėjusiose stud. savaitėse, bus suruošta "Tėvynės valandėlė". Vieną vakarą įvyks skautų laužas, kitą — linksmavakaris. Popietės paliekamos laisvos dalyvių bendravimui ir atskirų grupių pasitarimams.

ELI

10 milijonų dolerių Torontui

Maždaug tokia suma, gal net daugiau buvo palikta Toronte nuo liepos 2 iki 7 d. vykusio "shriners" suvažiavimo metu. Tai viena triukšmingiausių ir kiekvienam miestui pelningiausių konvencijų Š. Amerikoje. Ta konvencija šiais metais įvyko Toronte. Prieš tai Toronte ji yra buvusi tik 1950 m. Konvencijai ruošiasi jau visi metai, nes apgyvendinti 100.000 žmonių nėra taip lengva. Tie vadinami "shriners" suvažiavo su šeimom, draugais na ir žinoma, tai yra rūpinimasis įvairių ligų sužalotais vaikais — "crippled children". Šiaurės Amerikoje jie išlaiko 17 ligoninių ir joms išleidžia per metus iki $6 mil.

Be karitatyvinių tikslų, yra rūpinamasi kitais draugijos nariais, na ir žinoma, 'good time", kuo jie labai pasižymi. Konvencijų metu ju išdaigų ir triukšmo yra pilni miestai. Toronte jų paradas, pasižymėjęs savo spalvingumu, užtruko net 5 valandas.

Konvencijos metu daromi įvairūs slapti posėdžiai ir išrenkamas jų vadas, vadinamas Imperial Potentate. Praėjusiais metais juo buvo kanadietis M. Porter, Albertos prov. vyriausio teismo teisėjas. Visi nariai dažniausia yra pasiturį, kas metai moką gana dideli mokestį. Vien tik įstojimo mokestis yra $100.

Kiekvienas miestas varžosi dėl jų konvencijų. Šiais metais ta laimė teko Torontui. **V. K.**

Iškraipyti praeities faktai

Bolševikų teroristai Vilniaus krašte

1.

Turiu rankose buv. bolševikų teroristo ir Vilniaus būrio vado St. Apyvalos, žinomo Stasio Grigo slapyvarde, atsiminimus. Autorius kilęs iš Krikonių kaimo ir prieš bolševikams užeinant dirbo staliaus gizelio darbą. Po "išvadavimo" Apyvala tuoj pat įstojo į komjaunimą ir buvo Gontauninkų kaimo milicininku. Bolševikams traukiantis, kartu su dviem savo broliais pabėgo Rusijon, kur, kaip režimui ištikimas, buvo apmokytas parašiutininkų - teroristų mokykloje. Prie Usviati, Gudijoje, kur vokiečiai laikėsi tik paskiruose atsparos taškuose, buvo pervestas su grupe kitų teroristų per frontą. Pėsti, po daugelio pavojų ir bado dienų, pasiekė Vilniaus kraštą, kur išsiskirstė. Vilniaus krašte liko: autorius, Savičius, Bagdonas, Deršonas, Michailas, Aleknavičius ir Urijus Šusteris; visi komjaunuoliai, atrodo, kad tik du iš jų lietuviai. Kiti nuvyko "uždavinių" atlikti į Zarasų, Rokiškio, Ukmergės apskritis ir į Kazėnų miškus.

Šio straipsnio autoriui didesnę dalį knygoje aprašyto laiko teko praleisti Adutiškio apylinkėje ir kiekviena detalė aprašoma šioje knygoje yra žinoma.

Melas ir pasigyrimai

Į Kazėnų - Adutiškio apylinkę St. Apyvala atvyko 1942 m. rugsėjo pradžioje. Pagal jį, Adutiškyje tuo laiku buvo kpt. Kazakevičiaus batalijonas, sudarytas Lietuvos kariuomenės pavyzdžiu iš savanorių, kurie terorizavo ramius vietos gyventojus. Melas ir prasideda šioje vietoje, nes kpt. Kazakevičiaus vadovaujamas batalijonas į Adutiškio apylinkę iš fronto atkeltas 1943 m. gegužės mėn. Batalijonas, išskyrus vieną vėliau iš 7-to batalijono perkeltą kuopą, buvo sudarytas iš Lietuvos kariuomenės likučių, kurie tarnavo 29-me teritoriniame korpe ir vokiečių buvo paimti nelaisvėn. Jie buvo apmokyti, apginkluoti ir pasiųsti į rytus, neklausiant ar kas nori ar nenori.

Pagal autorių, jo vadovaujamas būrys nuvertęs keletą šimtų vokiečių transportų nuo bėgių ir sunaikinęs šimtus vokiečių karininkų ir kareivių. Tiesa, minos ant bėgių buvo nuolatinis pavojus, bet nukentėdavo dažniausiai lietuviai geležinkeliininkai. Šio str. autoriui buvo prieinami visi Vilniaus apygardos kovos prieš banditus nuostolių pranešimai. Laikotarpyje, aprašytame Apyvalos knygoje, Daugpilio - Pabradės - Vilniaus ruože nuo minų žuvo 8 vokiečių ir 6 vengrų kareiviai (vengrai išsprogdinti Pabradės stoties ribose). Tik vienas tankų transportas netoli Švenčionėlių pilnai nuverstas ir keturi tankai buvo sudaužyti nepataisomai. Kad išvengtų minų, garvežiai priekyje stumdavo keletą tuščių platformų. Sprogus, paprastai susisiekimas būdavo atnaujintas po poros valandų. Nereikėjo taip pat didelio didvyriškumo, kuri autorius taip reklamuoja, padėti miną ant bėgių. Geležinkeli saugojo vokiečių senukų (vad. Grossfahter) kuopa. Bunkeriai buvo toli vienas nuo kito, kai visas Daugpilio - Vilniaus ir Pabradės - Pastoviu ruožas buvo apžėles tankiais miškais. Miškai tęsėsi giliai Gudijon.

Teroristų darbai

1943 m. Maskva pradėjo masini teroristų siuntimą į Kazėnų miškus, kur jie jau buvo ikūrę savo karalystę. Sklandytuvais nuleista keliasdešimt komunistinių teroristų, jų tarpe vadai: Šumauskas, Zimanas, Rocius ir kt., ju tarpe keturios merginos; iš jų tik Melnikaitė pusiau lietuviška pavarde. Teroristams pristatyti radijo siustuvai. Vienas sklandytuvas sudužo ir keli banditai užsimušė ar susižeidė. Knygos autorių ir kitus už "pasižymėjimą" (be keleto ant bėgių padėtu minų, nušovė Tverečiaus viršaitį Jankūną ir iššaudė Tverečiaus - Kazėnų apylinkės ūkininkų šunis) Zimanas priėmė "šlovingojon" komunistų partijon.

Be vad. komunistų "Žalgirio" brigados, veikė Kazėnų miškuose "Spartako" brigada, vadov. Panomariovo; Naručio ežero rajone — "Vorošilovo" brigada, vadov. Markovo. Ramių Švenčionių apskrities lietuvių ūkininkų gyvenimas pasidarė sunkus, nes apiplėšimai, kankinimai, gaisrai kartojosi kasnakt. Kiekvienas įtartas neištikimybe komunistų linijai buvo apiplėšiamas, mušamas ar net nužudomas. Prie Antanų miškų vieno ūkininko šeima, įtarta, kad pranešė apie teroristų judėjimą lietuviams kariams, buvo uždaryta troboje ir gyva sudeginta. Šio straipsnio autoriui yra žinoma, kad minėtas ūkininkas jokių pranešimų nedarė, bet buvo iškustas bolševikų šnipų. Antanų miškų rajone bolševikų šnipais buvo buv. bolševikų veikėjas bolševikų okupacijos metu Burijo su žmona ir Aleksandras Valienis iš Volodkų kaimo, vėliau po karo lietuvių partizanų sulikviduotas.

Kad "lietuviški", tiksliau tariant, tarnavę vad. lietuviškame daliny rusai ir pora Vilniaus krašte gimusių išdavikų, teroristai pasidarė peržiaurūs vietiniams gyventojams, ir kad drausmė pakriko — pastebi pats knygos autorius. Štai, prie Melagėnų tas teroristų būrys nepajėgė sunaikinti policininko Molikėno, kuris buvo atvykęs į savo namus atostogu. Netik jo nesunaikino, bet Molikėnas, besigindamas, nušovė Apyvalos brolį ir kitą teroristą.

Kovos prieš teroristus

Tik atvykęs iš rytų, kpt. Kazakevičiaus vad. batalijonas pradėjo nelygią kovą. Rajonas nepaprastai miškingas, pelkėtas, gyventojai maišytų tautų (be lietuvių, gudai, lenkai ir vad. "tuteišai"). Išskirstyti kuopomis, būriais ir net skyriais palei etnografinę Lietuvos sieną tarp Vydžių ir Naručio ežero, maždaug 100 km. ilgyje, kariai pamatę, kad pirma kartą nuo 1941 m. atsidūrė tiesioginiame lietuvių gynime, su užsidegimu pradėjo kovą su teroristais. Neturėdamas patyrimo banditinėje kovoje, pradžioje batalijonas turėjo didelių nuostolių, bet su laiku veikė tik naktimis. Žvalgybos ir pasalos greit padarė banditams judėjimą sunkiai įmanomą. Tai pastebi ir knygos autorius, kad vienintelio dalinio, t. y. Adutiškio batalijono, tebijojo. Be didelių nuostolių batalijonas sunaikino daug banditų grupių. Faktinai, retai kada su nuostoliais sau.

(Bus daugiau)

Pasiekta daugiau nei pranašauta

Žinių perdavime tiek Amerikos žemyno, tiek ir pasaulio televizijoje atsiranda nauji patobulinimai. Šią vasarą matysime pirmuosius televizijos vaizdus, perduodamus skersai Atlantą. Galimas daiktas, kad 1964 m. olimpiniai žaidimai bus galima matyti Japonijoj.

Televizijos bangų perdavimui yra vad. pasyviniai satelitai, aktyviniai vidutinio augščio ir didelio augščio satelitai. Pasyvus satelitas yra paprastas atspindintis objektas, panašiai kaip pripūstas plastinis aliuminuotas balionas arba balionų eilė erdvėje. Šimto pėdų "Echo I" bus pavyzdys pasyvinio satelito tipo.

Kita sistema — metalinių adatėliu juosta erdvėse. Šis būdas buvo bandytas, bet adatėlės neišsiskirstė taip, kad suformuotų lanką. Jos vis dar lekia erdvėmis grupėse. Kol kas šis būdas netinka.

Pasyvi satelitų sistema pareikalautų daug jėgos eikvojimo ir sudarytų perdidelių sunkumų. Abu jos tipai jau yra palaidoti kaip netinkami.

Aktyvių satelitų vidutinės augštumos sistema siūlo daug geresnes galimybes. Bandymai JAV bus greitu laiku užbaigti. Aktyvus satelitas turi bangų priėmėją ir perdavėją. Signalai nukreipti į ji yra tuojau pat perduodami i kita žemės pusę tam tikrai vietai. Tokia sistema yra pasiūlyta firmų AT & T, GE, RCA ir kitų. Sistema turėtų grupę nuo 10 ligi 50 aktyviu pakartotoju erdvėje maždaug 7.000 mylių augštyje. Šio vidutinio augščio aktyvūs satelitai bus pirmieji, ne dėlto, kad taip geriausia, bet dėl to, kad i tokį augšti kol kas gali iššauti dabartinės raketos.

Nėra abejonės, kad pati geriausia sistema yra trečioji — aktyvioji didelio augščio sistema. Ji pareikalautu tik trijų satelitu apimti visai žemei. Šie satelitai skrietu orbitoj 22.300 mylių augštyje. Tokiame augštyje satelitu greitis laiduotų perdavimo laiką lygų žemės rotacijos laikui. Stebint nuo žemės paviršiaus atrodytu, kad jie stovi tam tikroj geografinėj pozicijoj.

Neatrodo, kad tokia sistema būtų galima šiame dešimtmetyje, nes dar daug yra problemų nugalėti. Paskutinieji 30 metų mokslo srity pasistūmėjo labai daug. Yra pagrindo laukti, kad per sekančius trisdešimt metų technikos pažanga pralenks mūsų pranašavimus, kaip ji pralenkė mūsų 1932 m. spėliojimus. **C.Sc.**

• **Dešimt tūkstančių kunigų** į metus reikia daugiau, negu jų šiandien yra, pareiškė Tėvas Karolis O'Connor, šv. Vincento Pauliečio misijų kongregacijos viršininkas. Katalikų skaičius auga o pašaukimų — mažėja.

Akcijų pirkėjų nuostoliai

Nuo 1961 m. pabaigos iki birželio mėn. vidurio akcijų vertė JAValstybėse ir Kanadoje nukrito virš $100 bilijonų. Labiausiai nukentėjo pavieniai asmenys, prekiavę akcijomis; toliau įvairūs pensijų fondai, kurie buvo investavę pinigus: gyvybės draudimo kompanijos ir bankai.

Įvairūs siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir U.S.S.R.

Iš Kanados: Siunčiame paprastu ir **oro paštu** Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDEONUS, SIUVAMAS MAŠINAS, INVALIDAMS KĖDES, LAIKRODŽIUS, MAISTĄ ir kitką.

Gyvena ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 svarų gryno svorio siuntinius, bei užsakymus reikmenims iš Europos valstybių, siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą. Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA
BALTIC EXPORTING CO.
849 COLLEGE STREET, TORONTO, ONT., CANADA
Telefonas LE. 1-3098

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro. Šeštadeiniais nuo 9 val. ryto iki 5 val. po pietų

SKYRIAI:
105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA. 8-6686. Ponia V. Juraitis.
94 Douglas Street, Sudbury, Ont. Tel. OS.3-5315, p. M. Venskevičienė.

SAVININKAI S. ir A. KALŪZA

Mohawk Furniture LTD.

137 RONCESVALLES AVE.
Telefonas 537-1442
Atidaryta nuo 10 val. ryto iki 10 val. vakaro.

2448 DANFORTH AVE.
Telefonas OX. 9-4444
Atidaryta nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

TIESIOG IŠ BALDŲ PARODOS
1962 metų MODELIAI
yra išstatyti abiejose krautuvėse,
nupirkti 5 fabrikų visi baldai
ir parduodami
labai nupigintomis kainomis.
Didelis pasirinkimas.

Geriausia proga įsigyti naujausios mados baldus.

Valome, taisome ir atremontuojame įvairius baldus.
Kviečiame visus atsilankyti netik iš Toronto, bet ir plačių apylinkių.

DU SUKAKTUVININKAI

DR. A. TRIMAKUI — 60 m.

Birželio 19 d. VLIKo pirmininkui dr. Antanui Trimakui sukako 60 m. amž. Jis yra gimęs 1902 m. birželio 19 d. Taupriuose.

Nuo 1925 iki 1930 m. studijavo teisės, politikos ir ūkio mokslus Lille ir Grenoblio universitetuose Prancūzijoje ir Kaune, o tarptautinę teisę Hagoje, Olandijoje ir Ženevoje, Šveicarijoje. Filosofijos dr. laipsnį gavo 1930 m. Lille un-te. Dr. Trimakas nuo 1930 m. pradėjo diplomatinę veiklą — nuo 1930 iki 1935 m. buvo Lietuvos pasiuntinybės sekretoriumi Stockholme, Švedijoje, o 1935-39 m. buvo Europos sk. vedėju Lietuvos užsienio reikalų ministerijoje Kaune. 1938-39 m. buvo Lietuvos pasiuntinybės Varšuvoje patarėju, o 1939 m. buvo paskirtas Lietuvos gen. konsulu Vilniuje.

Politinėj veikloj aktyviai reiškėsi Lietuvai netekus nepriklausomybės. Dalyvavo Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto darbuose — buvo politinės komisijos narys ir prezidiumo bendradarbis, atstovavo L. Ūkininkų sąjungai. Tremtyje dr. Trimakas VLIKo nariu buvo nuo 1955 m., gi nuo 1957 m. — jo pirmininkas. Nuo 1951 m. dr. Trimakas aktyviai reiškiasi ir kitose organizacijose — Lietuvos Laisvinimo Komiteto sekretorius, Pavergtųjų Europos Tautų Seimo narys ir dabar polit. komisijos pirm. Seimui yra pateikęs eilę studijinių pranešimų. Gyvendamas JAV-se dr. Trimakas veikė ir Vid. Europos kr. demokratų unijos vykd. komitete, buvo jo vicepirm., yra aplankęs visą eilę P. Amerikos miestų bei lietuviškų kolonijų.

Atvykęs į JAV sukaktuvininkas isitraukė į mokslo darbą ir nuo 1947 m. Seton Hall universitete dėsto politinus ir ekonominius mokslus. Jam artimas ir spaudos darbas. Pastaruoju metu dr. Trimakas daugiausia dėmesio ir energijos skiria politiniam darbui, daug sielodamasis Lietuvos išlaisvinimo klausimais.

DR. P. KARVELIUI — 65 m.

VLIKo Vykd. Tarybos narui, Užsienio reikalų tarnybos valdytojui dr. Petrui Karveliui birželio 29 d. suėjo 65 m. amž. Jis gimė Jestrakyje, Šilavoto valsč., Marijampolės apskr. Dar mokydamasis M. Yčo gimnazijoje Voroneže, aktyviai reiškėsi lietuvių gyvenime. Buvo vienas iš steigėjų L. krikščionių demokratų partijos Rusijoje. 1918 m. grįžęs į Vilnių, reiškėsi antroje V. tarybos konferensijoje. Mokslus tęsė Vokietijoje, Berlyno universitete ir baigė Breslau un-te teisių ir ūkio mokslų fakultetą, gaudamas politinių mokslų daktaro laipsnį. (Disertacijos tema — Ūkio reforma Lietuvoje). Grįžęs į Lietuvą 1923 m. dr. Karvelis buvo L. krikšč. dem. partijos centro komiteto pirmininkas ir seimo narys. Buvo vienas Žemės banko organizatorių. 1925-27 m. buvo finansų ministeriu dr. Bistro ir A. Voldemaro kabinetuose. Po to vadovavo prekybinių derybų su svetimais kraštais ruošai. Seimo atstovu buvo 1924-28 m.

Nuo 1940 m. atsidūręs Vakaruose, Vokietijoje, karo metu dr. Karvelis buvo Berlyne Lietuvių Sąjungos valdybos narys, o nuo 1944 m.—Lietuvių Sąjungos Vienoje pirmininku. Vokietijoje (ligi 1955 m.) veikus VLIKui, sukaktuvininkas buvo jo narys ir atstovavo Ūkininkų sąjungą. Eilę metų buvo VLIKo polit. komisijos pirmininkas, o nuo 1952 m., taigi prieš dešimtmetį, pradėjo eiti VLIKo Vykd. tarybos užsienio reikalų tarnybos valdytojo pareigas. Nuo 1953 m. dr. Karvelis yra liet. delegatas prie Fed. Vokietijos vyriausybės Bonnoje. Nuo 1952 m. dr. Karvelis su latviais ir estais veikėjais tremtyje bendradarbiauja ir Fed. Vokietijoje veikiančioje Baltų Taryboje. E.

Ir Maskvoje saulė nevisada šviečia

GERARDAS BALČIŪNAS

Šiuo metu yra madinga žiūrėti į Sov. Sąjungą kaip į visagalinti milžiną. Pasiklausius kaikurių asmenų, atrodytų, kad komunistai laimi visose srityse, o Vakarų demokratijos tik ginasi ties savo durų slenksčiu. Užmirštama, kad ir Maskvoje saulė nekasdien šviečia.

Niekas neginčija, kad Sov. Sąjunga pasiekė daug laimėjimų demokratijų sąskaiton. Šio straipsnio tikslas yra parodyti, kad komunizmas nevien laimėjimais gyvena, bet, priešingai, yra patyręs ir sunkių nuostolių.

Sovietų sunkumai susideda iš trijų pagrindinių grupių: vidaus problemų, komunistinio bloko painiavų ir užsienio politikos keblumų. Kaikurios jų plaukia viena iš kitos ir gali būti tik suprastos atsižvelgiant į visas aplinkybes, sukeliančias tas problemas. Bet pagrindiniai sunkumai kyla iš vidaus politikos prieštaravimų.

Modernūs ginklai — nesotūs kariai

Nepaslaptis, kad komunizmas iki šiol dar nėra patenkinamai išsprendęs žemės ūkio klausimo. Primityvių caristinės Rusijos sąlygų verčiami, komunistai metėsi į krašto industrializaciją, ypatingai sunkiąją pramonę, tokiu būdu nustumdami maisto gamybą ir lengvąją pramonę į antrines eiles. Šios politikos pasekmė yra šiandien skaudžiai jaučiama, nes nežiūrint modernių ginklų, reikia turėti sočius darbininkus ir kareivius, kad būtų kam juos gaminti ir vartoti. Chruščiovo pastangos išspręsti žemės ūkio klausimus iki šiol dar nepasiekė ir nepasiseks, kol nebus rasta priemonė padidinti gamybą. O tai pasiekti galima tik vienu būdu, būtent, leidžiant kolchozininkams verstis privačia prekyba, kas, be abejonės, prieštarautų pagrindinėm komunizmo tezėm. Nors maisto yra daugiau, negu Stalino laikais, jo kaina augšta ir neseniai dar buvo pakelta partijos įsakymu. Be to, žemės ūkio gairių nustatymas yra suskaldęs pačią vadovybę į įvairias grupes. Tai parodo, jog šiandien Sov. Sąjunga nėra valdoma vieno asmens, kaip Stalino laikais, bet tam tikros grupės asmenų, kurioje kaskart vyksta personalo persitvarkymai.

Vadovybėje — nevieningos grupės

Šis augščiausio valdomojo organo nepastovumas yra kita silpnybė, kurią Vakarų pasaulis nevisada pilnai supranta. Stalino laikais buvo viena valia ir kryptis; šiuo metu to nėra. Chruščiovas yra valdžios ir partijos galva, bet jis neturi tos absoliučios galios, kuria naudojosi Stalinas. Šio pasikeitimo pasekmės turėtų būti aiškios. Neturint vieningos valios, negali būti ir vieningos krypties, nes yra pakankamas skaičius stiprių asmenų prezidiume, kurie netik gali, bet ir sugeba primesti savo valią Chruščiovui. Daromi kompromisiniai sprendimai ir dažnokai lieka neišspręsti pagrindiniai klausimai. Atsiduriama panašioje padėtyje, kaip demokratinėje santvarkoje, kur viskam reikia laiko, tokiu būdu nustojant progų ir vykdymo greičio. Priedo pridėkime kovą už valdžią ir gausime begales galvosūkių, kurie silpnina visą santvarką. Jaunimo problemos, didesnės intelektualinės laisvės reikalavimai, apsileidimas ir valdinio turto eikvojimas yra tik keli pavyzdžiai, rodą silpnybes labiau išryškėjusias po Stalino mirties. Be to, yra jų ir pagrindinės ideologijos srityje, kuri gali nulemti komunistinio bloko likimą.

Nekalba viso komunizmo vardu

Sov. Sąjungos ir Kinijos kivirčas yra pirmas rimtas lūžis komunistinio pasaulio pagrinduose. Du milžinai, atsidūrę skirtinguose ekonominio ir socialinio išsivystymo lapsniuose, nevienodai mato tas pačias problemas. Stalino laikais kiniečiai kažin ar būtų drįsę atvirai priešintis Maskvai, bet jam mirus, Maskva nustojo neklaidingumo skraistės. Kur ši kova nuves, nežinia, bet jau dabar galime pasakyti, jog ji padarė daug spragų komunizmo ideologinėje plotmėje. Dingo vienalytiškumas, vienas stipriausių komunizmo ginklų. Be to, nepaklusnumas yra užkrečiama liga, kuria jau serga netik Albanijos, bet ir kelių kitų kraštų kompartijos. Maskva nebekalba visų komunistų vardu, nes kaikurie orkestro nariai nebegroja iš tų pačių gaidų. Tas iš savo pusės silpnina sovietų padėtį užsienio politikoje.

Sovietai serga vėžiu

Sovietų didžiausi ekspansiniai laimėjimai buvo pasiekti Stalino laikais, kai vakariečiai dar naiviai tikėjo į komunistų esminį sąžiningumą ir žmoniškumą. Bet dar jam gyvam būnant jie pradėjo mažėti ir beveik visai sustojo po jo mirties. Buvo, tiesa, laimėjimų vienoje ar kitoje srityje, bet išsiplėtimas nustojo inercijos dėl dviejų priežasčių: sovietinės vadovybės pasikeitimų bei vieningumo suskaldymo, kurie buvo paminėti anksčiau, ir amerikiečių nusistatymo apriboti komunizmo išsiplėtimą. Kadangi abiejų pusių karinės pajėgos yra apylygės, sovietai turėjo pakeisti savo taktiką, siekiančią pasaulinės revoliucijos, jau vien tam, kad išvengtų atominio karo. Čia ir glūdi sovietų sunkumai, o vakariečių proga dar daugiau susilpninti komunistines pozicijas kovoje už pasaulio valdymą. Komunistinio bloko ekonominis pajėgumas yra kur kas menkesnis už vakariečių. Tai labai svarbus veiksnys varžantis dėl pozicijų Azijoje, Afrikoje ir P. Amerikoje. Tos progos gali būti praleistos netiek dėl komunistų gudrumo, kiek dėl vakariečių neapdairumo, lėtumo ar nesugebėjimo jas išnaudoti. Dabartinis Maskvos susirūpinimas Europos Bendrąja Rinka dar labiau pabrėžia jos sunkumus ekonominėje ir politinėje srityje.

Visi šie nedatekliai silpnina komunistų pajėgumą ir rodo jog, nežiūrint visų panegyrinių kalbų iš Maskvos pusės, jie turi vėžį, kuris palaipsniui ėda jų politinį kūną.

VAISTAI RYTĄ, VAISTAI VAKARĄ...

Šio kontinento žmonių tikėjimas į vaistus yra kraštutinis: vakarais tabletė geriama miegui, rytais tabletė, kad iš miego išsiblaškytum, dieną — nervus raminantieji vaistai, kad pašalintų blogą nuotaiką ar betkokį įtempimą, priedo vitaminai, vaistai geresniam virškinimui, vaistai suplonėjimui ir taip vidutinis kanadietis bei amerikietis nešiojasi su savim visą vaistinę ir vis gromuluoja vienokią ar kitokią tabletę.

Kadangi visi šie "stebuklingi" vaistai yra, palygint, neseni, tad jų naudojimo pasekmės tik dabar pradeda ryškėti. Gydytojai griežtai perspėja susilaikyti nuo bereikalingo jų vartojimo, bet įmonės, gaminančios vaistus ir vaistinės stengiasi savo prekę įpiršt, nežiūrint pasekmių.

Madingos teorijos medicinoj

Medicinoj, kaip ir kituose moksluose, išpopuliarėja teorijos ir po kelių metų griūva, įsigali kitos. Todėl visuomet ir visur verta pasikliaut savo sveiku protu. Daugiau kaip prieš dešimtį metų, jei gimdyvė norėjo maitint savo kūdikį, buvo apšaukta atsilikusia, nekultūringa. Autentiški gydytojo žodžiai buvo: "Pas mus tik indėnės pačios maitina kūdikius". Dabar gi, jei pasakai, kad nori maitinti iš buteliuko, susilauki komentarų, kad taip negerai, pakenks vaiko sveikatai, psichikai ir pan. Iš tikrųjų ir vienaip ir kitaip vaikai gražiai užauga, kol motina įsitikinus, kad ji daro geriausiai pagal savo sveikatos stovį ir sąlygas.

Po šimtų knygų, kaip augint, maitint, kada nešiot ir migdyt vaikus, pagaliau garsusis dr. Spack priėjo išvados, kad geriausiai auginsi, jeigu vadovausies savo nuovoka — "common sensu".

Naujovė motinoms

Dabartinė naujovė gimdymo srity — natūralus gimdymas, be narkozės ir įrankių. Jei paklausysi tos pusės, kuri palaiko natūralų gimdymą, atrodys, kad darai baisų nusikaltimą, rizikuoji kūdikio sveikata kvėpuodama chloroformą ir aplamai esi "atsilikusi". Gi nenatūralaus gimdymo šalininkai sakys, kad nėra reikalo kentėti bereikalingus skausmus (natūralaus gimdymo šalininkai tvirtina, kad skausmų nėra), gi narkozė dabar yra tokia lengva ir trumpa, kad niekam nieko nepakenkia.

Tokiais faktais aš noriu tik pabrėžti, kad mes, naudodamiesi savų lietuvių gydytojų pagalba ir vėl esam geresnėj padėty, negu kanadiečiai. Mūsų gydytojai labai saikingai naudoja vaistus ir nesimėto iš vieno kraštutinumo į kitą, nesistengia ant mūsų išbandyt naujų teorijų. **Bima**

AR PATEISINAMI BILIJONAI DOLERIŲ MĖNULIUI?

Rusija ar Amerika — kuri pirmoji išlaipins žmogų mėnulyje? Lenktynės verda pilnu tempu. Pasisekimas bus užfiksuotas istorijos lapuose. Tuo tarpu pasaulis stebi ir laukia.

Žmogus mėnulyje

Vakarykštė neįmanomybė šiandien jau tampa tikrove. Neužilgo šios žemės žmogus vaikščios mėnulio paviršiumi.

Tai bus nepaprastai brangi kelionė. Amerika pasirengusi išleisti 25 bilijonus dol. pirmajam bilietui, Rusija, aišku, nei kiek neatsiliks. Dažnai kyla klausimas, ar tai nėra milžiniškas materialinių išteklių bei žmonių energijos eikvojimas, kai pasaulyje milijonai žmonių kenčia badą. Pagaliau ar iš tikrųjų jau taip svarbu pasiekti mėnulį, nekalbant apie tai kas bus pirmasis? Ar tokia plati erdvių tyrimo programa nėra žmogaus puikybės apraiška? Kodėl dėti tiek daug pastangų sprendžiant erdvės paslaptis, kada tiek neišspręstų problemų turime čia pat žemėje?

Svarūs argumentai palaiko nuomonę, kad Vakarai negali pralaimėti erdvės lenktynes. Laimėtojo prestižas rodytų pranašumą technikoj, pramonėj ir kariniu išradimų srityje. Tai lengvai galėtų pasukti pasaulio nuomonę sovietų link ir padaryti reikšmingos įtakos ypač tiems, kurie tiki, kad komunizmas yra ateities banga. Prisiminkime, kiek įtakos komunizmo naudai padarė pirmasis sputnikas!

Erdvės kontrolė

Iš karinio taško žiūrint, erdvės kontrolė galėtų būti gan reikšminga dabartiniame pasaulio konflikte. Nežiūrint jau strateginių priežasčių, susijusių su šaltuoju karu, dar yra dvi kitos konsideracijos, kurios neleidžia pasmerkti erdvių tyrinėjimo. Kai televizijos ekrane stebime iššautos raketos degantį taką, gali ateiti mintis, kad, štai, matome milijonų dolerių vertės medžiagos bei darbo sunaikinimą. Bet iš kitos pusės, nepastebime tame dramatiškame momente vieno svarbaus dalyko, būtent, pasireiškimo tūkstančių techniškų talentų, kurie buvo atrasti gaminant raketą.

Naujų medžiagų atradimas jau yra naudojamas mažiau svarbiems tikslams. Pvz. "Pyroceram" vartojamas gaminant virtuvinius reikmenis. Raketos kuras, vadinamas "hydrazine", yra pradėtas vartoti gydant kaikurias nervines ligas. Magnetinės juostos ir skaičiavimo mašinos pasinaudojo erdvių mokslininkų žiniomis.

Niujorko Idlewild aerodromas naudoja reguliariai ateinančią informaciją iš erdvės satelitų, ir erdvių aparatai gali neužilgo padaryti metereologiją labai tiksliu mokslu, labai svarbiu žemės ūkiui ir aviacijai.

Tiesos jieškojimas

Gal giliausias erdvių tyrimų pateisinimas yra tiesos jieškojimas. Bandyti atrasti gamtos paslaptis yra augštas žmogaus dvasios pasiaukimas. Kiekvienam pasaulio kampelyje slypi Kūrėjo žymės, ir viskas gamtoje galutinėje sąskaitoje veda į Jį.

Kai tarptautinės astronomijos federacijos kongreso nariai turėjo audienciją pas popiežių Pijų XII, pastarasis jiems pasakė: "Dievas, kuris įkvėpė žmogaus širdyje nenumalšinamą norą sužinoti tiesą, nenorėjo užbrėžti ribos jo užsimojimams sakydamas "užvaldykite žemę".

"Jis patikėjo visą visatą žmogaus pastangoms, pateikė ją žmogaus protui, kad galėtų suvokti kūrybos paslaptis ir tuo būdu aiškiau ir giliau suprasti begalinę Kūrėjo didybę ... Dabar atrodo, kad žmogus yra pasiekęs priėjimą į naujas tiesas bei žiniją, kurią Dievas gausiai paskleidė pasaulyje". Pagal G. F. George, SJ,

paruošė Ir. Jučaitė

"Išduokite Nikitą Chruščiovą už masinius žudymus"

Sovietų Sąjunga pasiuntė notą JAV ambasadai Maskvoj, kad būtų išduotas Amerikoje gyvenąs lietuvis, esą, kaip "karo kriminalistas". Apie tai paskelbė Tass agentūra. Ryšium su tuo "Philadelphia Daily News" birželio 29 d. vedamajame pareikalavo išduoti teisti diktatorių N. Chruščiovą, kuris atsakingas, kad amerikiečiai ir kiti miršta Pietų Vietname, pietryčių Azijoj ir kitur. Ir iš viso, Chruščiovo aukos, esą, skaitomos ne tūkstančiais, bet milijonais.

Nebesigirdi grasinimų

Pranyko garsūs Chruščiovo šūkavimai ir grasinimai. Neseniai jis, lankydamasis Rumunijoj, pakeitė savo "Mes jus palaidosime!" švelnesniu sakiniu: "Mes tikime, kad raudonoji vėliava plevesuos JAValstybėse, bet ne mes ją ten nunešime. Amerikos liaudis pati tai padarys".

Kas liečia Berlyną, jis pareiškė: "Mes nenorime karo su Amerika. Mes nenustatome jokios datos dėl sutarties pasirašymo su R. Vokietija, bet tikimės taikaus susitarimo su JAV".

Kita proga vėl aštriau išsitarė, kad artėjama prie ginkluotos katastrofos, jei taikos sutartis su Vokietija greitu laiku nebus pasirašyta.

Rumunų liaudžiai Chruščiovas pripažino, kad amerikietis darbininkas pagamina 2-3 kartus daugiau, negu rumunų darbininkas ir esą tik darbu bus galima sutvirtinti komunizmą.

Quebeco atstovai parlamente

Montrealio laikraštis "Le Devoir" rašo: "Prancūzų-kanadiečių atstovavimas šiame parlamente bus silpniausias, koks betkada yra buvęs. Liberalai turi iš Quebeco keletą žymių atstovų, tačiau Social Credit tarpe beveik visi neturi jokio politinio patyrimo. Iš 26 atstovų 20 nėra pajėgūs išreikšti savo mintis anglų kalba ir parlamente jie užims tik suolą — nieko daugiau".

"Mes pradėjome iš nieko, gi po tiek metų beveik nieko ir neturime. Ištikrųjų Quebecas nėra panaši į kitas provincijas. Skirtumas yra tas, kad mes nepajėgiam eiti su laiku".

Naujas Ontario provincijoj žmogaus teisių kodeksas

Iš kairės į dešinę Hon. W. K. Warrender, Ontario darbo ministeris, dr. D. Hill, naujasis Žmogaus Teisių komisijos pirm., Ontario premjeras Hon. J. Robarts ir T. M. Eberlee, Žmogaus Teisių komisijos sekretorius.

Dar vienas žingsnis į žmogaus asmens vertinimą yra Ontario vyriausybės naujai priimtas "Ontario žmogaus teisių kodeksas". Jis įsigaliojo nuo birželio 15 d. Ši diena pasirinkta todėl, kad birželio 15 d. 1215 m. buvo išgauta iš Anglijos karaliaus Jono Bežemio garsioji Magna Charta. Joks kitas viduramžių laisvių dokumentas nesusilaukė tokio šimtmečius trukusio pripažinimo.

Prie Ontario vyriausybės yra sudaryta Žmogaus teisių komisija pirmininkaujama dr. Daniel Hill. Jau per eilę metų ši komisija stengėsi supažindinti gyventojus su kodekso tikslais. Buvo sueita į kontaktą su visuomenės veikėjais, spauda, radijo, televizijos stotimis, mokyklomis, dar. unijomis, vasarvietėmis, pramonės vadovais ir su visa eile kiekvienos vietovės organizacijų. Vien tik per praeitus du mėnesius buvo išsiuntinėta "Human Ralations" biuletenio virš 100.000 egz. Laiškais buvo kreiptasi į 5000 įmonių kviečiant atsižvelgti į kodekso nurodymus tarnautojų ir darbininkų reikalais.

Kodekse sutraukta visi šios rūšies įstatyminiai potvarkiai, kurie buvo išleisti per praėjusius 18 metų. Jis apima The Racial Discrimination Act, išleistą 1944 m., The Fair Employment Practices Act — 1951 m., The Fair Accommodation Practices Act — 1954 m. Su kodekso įteisinimu komisijos darbas nesibaigia. Komisija stengsis jį pilnai įgyvendinti. Iškilus neaiškumams komisija stengsis padėti išsiaiškinti vietoje. Į kodekso įgyvendinimą bus stengiamasi įtraukti bažnytines bendruomenes, mokyklas, darb. unijas ir kitas organizacijas. Jų uždavinys auklėti visuomenę kodekso nurodytose gairėse, nes įstatymas be auklėjamosios programos yra bejėgis.

Tautiniai santykiai Lvove

Lvovas yra ukrainiečių krašte, Galicijoj, bet nuo senų laikų Lvovo miesto gyventojų dauguma buvo lenkiška. Per paskutinį karą lenkai prarado Galiciją su Lvovu sovietų naudai. Galicija yra prijungta prie Ukrainos, kaip kad Vilnius prie Lietuvos. Lenkų nacionalistų surinktais duomenimis (pasinaudojant Lvovo lankytojų liudijimais), dabar prieškariniai to miesto gyventojai sudaro mažumą; daugumą sudaro ateiviai iš rytų — tikrosios Rusijos arba iš Ukrainos. Dėl rusų skaičiaus Lvove nuomonės skiriasi. Pirmas žvilgsnis į miestą daro įspūdį, kad Lvovas esąs rusiškas miestas, nes įstaigose dominuoja rusų kalba ir miesto centro restoranuose ir kavinėse vyrauja rusai, nes jie geriausiai uždirba ir įstengia lankyti brangesnius restoranus ir kavines. Rusų elementą Lvove stiprina gausios įgulos kariai ir aviatoriai.

Miesto pakraščiuose bei priemiesčiuose gyvena vargingesnieji žmonės, tad ir rusų kalba čia rečiau girdima. Yra kvartalų, kur rusų mokyklų daugiau negu ukrainiečių, bet tas faktas aiškinamas tuo, kad rusai, kaip kolonistai, yra privilegijuoti, tad ir mažam jų vaikų skaičiui steigiama atskira rusiška mokykla. Universitete rusai studentai sudaro mažumą, vos 13%, o ukrainiečių — 84%; 3% telieka lenkams, žydams ir kitokioms mažumoms.

Panašūs tautybių santykiai, atrodo, bus ir Vilniuje. J. Gs.

Atsivežant į Kanadą ar keliaujant
jums patars ir padės
V. BAČĖNAS
FOUR SEASONS TRAVEL LTD.
109 Bloor St. W., Toronto 5
WA. 5-5555
Po darbo LE. 3-3027

Penmans
WARRANTED HIGH GRADE PENMANS KNIT-GOODS
GP2-5
APATINIAI BALTINIAI --- KOJINĖS
MARŠKINIAI --- T-SHIRTS

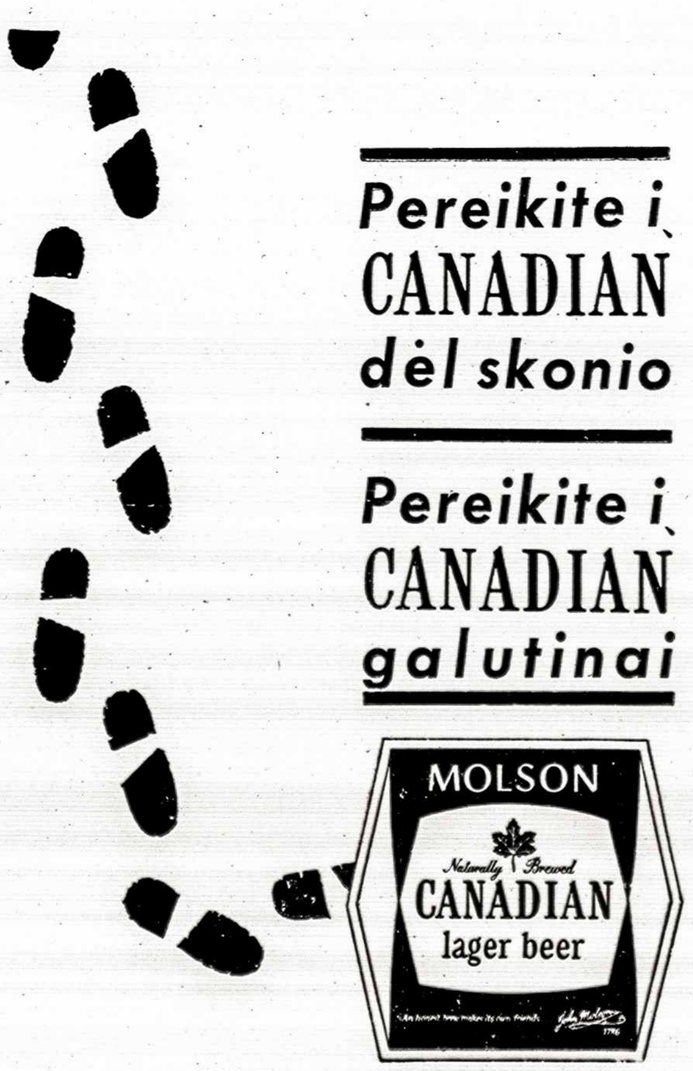

Nu-Line Interiors
Minkštų baldų krautuvė - dirbtuvė

Nauji baldai — pagal užsakymą
Seni — pertraukiami, perstiliuojami
Matracai, virtuvės stalai ir kėdės tiesiai iš fabriko
Sąžiningai atliekamas darbas
Sav. K. KACIULIS
2462 Kingston Rd., Toronto
Telef. AM. 1-7541
St. Catharines klijentams skambinti MU. 2-9154

Pavergtoje tėvynėje

SUDEGĖ MOSĖDIS

Birželio 8 d. pranešimu iš Lietuvos, Mosėdyje įvykęs didžiulis gaisras. Anot pranešimo: "Mosėdis per karą tiek nenukentėjo, kaip dabar. Buvo didelis vėjas, ir ugnis palietė benzino bei žibalo bosus. Per kelias minutes užsidegė visas miestelis, daugelis gyventojų vos išgelbėjo gyvybes, bet prarado visą kilnojamąjį turtą, nes išbėgo iš gaisro taip, kaip stovi". BALFo centras gavo pagalbos prašymų.

GINTARO PARODA MASKVOJE

Dailininkų sąjungos valdybos posėdžių salėje Maskvoje surengta Klaipėdos ir Liepojos dailininkų gintaro dirbinių paroda. Lietuviams šioje parodoje atstovauja E. Augaitytė, F. Daukantas, G. Guntienė, Ž. Januškaitė, J. Liukaitis, B. Mikulevičiūtė, L. Šulgaitė ir R. Zovė. Gintaro dirbiniuose jie stengiasi kuo turtingiau panaudoti dekoratyvines gintaro savybes, išryškinti jo natūralų grožį.

Latvių dailininkai V. Ansulis, O. Keterlinšas ir M. Burvė lietuvius dailininkus pralenkia augštesne darbų technika — jie sugeba gintarą taip apšlifuoti, kad jis žėri kaip brangakmenis. Latvijos meno mokyklos turi specialų skyrių, kuriame ruošiami gintaro dailininkai, kai tuo tarpu Lietuvoje gintaro gaminius dirba kitų rūšių dailininkai, neturėdami specialaus pasiruošimo darbui su gintaru.

D. POŠKOS "MUŽIKAS" — RUSŲ KALBA

Valstybinė grožinės literatūros leidykla Vilniuje išleido rusų kalba D. Poškos senąjį veikalą — "Mužikas Žemaičių ir Lietuvos". Knygą į rusų kalbą išvertė D. Brodskis. Ją medžio raižiniais iliustravo dailininkas V. Jurkūnas.

LĖLIŲ TEATRO PREMJERA

Lietuvos Švietimo ministerijos lėlių teatras davė naują premjerą — K. Kubilinsko trijų veiksmų pasaką - nepasaką "Vėjo botagėlis". Šis kūrinėlis, parašytas K. Kubilinskui įprastu grakščiu stiliumi, pasakoja išdykėlio Mikučio nuotykius: "Negeras buvo Mikutis, oi negeras! Jis ir skruzdžių namelius norėjo sugriauti, ir vovers sandėliuką iškratyti, ir iš genio lizdo kiaušinius išmėtyti. Dėl to dideliam vaikučių džiaugsmui žvėreliai ir paukšteliai nutarė Mikį į varlių ir bebrų salą nuplukdyti. Bet ir ten jis nesiliovė krėtęs piktas išdaigas. Ir tik pasakos-nepasakos pabaigoje Mikutis suprato negerai daręs ir nusprendė eiti į mokyklą..." Premjerą šiltai sutiko Vilniaus 9-tojo vaikų darželio auklėtiniai. Pasakaitėje, kaip matome, šį kartą išsiversta be komunistinės propagandos.

Premjerą režisavo lėlių teatro direktorius aktorius B. Lukošius. Lėles ir scenovaizdį paruošė dailininkas P. Deltuva ir skulptorius J. Vetulis. Muziką sukomponavo kompozitorius V. Paltanavičius. Balsines interpretacijas davė Vilniaus aktoriai. "Vėjo botegėlį" žadama parodyti visoje eilėje Lietuvos miestelių ir kolūkių.

LIETUVAITĖS GATVĖ RUDNO MIESTE

Rudno geležinkelio stotyje iškrovėjų brigadoje dirbusios lietuvaitės Marytės Bižytės vardu pavadinta viena to miesto gatvė. Jauna lietuvaitė iš po artėjančio sunkvežimio ratų išgelbėjo dvi mažas mergytes, už jas paaukodama savo gyvybę. Dėkingi Rudno gyventojai ant Marytės kapo pastatė augštą granito paminklą, kurio papėdėje dažnai gali matyti gyvų gėlių puokštes.

V. ADAMKAVIČIUS LENINGRADO OPEROJE

Leningrado mažajame operos teatre G. Verdi operos "Otello" premjeroje pagrindinį vaidmenį, sukurdamas puikų pavydaus mauro paveikslą, atliko Lietuvos operos sol. Valentinas Adamkevičius. Prieš 12 metų solistas baigė Lietuvos konservatoriją, studijuodamas K. Petrausko klasėje. Dainininko kelią jis pradėjo Leningrado Kirovo operoje, kuri priešrevoliuciniame laikotarpyje buvo vadinama Marijos Teresės teatru. Toje pačioje scenoje kadaise savo kūrybinį pajėgumą ugdė buvęs jo mokytojas K. Petrauskas. Spauda skelbia, kad V. Adamkevičius yra labai mėgiamas Leningrado publikos. Šiuo metu jis yra pagrindiniu tenoru Lietuvos operoje. Dainuoja operas, kurias seniau tegalėdavo atlikti K. Petrauskas.

"VILNIAUS" CIRKAS VILNIUJE

Prieš trejetą metų sukurtas lietuviškasis cirkas "Vilnius" aplankė Užkaukazę, Sibirą, Uralą, Donbasą, Krymą ir Pabaltijį. Šiuo metu jis davė seriją spektaklių Lietuvos sostinėje Vilniuje. Kolektyvui vadovauja meno vadovas N. Barzilovičius.

Programą išpildo ekscentrikai akrobatai Arvidas Gaičiūnas ir Vytautas Kazlauskas, akrobatė Romualda Kalužavičiūtė, šuniukų dresiruotoja Aldona Latvytė, augštosios jojimo mokyklos numerio atlikėja Aldona Zabukaitė, balansuotojai ant stiebo J. Stankutė-Ramanauskienė ir P. Pipiras, kiaulių dresiruotoja V. Stankutė-Variakojienė, oro gimnastai Otilija ir Kazys Kalužavičius, jėgos demonstruotojai Albina ir Alfredas Gineikai, Vita ir Zigmas Černiauskai. Klouno Jonelio tipą yra sukūręs A. Smikovas.

KAUNO GYDYTOJAS GRĄŽINO KLAUSĄ MERGINAI

Dvidešimt dvejų metų amžiaus lietuvaitė D. Zelikovičiūtė dėkoja respublikinės Kauno klinikinės ligoninės ausų ligų skyriaus gydytojui Gaspanavičiui už sėkmingai atliktą operaciją, kuri jai grąžino prieš dvidešimt metų prarastą klausą. Panašaus pobūdžio sudėtingų operacijų minėtasis gydytojas yra padaręs ir daugiau.

RUSAI LIETUVOS PROKURATŪROJE

Lietuvos Augščiausios Tarybos prezidiumo garbės raštais apdovanotų LTSR prokuratūros darbuotojų sąraše randame tokius lietuviams svetimus vardus ir pavardes: prokuroro pavad. Ošeras Asovskis, Vilniaus miesto Naujosios Vilnios rajono prokuroro padėjėjas Piotras Besonovas, Jonavos rajono prokuroras Pavelas Burovas, Kauno rajono prokuroras Arijas Glazas, LTSR prokuroro vyr. padėjėjas Anatolijus Jasiukovičius, LTSR prokuratūros civilinių bylų teismuose nagrinėjimo priežiūros skyr. virš. Mauša Kaplanas, LTSR prokuroro padėjėjas Andriejus Kutuzovas, prokuroras Vladimiras Laivinas, LTSR prokuratūros tardymo skyriaus prokuroras Naumas Markovskis, LTSR prokuroro padėjėjas Michailas Mickevičius, Kauno miesto prokuroro pavaduotojas Dimitrijus Nazarovas, LTSR prokuratūros ypatingai svarbioms byloms tardytojas Aleksiejus Pavlovas, Vilniaus miesto Lenino rajono prokuroro padėjėjas Ivanas Perervas, Klaipėdos miesto prokuroras Nikalojus Smirnovas, Širvintų rajono prokurorė Zoja Solovjova, Klaipėdos miesto prokuratūros vyr. tardytojas Nikalojus Sucharevas, LTSR prokuratūros bendrosios priežiūros skyr. prokuroras Borisas Vorobjovas...

Iš 28 nusipelniusių prokuratūros atstovų tik 8 yra aiškūs ir neabejotini lietuviai. "Socialinį teisėtumą" aiškiai kontroliuoja iš Maskvos atsiųsti sovietinės teisės "specialistai" — jiems, mat, žymiai parankiau kaltinti ir tardyti lietuvius, negu patiems lietuviams... —vkst—

HAMILTON, Ont.

SKAUTAI RUOŠIASI STOVYKLAUTI. — Galutinai susitarus su Toronto skautais, šių metų stovykla numatyta rengti nuo liepos 28 iki rugpjūčio 12 d. Vieta visiems gerai žinoma ir patogi susisiekimui — p. Augustinavičių ūkis. Kadangi šiais metais bus stovyklaujama net su keliais tuntais iš Kanados ir JAV, tikimasi turėti gražią stovyklą.

Stovyklavimo mokestis, nors viskas yra pabrangę, paliekamas tas pats: vienam $20 ir $2 registracijai. Iš šeimos vykstant dviems, bendras mokestis $32, ir trims — $42. Šiais metais daroma išimtis negalintiems ištisai stovyklauti. Savaitgaliais, už mažą atlyginimą, svečiai galės gauti palapines ir maistą. Prašoma šia galimybe pasinaudoti.

Hamiltone stovyklai registruojasi: mergaitės pas "Širvintos" tunto t-kę R. Bagdonienę, 199 Fairleigh Ave. S., tel. LI. 9-7641. Berniukai — pas "Nemuno" tunto t-ką P. Breichmaną, 233 Locke St. S., tel. JA. 8-4609.

Susitarus su stovyklos vietovės savininku p. Augustinavičium, bus pastatyta stovyklai reikalingi pastatai — virtuvė ir sandėlys. Apylinkės tautiečiai sutiko duoti tam reikalui medžiagą nemokamai. Skautams Remti dr-jos valdyba ir skautai prašo visus prijaučiančius skautiškai idėjai meistrus patalkinti šiai statybai.

Skautams Remti dr-jos v-bos pirm. A. Paukštys nuo liepos 1 d. išvyksta dviem savaitėm atostogų į JAV. Grįžęs vyks dviem savaitėm poilsiui į Wasagą. Visi bendradarbiai ir skautiškasis jaunimas linki jam geriausios sėkmės.

V. P.

VAJUS TAUTOS NAMAMS 64-toje savaitėje ypatingo dėmesio susilaukė iš Rodney apylinkės lietuvių. LN v-bos atstovai J. Šarapnickas ir St. Bakšys birž. 30 ir liepos 1 d. lankė šios vietovės tabako augintojus ir buvo priimti su išskirtinai dideliu palankumu Tautos Namams Hamiltone. Reto gerumo tautiečiai Kazimiera ir Povilas Skujai iš Rodney su $100 įrašė nariu savo vienturtę dukterį Valę Šarapnickienę ir patys įstojo į LN net su $2.200. Jiems išreikšti padėką už taip didelę paramą, atvirai prisipažįstant, trūksta žodžių! Gerieji Eleonora ir Vincas Andriulioniai, irgi iš Rodney, prie turėtų LN jų vaikų Algio ir Dalios vardais $200, pridėjo kitus $200, įstodami patys LN nariais. Malonu pasidžiaugti, kad jų vienturtė Dalia šįmet pirmąja baigė West Lorne g-jos tryliktąją klasę ir rudenį Toronto unte pradeda studijuoti odontologiją. Linkime gabiajai naujajai akademikei ir ateityje tokio pat pasisekimo!

Su $100 nariais įstojo St. Paketūra, J. Laumikaitis ir J. Ciparis — visi trys iš Rodney. Nuoširdžioji p. Gaputienė iš Bottwell, LN nariu įrašė savo gražiąją geltonplaukę Danutę 7 m. su $100. Negaliu praleisti nepasidžiaugęs tiesiog nuostabiai puikiu Danutės lietuvių kalbos mokėjimu! Torontietė E. Aukštakalnienė, atvykusi į Brant Inn Tautos Fondo ruoštą gegužinę, įstojo LN nariu taipgi su $100, o hamiltonietis X. atėjo į pagalbą LNamams su $200. Priimkite visi Tamstos LN v-bos gražiausią padėką!

Ši savaitė iš visų praėjusių 64 buvo rekordinė, duodama intensyviam vajui net $3.200 ir pakeldama bendrą vajaus sumą iki $73.300. Tai yra visiems pesimistams, kurie nė piršto nepridėję didžiausiu balsu eidami per žmones šaukia, jog LN Hamiltone nepastatysime, realiausias užtikrinimas, kad Tautos Namai Hamiltone atsistos! Ir ne betkokie, o patys gražiausi ir moderniškiausi po miesto rotušės, kaip kad duodami statybai leidimus visu rimtumu pareiškė keli augšti miesto pareigūnai. Juk dėl menko objekto vargu ar miestas būtų specialiai keitęs mūsų sklypui zoningą, kad rūmai tiktų visoms juose numatytoms paskirtims.

Už gautus iš miesto v-bos leidimus sumokėta:

1. Leidimas salei (Licence for public hall), kurio terminas baigiasi 1963 m. kovo 31 d., $20,80;
2. Leidimas kėglių alejoms (Bowling alleys permit), galiojimo laikas baigiasi 1963 m. kovo 31 d., $90.
3. Leidimas statybai (Building permit), kuris baigiasi 1963 m. kovo 31 dieną, $760.
4. Leidimas šildymo įrengimams (Heating permit), galiojąs iki 1963 m. kovo 31 d., $90.
5. Vandens nubėgimo latakams leidimas (Wiping tile permit), $3.

Viso $963,80.

LN NARIŲ RYŠKIEJI PASISAKYMAI. — Juozas ir Polė Butkai iš Port Colborne, Ont., prisiųsdami stambią $10 auką už Metraštį, rašo:

"Linkime, kad didysis užsimojimas pastatyti naujus namus kuo greičiausiai išsipildytų. Kad tie nauji namai lietuviams būtų garbė ir pasididžiavimas ir šviestų kaip saulė!"

LN nariai, torontiečiai Alb. ir El. Ripkevičiai savo $2 auką palydi: "Nors nesame hamiltoniečiai, bet LN reikalą ir Jūsų dideles pastangas supratome anksčiau ir siunčiame mažą dovaną — porą dolerių. Tikime, kad kiti nuo to neatsiliks".

Hamiltonietis K. Mileris, prisiųsdamas $2, rašo: "Sveikinu su gražiu leidiniu! Aš neabejoju, kad šis sukaktuvinis leidinys prisidės prie mūsų Hamiltono LN populiarinimo".

Tautietis A. Sakavičius iš Buffalo, N.Y., prisiųsdamas pažadėtą šimtinę paštu, kartu perduoda linkėjimus: "Linkiu daug sėkmės jums visiems, kurie dirbate ir rūpinatės pastatyti LNamus. Tiesa, tas p. Erent, su kuriuo aš Patį (St. Baši) supažindinau, daug domisi LN reikalu ir gal šėrų pairus už penkšimtę".

Visiems taip nuoširdžiai įvairiais būdais padėjusiems sunkiame LN įsigijimo darbe v-bos vardu dėkoju!

$2.000 UŽ LN DELTA PASTATO mažą stogo dalį. — Viena reklamų agentūra iš Toronto paprašė leisti pastatyti ant Delta pastato stogo elektros šviesų reklamą ir pasiūlė sudaryti 5 m. sutartį. Kasmet ji mokėsianti po $400, t.y. iš viso $2.000. Pasiūlymas priimtas.

UŽ LN METRAŠTĮ aukojo: J. ir P. Butkai iš Port Colborne. Po $2 — St. Repšys, Rodney, A. ir E. Ripkevičiai, Toronto. Po $1 — S. Šernienė, Tillsonburg, S. Paketūra, Gaputienė, P. Skuja, J. Ciparis, J. Nargėla — visi iš Rodney; J. Byrienė, V. Kuzma ir Vidm. Kuzma — iš London, Vyt. Augėnas, Princeton, P. Čypienė, Paris, P. Gaidelis, Toronto, J. Gudinskas, Simcoe, P. Lapienis, Jarvis, P. Pargauskas ir N. Šernaitė iš Tillsonburgo, ir hamiltoniečiai: L. Palčiauskas, J. Tonkevičius, F. Urbaitis ir Al. Viskontas.

Viso per savaitę nuo birž. 28 d. iki liepos 6 d. gauta $34, o iš viso $105. Visiems nuoširdus ačiū, ir prašome kitus narius už Metraštį prisiųsti bent po $1. Sk.St.

Vieša padėka

Aš anksčiau alyvą pirkdavau iš kanadiečių, bet šiais metais nutariau palaikyti savuosius ir pirkti iš tautiečio p. Šimkevičiaus, kuris Hamiltone, 928 James St. S., turi biznį Shur Heet Sales Co. Ltd. Šiandien esu patenkintas, kad taip padariau. Buvau tiesiog nustebintas, kai pamačiau, kaip gerai išvalė ir sutvarkė mano krosnį p. Šimkevičiaus prityrę žmonės.

Kanadiška alyvos firma valymo darbą atlikdavo tik paviršutiniškai, ir krosnis buvo rasta taip apleista, kad galėjo kiekvienu momentu sugesti, kas padarytų daug rūpesčių bei išlaidų.

Aš esu labai dėkingas p. Šimkevičiaus firmai už gerai ir sąžiningai atliktą darbą ir linkiu ateityje sėkmės.

Su pagarba **K. Lukoševičius**

NEATSAKYTI KLAUSIMAI A. BIMBOS KIŠENĖJE

RAŠO NESENIAI ATVYKUSI IŠ LIETUVOS IR GIRDĖJUSI A. BIMBOS PRAKALBAS.

Daug jau metų praėjo kai A. Bimba aplankė Lietuvą, kurioje jis nusipelnė ypatingą vardą. Vieni sakė, kad tai dirbtinis Maskvos Bimba, kiti — kad enkavedistas, bet daugiausia tai visi įtarė — kad šnipas. Aš p. Bimbą mačiau teatre, scenoje, pasirodžiusį po didžiuliu Stalino portretu. Jis, žinoma, su nuoširdumu pasveikino ir "genijų" Staliną ir jo raudonąją armiją, "išvadavusią" Lietuvą. Savo kalboje užsipuolė mūsų tėvynės partizanus, sakydamas, kad jis bjaurėjosi girdėdamas apie miškuose esančius ir veikiančius partizanus. Jis gyrėsi važiavęs arkliu į Obelių kaimą iki gimtųjų namų. Tas vežikas buvęs taip pat prijautėjas partizanų. Be to, priminė ir Dotnuvos žemės ūkio direktorių, sakydamas, kad reikia stebėtis, kaip direktorius jam sakęs, kad Lietuvos partizanai laukia kada ateis Trumanas su atomine bomba ir išlaisvins. Prie to viso A. Bimba pridūrė, kad jis netikėjo, kad šitokių "išgamų" esą Lietuvoje, pareikšdamas, kad Amerikoje tokie būtų tuojau sutvarkyti. Taip pat p. Bimba supažindino mus su Amerikos gyvenimu, sakydamas, kad tai bedarbių ir streikų kraštas ir kad tuose streikuose žūva darbininkai. Salėje vienas drąsuolis šūktelėjo — tegul grįžta į Lietuvą, ir Bimbai pasiūlė pasilikti, bet p. Bimba net nesustojo ir nepertraukė savo kalbos. Ir toliau sakė, kad Amerika uždariusi duris ir niekas negalįs įvažiuoti ir kad jokio darbo nesą.

Po visos kalbos Antanas Bimba pareiškė, kad galįs į klausimus atsakyti, jei kas panorėtų, bet turi ant popieriuko užrašyti. Salėje visi pradėjome žiūrėti vienas į kitą ir nutarėme rizikuoti, nors ir labai įbauginti. Mėginome klausimėlį rašyti. Ir aš su iškreiveliotu savo raštu mėginau klausti; taip pat mano artimieji, kuriuos žinau, rašė ir klausė kada Lietuva bus laisva. Kiti klausė: ar žino Amerikos lietuviai, kiek žuvusių ir kalėjimuose yra lietuvių ir kiek ištremtų. Į šiuos klausimus p. Bimba neatsakė; jis atsakė tik į tuos klausimus, kurie buvo jam suprantami. Klausimas: kada mes būsime sotūs? A. Bimba pareiškė, kad jis nevisagalis ir su 5 žuvelėm negalįs minias pamaitinti.

Taip p. Bimba atsisveikino su Lietuva ir, į kišene susidėjęs klausimėlius, į kuriuos nerado reikalo atsakyti, grįžo į Ameriką. Aš ir kiti spėliojom, kodėl jis įsidėjo į kišene? Ar nereikalinga jam to šnipinėjimui? Gerb. p. Bimba, jau laikai Stalino blunka kartu ir jūsų sveikinimas, bet mūsų klausimai jūsų pilko švarko kišenėje nenubluko. Todėl gal po daugelio metų jūs patikrinsit savo kišenėje ir tikrai rasit tuos mūsų klausimus, į kuriuos tada negalėjote atsakyti. Šiandien supraskit tuos mūsų klausimus ir atsakykit. Juk tėvynėje teisingai klausėme: ar žino Amerikos lietuviai, jų tarpe ir jūs, p. Bimba? Aš žinau, kad ir Obelių kaime daug nebesuradai savo pažįstamų ir artimųjų, bet kodėl nenorėjote apie tai pasakyti? Todėl pagalvok ir atsilankyk į Lietuvą iš širdies — be Stalino, be Chruščiovo; nors jūsų jau senas amžius keliauti, bet širdis gali daug atlikti, t.y. pamatyti tiesą, kurios aš ir kiti laukėme. Taip pat noriu pridurti, kad šių dienų lankytojai turi daugiau savarankiškumo savoje tėvynėje Lietuvoje. Keliaukit be palydovų, be priekaištų; palikit gerus įspūdžius tėvynėje, kaip anais laisvos Lietuvos laikais. Aš prisimenu, kaip garbingai ir nuoširdžiai aplankydavo Amerikos lietuvis savo tėvynę Lietuvą — be palydovų. Atsimenu kartą sekmadienį, laisvos Lietuvos takeliu, skubėjau į Vaičaičių bažnyčią, kur buvo ir vyskupas tą dieną atvažiavęs vaikų "dirmavoti". Žiūriu, netoli pamiškėliu eina ponia labai puošni, ypatingai skrybėlė. Kilo mintis, kokia aš laiminga būčiau, jei ta ponia pabūtų mano sutvirtinimo kūma! Nutariau dar smarkiau skubėti ir užbėgti jai už akių. Kai tik prisiartinau, ponia užkalbino mane klausdama ar į bažnyčią bėgu ir gal ruošiuos Sutvirtinimui ir dar pasisiūlė kūma pabūti, sakydama, kad ji iš Amerikos atvykusi. Ir tikrai teko sužinoti savo kūmos tėviškę, kuri ir šiandieną dar išlikusi Sedos valsčiuje Grustės kaime. Tai Onos Gurauskaitės tėviškė. Juk iš Amerikos lietuvė mokėjo savarankiškai keliauti be palydovų ir palikti daug gero savo tėvynėje. Būtų be galo kilnu, kad ir daugiau Čikagos lietuvių sugebėtų savarankiškai aplankyti Lietuvą ir pamiltų kiekvieną pakelėj sutiktą.

Sediškė žemaitė **H. W.**

NOTARAS
ANTANAS LIUDZIUS, B.L.
savo įstaigą nuo liepos 1 dienos
perkėlė
į naujas patalpas —
Turner Building (suite 203)
21 Main St. East, Hamilton.
Telefonai palieka tie patys:
įstaigos: JA. 7-5575;
namų — FU. 3-8928

Visais draudimo reikalais
PRAŠOME KREIPTIS Į
LIETUVIŠKĄ DRAUDIMO ĮSTAIGĄ
TRI REALTY LIMITED — Insurance Dept.
Draudimo atstovai: J. G. SKAISTYS ir ANT. PRANCKEVIČIUS
RASTINĖ: 1127 MAIN ST. E., HAMILTON, ONT.
Telefonas LI. 9-3594 (Darbo valandos: 9 val. ryto iki 10 val. vakaro)

Taupyk ir skolinkis kooperatiniame bankelyje "TALKA"
IŠDUODAMOS ASMENINĖS PASKOLOS IKI $3.000, morgičių paskolos iki 60% turto vertės. Nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas. PILNAS ČEKIŲ PATARNAVIMAS.
Darbo dienos: pirmadieniais — penktadieniais 9 val. — 1 val. po pietų.
Antradieniais ir penktadieniais 5 val. — 8 val. vakaro.
21, MAIN STREET EAST, ROOM 207 — Telefonas JA. 8-0511

ST. CATHARINES, Ont.

PAGERBTA MACKEVIČIŲ ŠEIMA. — Šioje padangėje neturime nei pramonininkų, nei prekybininkų bei ūkininkų, visi bemaž yra rankų darbininkai, daugumoje dirbantieji fabrikuose. Bet lietuvis, nežiūrint kiek jis uždirba, yra taupus, ir bemaž kiekviena šeima jau turi įsigiję šiokį tokį nejudomą turtą, daugiausiai namus. Ir šiais metais tuo keliu pasekė net trys šeimos. Ta proga viena jų, Juozo Mackevičiaus šeima, buvo pagerbta. Susirinkus artimesniems kaimynams bei bičiuliams, jam buvo įteikta dovana ir palinkėta geriausios laimės po šiuo naujuoju stogu, prisimenant lietuvišką priežodį: — Nameliai mano brangūs, man visur patogu, bet niekur nėra tiek laimės, kaip po jūsų stogu.

Tenka pridėti, kad Mackevičius yra nuolatinis "TŽ", "NL" ir "Liet. Pajūrio" prenumeratorius, o taip pat lietuviškiems reikalams aukų rėmėjas ir palaikytojas. Jis nėra nė vienam rinkėjui atsisakęs ir, kiek išgali jo skatikas, be jokios tendencijos bei asmeniškumo visus ir visada sušelpia.

LIETUVĖ VISAD YRA DARBŠTI. Palaikydamos finansiškai savo šeimas, dauguma moterų eina uždarbiauti. Jos daugiausia dirba protarpiais prie namų darbų, bet pasitaiko nuolatiniai dirbančių krautuvėse, fabrike ir ligoninėse. Jau ilgesnį laiką ligoninėje dirbančių yra Br. Švažienė, A. Piliponienė, V. Alonderienė, V. Liaksienė, Z. Staugaitienė. Jau ne pirmas kartas, kad lietuvės savo darbštumu ir sąžiningumu pasireiškia, tai ir prie šio darbo lietuvės mielai priimamos ir skaitomos kaip geros darbininkės, o kartas nuo karto net paaugštinamos. Kaip tik tokia pagarba neseniai teko Br. Švažienei. Ji už savo darbo sąžiningumą buvo paaugštinta ir gavo Certificate Nursing Assistant laipsnį.

Šiemet baigiamas prie General Hospital ligoninės statyti naujas pastatas, ir jau priiminėja prašymus naujiems darbininkams. Jei kas norėtų čia dirbti, pasistenkite iš anksto įteikti ligoninės administracijai savo pareiškimą. Kreiptis tiesiogiai į General Hospital, St. Catharines, Ont. **J. Kovas**

Rytų ir Vakarų milžinai Lietuvoje

Lietuvių viltys išlikti nepaliestiems karo nepasitvirtino. Du nepasotinami kaimynai — rusai ir vokiečiai susipešę viską apvertė augštyn kojomis. Žuvo bei pradingo be žinios milijonai žmonių, daug ašarų, vargo ir skurdo turėjo perkentėti išlikusieji. Baisūs įvykiai pasilieka įstrigę žmonių atmintyje ir net viską naikinantis laikas ir tas yra bejėgis užnešti dulkėmis kas matyta, iškentėta ir pergyventa.

"Barbarosos" planą patvirtinus

1940 metais gruodžio 18 d. vokiečių ginkluotų pajėgų vyriausioji vadovybė patvirtino slaptą "Barbarosos" planą. Hitleris norėjo "žaibo" smūgiu sunaikinti Sovietų Rusijos armiją ir pasiekti Volgą. Lietuvos pasienyje rusai turėjo išdėstę savo pasienio kariuomenę. Pirmieji postai buvo 10-40 klm. nuotolyje nuo sienos, antrieji — 80-150 klm. Inžinerijos daliniai rengė įtvirtinimus, aerodromus, ryšius. Pabaltijo apygardos kariuomenės štabas buvo Rygoje. Generolas F. Kuznecovas savo žinioje turėjo 3 armijas — 8 - 11 - 27, apie 1000 tankų ir aviacijos dalinius.

Vokiečiai buvo sutelkę Rusijai pulti 190 divizijų; iš jų 153 buvo pačių vokiečių ir 37 sudarytos iš sąjungininkų. Prie Lietuvos sienos "Šiaurės armija" turėjo 40 divizijų. 1941 m. birželio 22 d. buvo pasiųsta per sieną 25 divizijos, jų tarpe 6 tankų divizijos. Vokiečiai vyravo ore, bombardavo aerodromus, geležinkelio mazgus, bazes, poligonus. Rusai nesugebėjo suorganizuoti pasipriešinimo. Lietuviai kariai, buvę Varėnos ir Pabradės poligonuose (179 ir 184 rusų divizijose) žuvo pakeliui į Rusiją, tik nedidelė dalis ištrūko iš politrukų priežiūros.

Mėginta buvo priešintis prie Tirkšlių, Raseinių ir Naugarduko, bet veltui. Birželio 26 d. buvo užimtas Daugpilis, liepos 1 d. — Ryga, birželio 30 d. — Vilnius.

Po pirmųjų smūgių rusai sudarė gynybos komitetą. Permetus armijas iš Tolimųjų Rytų buvo sulaikytas vokiečių veržimasis prie Maskvos, Stalingrado, o vėliau Kursko. Vokiečiai 1944 m. dar tebeturėję rusų fronte 200 divizijų.

Po trijų ir pusės metų rusų kariuomenė pradėjo vėl artėti prie Lietuvos. Prie Minsko apsupo 4-tą vokiečių armiją, ją sunaikino, ir kelias pasidarė atviras. Daliai Pabaltijo fronto kariuomenės buvo skirta pulti iš Polocko, Panevėžio, Šiaulių-Jelgavos kryptimi, o Gudijos fronto kariuomenei — Vilniaus - Kauno - Gardino kryptimis. Vokiečiai "Šiaurės armijos" grupėj dar turėjo 16 ir 18 armijas, 3 tankų armiją ir Narvos operatyvinę grupę. Iš kitur padėčiai gelbėti buvo permesta 1000 tankų ir apie 400 lėktuvų. Vokiečių "Š. grupės" vadas buvo generolas Šerneris.

Milžinų kovos Lietuvoj

1944 m. liepos 9 d. rusų mechanizuotos dalys apėjo Vilnių ir po nesėkmingų vokiečių priešpuolių liepos 13 d. jį paėmė; Kaunas krito rugpjūčio 1 d. Tuo pačiu laiku buvo užimtas Alytus, Marijampolė, Vilkaviškis. Augštaitijoj mūšiai vyko prie Panevėžio — liepos 22 d., Šiaulių — liepos 27, Jelgavos — Tukumo kryptimi. Fronto linija kuriam laikui sustojo Žemaitijoj: Dubysa, Kelmė, Kuršėnai, Papilė, Vegeriai.

Vasara praėjo beginant ir mėginant pralaužt užimtas pozicijas. Rugpjūčio 3 d. vokiečiai bandė pulti pro Biržus Panevėžio kryptimi (6 divizijos ir šimtas tankų), bet buvo sulaikyti. Taip pat buvo mėginta pulti Grinkiškio, Kurtuvėnų, Šiaulių ir Kruopių rajonuose.

Spalio 1 d. 1944 m. prasidėjo rusų stūmimasis Klaipėdos link. Rusai naudojo aviaciją ir sutelktą artilerijos ugnį pralaužti frontui. Buvo puolama Tauragės, Šilutės ir Palangos bei Tirkšlių kryptimis. Palanga buvo paimta spalio 10 d., Šilutė — spalio 23 d., bet pati Klaipėda buvo paimta tik 1945 m., sausio 28 d.

Klaipėdos mūšiuose dalyvavusi ir lietuviškoji divizija, vadovaujama buv. Lietuvos karininkų. Divizija buvo suformuota Gorkio mieste. Pirmą kartą divizija mesta į frontą prie Oriolo, o vėliau pėsčia nuo Polocko per Tverečių, Užpalius, Panevėžį, Radviliškį, Tauragę pasiekė Klaipėdą ir Liepoją.

Lietuviams teko kautis už rusus įvairiuose frontuose; Lenkijoj, prie Karaliaučiaus, Budapešto, Vienos, Berlyno. Taip pat buvo pasiųstų karo pabaigoj ir į Japonų frontą, į Tolimuosius Rytus. Taip "už Uralo, žemės galo ne už savo šalį" padėjo ne vienas lietuvis savo galvą. G.

Lietuviai pasaulyje

JA Valstybės

KUN. DR. JONAS MATUSAS, istorikas, mirė Niujorke birželio 26 d. anksti rytą šv. Pilypo ir Jokūbo parapijos klebonijoje, Bronx, N.Y., širdies priepuoliu. Palaidotas birželio 28 d. švč. Trejybės kapinėse, L.I., N.Y. Velionis buvo gimęs 1899 m. spalio 26 d. Vaiguviškių km., Plokščių valsč., Šakių apskr.

KUN. AUDRYS JUOZAS BAČKIS, liepos 6 d. atskrido iš Romos į Niujorką. Aplankys savo tėvus Vašingtone ir JAV praleis atostogas. Prel. J. Balkūno kvietimu jis kelioms dienoms apsistos Atsimainymo parapijos klebonijoje, N.Y. Po to vyks į Vašingtoną pas savo tėvus. JAV jis išbus kelis mėnesius, ligi mokslo pradžios.

Kun. A. J. Bačkis nuo š.m. pradžios yra priimtas į Pontificia Accademia Ecclesiastica ir kartu studijuoja kanoninę teisę Laterno universitete.

ALG. ASTAŠAITIS su žmona atostogų metu važinėja po Ameriką ir aplankė Cape Hateros salų grupę Atlante. Turėjo progą aplankyti ir vietą, kur broliai Wright pirmą kartą pakilo lėktuvu. Al. Astašaitis yra nuolatinis "TŽ" bendradarbis.

VAŠINGTONO lietuvių šeštadieninė mokykla birželio 16 d. baigė mokslo metus. Mokykla veikia jau antrus metus su 16 mokinių ir dviem mokytojom — O. Tautvydiene ir A. Aistiene.

VYT. CIBAVIČIUS, prieš pusantrų metų atvykęs iš Argentinos ir dabar gyvenąs Čikagoje, baigė moterų plaukų garbanavimo studijas ir dirba savo specialybėje. Jis šia specialybe domėjosi ir Argentinoje, kur taip pat baigė moterų plaukų šukavimo ir stilizavimo mokyklą.

BENIGNA I. BALSYTĖ birželio 10 d. baigė Miami un-tą Oxforde, Ohio, ir gavo bakalauro laipsnį ir mokytojos diplomą su teisėmis dėstyti prancūzų ir vokiečių kalbas.

ALG. TEKORIUS birželio 10 baigė Purdue un-tą, gaudamas bakalauro laipsnį iš Science in Industrial Management.

V. MAŠALAIČIUI, vienam nepriklausomos Lietuvos kūrėjų, ilgamečiui Lietuvos ministerių kabineto reikalų vedėjui, dabar gyvenančiam JAV, birželio 24 d. suėjo 70 m. amžiaus.

EDV. A. PETRAUSKAS, gyv. Groveland, Mass., baigė su pasižymėjimu pramonės technikos mokslus Northeastern un-te Bachelor of Science laipsniu.

KUN. J. STEPONAITIS, dirbąs Worcesteryje, lietuvių Aušros Vartų parapijoj, birželio 7 d. atšventė kunigystės sidabrinį jubilėjų.

"BOSTON GLOBE", amerikiečių dienraštis, ryšium su Sibiro tremtinių minėjimu, birželio 13 d. įsidėjo reportažą apie Oną Tamošiūnaitę - Mileikienę, atvykusią iš Lietuvos 1960 m. ir dabar gyvenančią Cambridge, Mass. Tenai ji ištekėjo už S. Mileikos. Laikraštis aprašė, kaip ji Sibire dvylika metų kirto mišką.

"WORLD TELEGRAM" birželio 16 d. paskelbė pasikalbėjimą su kun. L. Jankum, BALFo reikalų vedėju, apie birželio deportacijas iš Lietuvos.

"THE TABLET" tą pačią dieną ir tuopačiu reikalu atspaudė vyčių veikėjo J. Andruski laišką.

TARPTAUTINĖ ŽMOGAUS TEISIŲ LYGA birželio 21 d. parašė memorandumą JT komitetui, kuris buvo JT generalinės pilnaties paskirtas, kad duotų sugestijų kolonizmo klausimais. Memorandume ryškiai prašoma kreipti dėmesį į kolonizmą Baltijos valstybėse.

L. RADVILA, čikagietis, baigęs Illinois Institute of Technology ir gavęs statybos inžinieriaus bakalauro laipsnį, išvyko į kariuomenę.

Italija

LIET. ŠV. KAZIMIERO KOLEGIJOS Romoje auklėtiniai birželio 10 d. dalyvavo iškilmingose Sekminių pamaldose šv. Petro bazilikoje. Tarp aštuoniasdešimties įvairių tautų kandidatų į kunigus čia jie atstovavo visiems Lietuvos jaunuoliams, besirengiantiems kunigo pašaukimui. Visų tautų atstovų susitelkimas apie šv. Tėvą visiems vaizdžiai priminė Sekminių prasmę.

Australija

SKAUDI NELAIMĖ. — Gegužės 20 d., važiuodamas sunkvežimiu su pilnu pakrovimu, mirtinai susižeidė Bronius Obelavičius, 40 m. amžiaus. Į ligoninę nuvežtas mirė. Australas kunigas suteikė Paskutinį patepimą. Paliko liūdinčią žmoną Albiną. Gedulingos pamaldos atlaikytos lietuvių bažnyčioje Camperdowne gegužės 28 d. Iš tenai palydėtas į Rookwoodo lietuvių kapines. Laidotuvių apeigas atlikо Sydney liet. kapelionas kun. P. Butkus. Į kapines palydėjo skaitlingas tautiečių būrys.

KUN. PRANO DAUKNIO, iš Britanijos, sutikimas Adelaidėje įvyko birželio 16 d. Liet. Katalikų Centre. Ta proga buvo atšvęstos ir Adelaidės klebono kun. A. Kazlausko, MIC, taip pat atvykusio iš Anglijos, vardinės — Antaninės.

ADELAIDĖS LIET. KAT. MOTERŲ DR-JA renka rūbus Punsko lietuviams. Naujoji v-ba pasiskirstė pareigomis: pirm. M. Gavėnienė, vicep. A. Uldukienė, sekr. S. Pusdešrienė, ižd. B. Budrienė, ligonių lankymui G. Opulskienė, ūkio ved. M. Jucienė, parengimams S. Kazlauskienė. Rev. k-ją sudaro: A. Stepanienė, A. Urnevičienė, S. Jankauskienė.

KUN. J. KUNGIUI paminklo darbus dirbtuvėje prižiūri arch. Navakas. Paminklas daromas pagal jo projektą.

SYDNEJAUS LAIKRAŠTIS "The Sun Herald" gegužės 20 d. aprašė, kad iš Long Bay kalėjimo pabėgo kalinys, kuris aprašytas kaip ypatingai pavojingas, nes, manoma, yra ginkluotas. Policija pradėjusi platų pabėgusio jieškojimą. Laikraštis pažymi, kad pabėgęs kalinys yra Fritz Frederick Herman Giedraitis, 21 m. amžiaus ir buvęs nuteistas 2 metus kalėjimo. Įdėta ir jo nuotrauka. Nubaustas už pasisavinimą automobilio. Kurį laiką gyvenęs vak. Australijoje, paskui persikėlęs į NSW. Iš kalėjimo pabėgęs po pietų, pasišalindamas iš darbo. Visa NSW esanti sukelta ant kojų. Sakoma, kad jis buvęs pastebėtas viename Sydnejaus priemiestyje, išmušęs mašinos langą ir nuvažiavęs. Nurodoma, kad Giedraitis atvykęs iš Lietuvos.

Urugvajus

A. GRISONAS, Lietuvos pasiuntinybės Urugvajuje sekretorius, mirus min. dr. A. Graužiniui, Lietuvos Diplomatijos šefo paskirtas charge d'affaires ad interim eiti pareigas.

Paruošė **Pr. Al.**

WELLAND, Ont.

Liepos 15 d., 12.30 val., tuojau po pamaldų, Columbus Hall, Hellems Ave., Welland, šaukiamas Welland apylinkės bendruomenės visuotinis narių susirinkimas.

Darbotvarkė:

1. Susirinkimo atidarymas,
2. Dienos pirmininko ir sekretoriaus rinkimas,
3. Praeito visuotinio narių susirinkimo protokolo skaitymas,
4. Valdybos pranešimas,
5. Reviz. k-jos pranešimas,
6. Valdybos rinkimai,
7. Reviz. k-jos rinkimai,
8. Tautos Fondo atst. rinkimai,
9. Klausimai ir sumanymai,
10. Susirinkimo uždarymas.

Nesusirinkus reikiamam narių skaičiui, po valandos, t.y. 1.30 min., toje pačioje vietoje šaukiamas antras visuotinis narių susirinkimas, kuris bus skaitomas teisėtu, susirinkus betkokiam narių skaičiui. **Apyl. v-ba**

RODNEY, Ont.

Liepos 15 d., 3 val. p.p., gražiame p. Preikšaičių pušynėlyje prie pat meksfaltuoto kelio, Rodney lietuvių bendruomenės apylinkė rengia pirmą smagią gegužinę.

Maloniai kviečiame ir kaimyninių apylinkių lietuvius mūsų gegužinėje pasisvečiuoti. Ligi malonaus pasimatymo. — **Apyl. valdyba**

Išpardavimas! Nuolaida — 20% - 50%!
UŽEIKITE APŽIŪRĖTI...
mūsų naujų pavasarinių batelių
Bon Ton SHOES
... elegantiškai pagamintų
... patogiam nešiojimui
mūsų specialybė
įvairaus pločio
C-EEE

Dėmesio siunčiantiems siuntinius į Europą!
Taip pat VYRIŠKI BATAI įvairaus pločio.
Tik viena krautuvė
830 Bloor W. (prie Shaw) LE. 6-4093

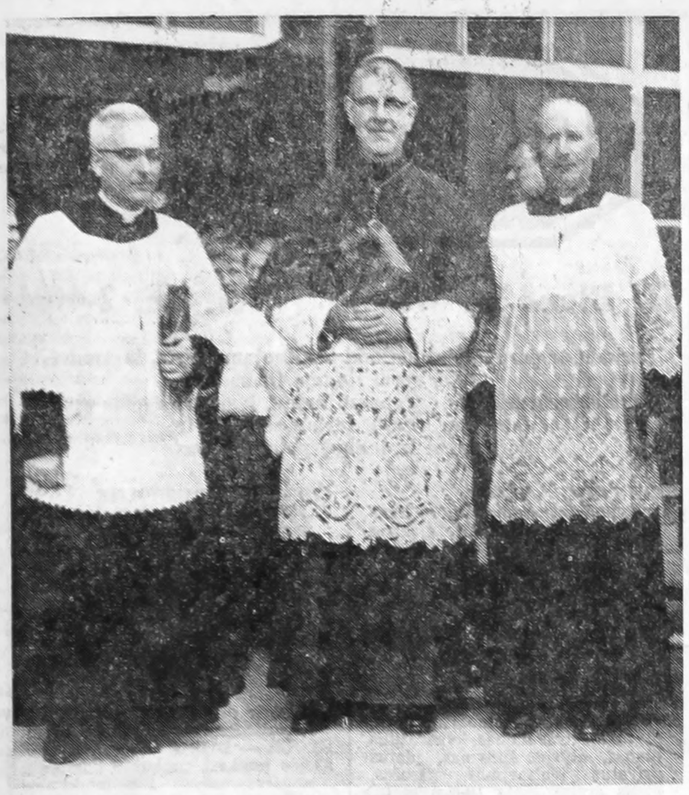

Po vaikų kongreso pamaldų prie bažnyčios Niagara Falls. Iš kairės: vietos bažnyčios klebonas kun. E. Michetti, vysk. T. McCarthy ir kun. dr. J. Gutauskas, pirmojo vaikų kongreso organizatorius.

KULTŪROS KONGRESO PARUOŠIAMIEJI DARBAI

II liet. kultūros kongresui Čikagoje lapkričio 22-24 d. jau atlikta visa eilė paruošiamųjų darbų. Dail. V. K. Jonynas sutiko vadovauti meno sekcijai ir suruošti meno parodą bei paskaitą meno klausimais. St. Barzdukas sutiko skaityti paskaitą tema "Praktinės lietuvių kalbos klausimai".

Kongreso atidarymas ir uždarymas įvyks Jaunimo Centre, tiktai simfoninis koncertas bus Marijos auditorijoj. Kongreso darbų knyga bus išleista kongreso atidarymo dienai. Užbaigtuvių vakarienei suruošti pakviesta energingoji p. Rugytė. Jos sutikimas gautas.

Muzikos sekcija numato šią programą: porą dalykų iš J. Kačinsko kūrybos; ištrauką iš komp. Gaidelio 5-sios simfonijos arba du liet. šokius; prof. V. Jakubėno sukurtos simfonijos vieną ištrauką; Karnavičiaus "Lietuviškoji rapsodija; Karlovičiaus "Lietuviškoji rapsodija". Koncertui diriguos J. Kačinskas; koncertui paruošti muzikos sekcija įpareigota sudaryti atitinkamą komisiją. Be to, bus paskaita tema: "Kas yra pasiekta lietuvių kompozitorių per paskutinį dešimtmetį?".

Spaudos sekcija numato šias paskaitas: a. Pokario mūsų išeivijos perijodinės spaudos nueitas kelias", paskaitininkas J. Kardelis, koreferentas J. Čiuberkis; b. "Mūsų perijodinės spaudos ir laikraštininkų ateities uždaviniai", paskaitininkas Leonardas Šimutis, koreferentas inž. J. Miklovas; c. "Lietuvos reikalų ir mūsų kultūrinių temų kėlimas pasaulio spaudoje", paskaitininkas Stasys Pieža, koreferentas J. Zalatorius. Sekcijos posėdžiams vadovauti pakviesta vicepirmininkais: redaktorius Augustas ir dr. K. Sruoga, sekretore — Iz. Matusevičiūtė. Invokacija skaitys kun. dr. J. Vaišnys. J. Vaidelys rūpinasi spaudos parodos surengimu, o A. Gintneris — vaišėmis kongreso dalyviams — redaktoriams, laikraštininkams ir spaudos sekcijos personalui.

Architektūros sekcija ruošia konkursą trijų rūšių pastatams: a. Maldnamiui su 800 sėdimų vietų; b. Lietuvių Tautos namai su 800 vietų; c. gyvenamo namo 5 asmenų šeimai. Pageidaujama, kad projektuose būtų išryškinti lietuviško meno bruožai modernioje architektūroje. Konkurse gali dalyvauti visi, o premijos pinigais bus duodamos tiktai studentams, kurie studijuoja architektūrą, inžineriją arba meną. Premijų dydis: I—$100, II—$75, III—$50. Visi komisijai pateikti projektai bus paskelbti specialiame leidinyje. Premijoms pinigus parūpins architektūros sekcija.

Lietuvybei parapijose išlaikyti sekcija numato šias paskaitas: a. "Kaip žiūrį į lietuvybės išlaikymą parapijoje jos narys pasaulietis"; b. "Kaip tai galima tinkamai sutvarkyti bei esamas negeroves pašalinti?", žiūrint į tai dvasiškio akimis. Paskaitininkų pavardės bus paskelbtos vėliau.

Istorijos sekcija numato šias paskaitas: a. "Lietuvių istorijos dr-jos atlikti darbai ir ateities planai". Paskaitininkas kun. dr. K. Matulaitis, MIC. b. "S. A. lietuvių istoriografija ir jos ateities uždaviniai", paskaitininkas dr. J. Jakštas. c. "S. A. lietuvių istorija kaip tautinio auklėjimo priemonė", paskaitininkas Pr. Pauliukonis.

Kitų sekcijų veiklos planai yra eigoje ir apie tai bus pranešta vėliau.

Sekantis komiteto plenumo posėdis įvyks vasaros atostogoms pasibaigus.

Inf.

Moters iniciatyva

Lietuvių Kultūros Dienos Vokietijoje

Vokietijos lietuviai kartais parodo pasigėrėtinų pavyzdžių, kuriais verta pasekti. Tokiu pavyzdžiu reikia laikyti Lietuvių Kultūros Dienas birželio 16-17 d. Diuseldorfe. Nedidelė Diuseldorfo lietuvių bendruomenė, veikliosios A. Boehm-Krutulytės iniciatyva ir sumanumu, sukvietė Vestfalijos lietuvius kultūringai praleisti savaitgalį ir kartu atsigauti lietuviška dvasia.

UŽDAVINIAI IR PERSPEKTYVOS

Kultūros Dienos pradėtos birželio 16 priešpiečiu. Jas atidarė Boehm-Krutulytė, Vokietijos LB įgaliotinė prie Vestfalijos vyriausybės, kviesdama dalyvius kūrybingai ir darbingai Dienas praleisti. Pirmoji diena buvo skirta bendruomeniniams klausimams svarstyti ,todėl jon buvo specialiai sukviesti Vestfalijos lietuviškų bendruomenių pirmininkai ir seniūnai. Dalyvavo po vieną ar kelis šių bendruomenių darbuotojai: Diuseldorfo, Miunsterio, Bocholto, Miulheimo, Hageno, Burgsteinfurto. Jiems paskaitą skaitė Vokietijos Krašto v-bos pirm. kun. Br. Liubinas: "Lietuvių Bendruomenės Vokietijoje uždaviniai ir perspektyvos". Prelegentas pabrėžė, kad lietuvių bendruomenės tikslas apjungti visus lietuvius, siekiant savitarpinės socialinės ir kultūrinės globos bei paramos. Šių tikslų rėmuose kalbėtojas, be kitko, akcentavo, jog reikia visomis jėgomis vaikus išlaikyti lietuvybei. Tėvas šeimoje turėtų daugiau laiko skirti lietuviškam vaikų auklėjimui, nes jis, mažiau būdamas namie nei motina, vaikų labiau pasiilgstamas ir todėl turi didesnės jiems įtakos. Kr. v-ba planuojanti sudaryti vadovėlius nemokantiems lietuviškai. Diskusijose po paskaitos uoliai reiškėsi bendruomenės veikėjai. Susidarė įspūdis, jog veikliausios yra Bocholto ir Diuseldorfo lietuvių apylinkės.

Informacinį pranešimą apie darbo kuopas padarė Kaiserlauterno kuopos vadas kpt. J. Venskus.

DVASINĖ TAUTOS DIDYBĖ

Birželio 17 pradėta pamaldomis, kurias laikė iš Osnabriuko atvykęs kun. P. Girčius. Pamaldose dalyvavo apie 70 lietuvių, suvažiavusių iš visos plačiosios Vestfalijos.

Po pamaldų V. Natkus skaitė paskaitą "Dvasinė lietuvių tautos didybė". Prelegentas atskleidė lietuvių tautos charakterio bruožus, kurių pagrindinis yra žmoniškumas. Tautos istorijoje lietuvio žmoniškumas pasireiškė didvyriškumu, narsiai ginant didžiąsias vertybes — laisvę ir tiesą. Šių vertybių meilę paliudijo ir partizanų kovos okupuotoje Lietuvoje po paskutinio karo. Kalbėtojas ragino neprarasti tauraus lietuviškojo charakterio ir jį parodyti kovoje su nutautimu. Po paskaitos sekusiose diskusijose ryškėjo daugumos dalyvių nusistatymas, kad partizaninės kovos Lietuvoje parodė tautos ryžtą neapsiprasti su vergija ir aktyviai kovoti dėl laisvės.

MAIRONIO DAINOS IŠSPAUDĖ AŠARAS

Po pietų vyko Maironio minėjimas. Jį pravedė Diuseldorfo lietuvių bendr. pirm. Valaitis. Pradžioje dr. J. Norkaitis iškėlė Maironio svarbą tautinio atgimimo laikotarpyje ir priminė birželio 17 d. reikšmę vokiečių tautai, kuri siekia krašto suvienijimo ir nenuilstamai dėl to kovoja, lygiai kaip ir mes dėl tautos išlaisvinimo. Po įvadinio žodžio buvo pakviestas dr. J. Grinius, žinomas mūsų literatūros kritikas, skaityti paskaitos tema: "Maironio reikšmė lietuvių tautai". Paskaitininkas iškėlė daugeriopą Maironio reikšmę praeityje ir dabartyje. Iki šiol nebuvo mūsų tautoj tokio poeto, kurio mintys būtų taip paplitusios plačiojoj visuomenėj. Tam prisidėjo mūsų kompozitoriai, kurių 30 sukomponavo 150 Maironio eilėraščių dainomis. Maironis — tautos atgimimo vadas, nemažesnis realistas už Kudirką. Jis parodė lietuviams laisvės idealą ir ragino dėl jo kovoti. Lygiai jis atskleidė savo poemose materialistinio socializmo ir ateizmo grėsmę mūsų tautai. Abiem atvejais jis aktualus ir šiandien. Maironis pirmas Vytautą pavadino didžiuoju ir jį išpopuliarino lietuvių tautoj. Jis sukūrė tautinio atgimimo veikėjams "Jaunosios Lietuvos" poemą, kuri juos ir po jų sekusias kartas skatino ir skatina kovai už Lietuvą. Mūsų lyrikoj jis vienas didžiausių poetų, galutinai joj įpilietinęs toninę eilėdarą.

Patriotiškai dr. J. Griniaus nuteikti klausytojai su ašaromis akyse klausė Maironio ir liaudies dainų, kurias meniškai padainavo Marija Panse-Simaniūkštytė. Sužavėti klausytojai nepailstamai mielajai dainininkei plojo ir ji turėjo prie programos porą dainų pridėti. Akomponavo Stutgarto operoj dirbas muzikas Darius Lapinskas, nauja kylanti žvaigždė tarptautiniame muzikos pasauly.

Nenoromis skirstėsi dalyviai namo, dar ilgai jie savo tarpe šnekučiavosi ir ne vienas stebėjosi, kad tokių didelių pajėgų esama lietuvių tarpe Vokietijoj. Visi jie nuoširdžiai dėkojo atsisveikindami Kultūros Dienų rengėjai A. Boehm-Krutulytei ir prašė ją ir ateity ką panašaus suorganizuoti.

J. Gintautas, ELI

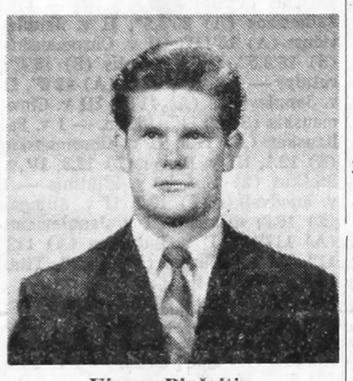

Vincas Piečaitis,

šiemet baigęs Sir George Williams un-tą Montrealy B.Sc. laipsniu. Gimęs 1932 m. rugpjūčio 1 d. Turcinų km., Bublelių valsč., Šakių apskr. Pažymėtina, kad mokslo V. Piečaitis pasiekė grynai savo užsispyrimu ir pastangomis, lankydamas mokyklas vakarais po savo tiesioginio darbo Northern Electric inžinerijos skyriuje. Ta bendrovė prisidėjo lėšomis prie studijų universitete ir yra vilčių, kad padės jam siekti magistro laipsnio. Šalia viso to, V. Piečaitis yra aktyvus skautas ir sportininkas. Jis yra susižiedavęs su Silvija Pakulyte, tokia pat veiklia visuomenininke, kaip ir jis pats. Linkime jiems daug asmeninės ir šeimyninės laimės.

Kultūrinėje veikloje

KUN. DR. J. PRUNSKIS, daugelio konkursų mecenatas, paskyrė $50 "Tėvynės Žvaigždutės" (mažųjų priedo "Drauge") konkursams. Konkurso sąlygos bus paskelbtos mokslo metams prasidėjus.

JERONIMO KAČINSKO kūrinius— keturias miniatūras ir pučiamųjų kvintetą — gros Bostono simfoninis orkestras Tanglewood, Mass., kur vasaros metu vyksta įvairūs koncertai. Šiuos J. Kačinsko kūrinius gegužės 18 d. Jordan salėje išpildė Fine Arts ansamblis.

PROF. R. SEALEY, laikinai dėstąs Seattle, Wash., un-te, dažnai perka lietuviškų knygų. Profesorius galėtų būti pavyzdžiu daugeliui mūsų inteligentų, vengiančių lietuviškos knygos. Prof. Sealey yra anglas, puikiai išmokęs lietuvių kalbą, semestrą dėstąs Seattle un-te.

SESUO VIRGINIJA, prieš šešerius metus buvusi šv. Kryžiaus ligoninės, Čikagoje, viršininkė, vėl sugrįžusi ligoninėn vadovauti pediatrikos departamentui naujame pastate.

DAIL. V. K. JONYNAS pakviestas meno sekcijos vadovo pareigoms šį rudenį įvykstančiame Liet. Kultūros kongrese. V. K. Jonynas jau pasiėmė kongresinių meno reikalų tvarkymo naštą. Kongrese numatoma suruošti platesnio masto lietuvių dailininkų meno paroda ir bent viena išsamesnė paskaita aktualiais meno klausimais.

ALGIS BUTAVIČIUS, gyv. Canberroje, sėkmingai reiškiasi australų teatro režisūros darbe. Jis dar jaunas teatralas, vos 26 m. amžiaus. Pr. Al.

M. LAUPINAITIS, gyv. Sao Paulo, Brazilijoj, aktyviai dalyvauja vietinėj brazilų spaudoj. Sovietų parodos proga jo straipsnį apie sovietinį grobuoniškumą, Lietuvą, Latviją ir Estiją paskelbė laikraštis "Tribuna Nacional" birželio 6 d. laidoj.

LENKIJOS MOKSLŲ AKADEMIJA Wroclovo — Breslau mieste išleido 150 psl. T. Buch lingvistinį darbą "Kristijono Donelaičio kirčiavimas". E.

SU DIPLOMATINIAIS SPEKTAKLIAIS Vilniaus dramos teatre pasirodė devyni valst. konservatorijos teatrinio fakulteto diplomantai. Šalia kitų veikalų, buvo inscenizuotos J. Baltušio "Parduotos vasaros". E.

WATSON KIRKCONNELL, Akadijos un-to, N. Scotia prov., Kanadoje, rektorius, gavęs iš vilniečių dr. A. Šapokos parašytą knygą "Vilnius in the Life of Lithuania", atsiuntė padėkos laišką. Jame, be kitko, sako: "Esu susimąstęs dėl visų aistringų Rytų Europos nacionalizmų. Ką tik išleisdinau Niujorke savo pilną angliškąjį "Pan Tadeusz" vertimą, kuriame senasis ryšys tarp lenkų ir lietuvių nemarioje poezijoje meiliai pateiktas. Kai Vakarų Europos šalys glaudėja bendroje rinkoje ir galbūt politinėj federacijoj, kyla taikios Rytų Europos Federacijos mintis. Tiktai tuo būdu lenkų, lietuvių, gudų ir ukrainiečių maksimum reikalavimai galėtų būti suderinti. Šiuo momentu visdėlto vyrauja geležinė Maskvos uždėta vienybė".

IŠĖJO JANKAUSKO ROMANAS "Viduryje didelio lauko". Knygoje pasakojama apie praėjusio karo baisumus, be to, pasak Vilniaus radijo, apie "nacionalistų nusikalstamus darbus" ir kt. E.

Į ČEKOSLOVAKIJĄ birželio 14 d. išvyko šeši Lietuvos dailininkai - keramikai. Prahoje atidarytoje tarptautinėje keramikos darbų parodoje savo darbus išstatė ir lietuviai keramikai — Mikėnas ir kt. E.

ČIURLIONIO PAVEIKSLŲ ir reprodukcijų paroda surengta Krokuvoje, Lenkijoje. Krokuvos spauda ta proga paskelbė straipsnį apie "Čiurlionį Krokuvoje", lietuvio muziko gyvenimą ir kūrybą. E.

III-ji AUTOMATINĖS KONTROLĖS KONFERENCIJA įvyko birželio 27-29 d. Niujorke, Niujorko un-to patalpose Bronxe. Joje dalyvavo apie 700 registruotų dalyvių, jų tarpe du lietuviai.

Automatinė įvairių technikos procesų kontrolė yra viena aktualiausių inžinierinių sričių, nes su jos tolimesniu išsivystymu yra glaudžiai susijusi ekonominė šalies pažanga ir jos saugumas.

Konferencijoje buvo skaitomos 64 paskaitos, vaizduojančios vėliausius atsiekimus automatinės kontrolės teorijoje ir jos pritaikyme.

Malonu pastebėti, kad vienas paskaitininkų buvo lietuvis Z. V. Rekašius, jaunas, bet daug žadantis mokslininkas, gimęs Lietuvoje 1928 m., augštuosius inžinerijos mokslus baigęs jau šiame krašte. Daktaro laipsnį jis įgijo 1960 m. ir šiuo metu yra žinomo Purdue un-to, Indijanoje, jaunesnysis (assistant) profesorius.

Konferencijoje dalyvavo ir Leonas Kačinskas, šiuo metu dirbąs mokslinės informacijos srityje Vašingtone, kuris sekė konferenciją kongreso bibliotekos pavestas.

Pranešimas lietuviškų dainų užrašymo reikalu

Kaip jau buvome skelbę "TŽ" nr. 25, Kanados valst. muzėjaus įgaliotinis muzikas K. Peacock jau yra išvykęs užrašinėti tautinių liaudies dainų į vakarų Kanadą. Artimiausiu laiku paskelbsime tikslų jo kelionės maršrutą. Tuo tarpu jam yra duota keletas lietuvių adresų Winnipege, Edmontone ir Vancouveryje. Asmenys, į kuriuos jis kreipsis, prašomi padėti jam susisiekti su vyresnio amžiaus lietuviais - lietuvėmis, galinčiais įdainuoti į juosteles.

Ta proga keletas žinių apie muziką K. Peacock. Jis yra kompozitorius ir muzikologas, Canadian League of Composers narys, ypatingai besidomįs įvairių tautų liaudies muzika. Per pastaraįi dešimtmetį daug laiko jis skyrė liaudies dainoms užrašinėti, ypač Newfoundlande, Cape Breton ir indėnų kolonijose. Jo užrašytosios dainos saugomos Kanados valst. muzėjuje Otavoje. Iš tų rinkinių gaminamos plokštelės bei leidžiami atskiri leidiniai. Newfoundlando dainų rinkinys pavadintas "Songs of the Newfoundland Outposts" išeis iš spaudos artimiausiu laiku. Jei šis muzikas susidomėtų mūsų dainomis tiek, kad pasirūpintų įtraukti jas į savo spausdinamus rinkinius, būtų pasiektas nemažas mūsų kultūrinis laimėjimas.

Nauja maldaknygė mokyklų vaikams

"DIEVO VAIKAS"

Paruošė kun. dr. J. Gutauskas.

Mišių maldos, rožinis, Kryžiaus kelias, poteriai ir populiariausios giesmės.

Kaina $1.85

Spaudos B-vė "Žiburiai", 941 Dundas St. W., Toronto, Canada.

KELIAI IR KLYSTKELIAI

Žodis apie dr. J. Prunskio knygą "Vyrai klystkeliuose"

ST. TAMULAITIS

Keliai, kokie jie bebūtų, visad veda į šioki ar tokį tikslą. Silpnas trobelės žiburėlis sutemų keleiviui veikiai parodo, kur randasi saugieji vieškeliai.

Nelaimė žmogui atsidurti klystkeliuose ir šuntakiuose. Iš karto atrodo, kelias visai tikras ir gana saugus, bet netrukus, žiūrėk, jau beesi pelkėse, kimsynuose, liūnuose.

Dr. J. Prunskis paskutiniame savo leidinyje "Vyrai klystkeliuose" kaip tik aprašo tokius bedalius ir vienišus šios žemės keleivius, beklaidžiojančius šuntakiuose. Viso jų 46. Keleiviai — ne betkokie! Tai įžymūs rašytojai ir menininkai, garsūs politikai ir visuomenės veikėjai, garbingi protestantų pastoriai, išgarsėję žydų rabinai, mokslininkai, fizikai-chemikai, atradėjai etc . . .

Visi šie didieji vyrai, kurie neseniai mirė ar dar tebėra gyvi, visi šie klaidžiotojai, šie buvę atkaklūs pelkių liepsnelių grabaliotojai, visi jie pagaliau atrado vieninteli ir tikrą gyvenimo kelią — kelią su Dievu ir su Katalikų Bažnyčia.

Dr. J. Prunskio pateikiami faktai kiekviena jautresnę sielą pripildo gailesčio, nuostabos ir susimąstymo.

Knyga skaitoma taip, lyg ji būtų koks nuostabus apysakų rinkinys. Ir lakus stilius, ir puiki sakinių konstrukcija, ir minties subtilumas, ir mokėjimas meistriškai piešti vaizdą po vaizdo — viskas primena beletristinį kūrinį. O tačiau tai ne beletristika ir ne meno kūrinys. Tai ištisa klaiki ir šiurpulinga daugelio sielų drama, kur ne režisorius, o patys veikėjai sprendžia aštriausius savo būties klausimus: žmogaus tikslą ir paskirtį, žmogaus įgimtą ryšį su Dievu, tikrosios religijos pasirinkimą, dorovines normas ir t.t.

Po ilgų klaidžiojimų ir svyravimų, po ilgų mąstymų ir vidinės kančios — štai šie visi klaidžiotojai pagaliau lieka atsivertėliais ir grįžta į Katalikų Bažnyčią. Kaip įspūdinga, kad jie visi ligi vieno taria drauge su apaštalu Tomu, vadinamu netikėliu, šiuos nuoširdžius sakralinius žodžius: "Mano Viešpats ir mano Dievas!"

•••

Knygos autorius, kuris moka daug kalbų ir kuris yra išvažinėjęs žemės ratulį skersai ir išilgai, — savo dokumentinę medžiagą sėmėsi tiek iš objektyvių — neginčijamų šaltinių, tiek iš pačių atsivertėlių autentiškų autobiografijų.

•••

Ne vienam skeptikui, kuris skaitys šią Prunskio knygą, galbūt kils klausimas:

— Argi tik šitiek tėra tų jūsų atsivertėlių? Argi tik tie 46 asmenys?! . . . Betgi tai lašas jūroje!...

Atsakome:

— Atsivertėlių į katalikybę, kaip rodo statistika, yra tūkstančiai, šimtai tūkstančių. Autorius savo knygoje aprašė tik būdingiausius — garsiausius atsivertėlius. Be to, autorius turėjo galvoje tik tuos atsivertėlius, kurie yra dar gyvi arba neseniai mirė. Jei autorius būtų aprašęs atsivertėlių minimalinę daugumą (5-10-15 procentų), jo knyga būtų pašokusi iki 10-20 tomų. Bet kas šią knygą būtų skaitęs? . . .

•••

Dėl savo gausių humanistinio - auklėjamo turinio knygų — knygų itin įdomių, reikšmingų, gilių ir populiariai parašytų — dr. J. Prunskis mūsų tautoje pamažu darosi naujuoju Svet-Marden'u arba Toth'u, kurie abu šiame šimtmetyje daug lėmė Vakarų Europos jaunuomenei pakilti dvasioje.

Jei netolimoje ateityje kaikurie Prunskio veikalai bus pradėti versti į kitas kalbas, tai nė vieno iš mūsų nenustebins. 27-nios Prunskio išleistos knygos jam suteikia netik žymaus žurnalisto, bet ir gabaus rašytojo — humanistinio - religinio rašytojo — vardą.

•••

Dėl šio paskutinio leidinio autoriui darome tik vieną mažutį priekaištą, ir būtent:

Dėl ko gi kruopštusis autorius negalėjo suskirstyti savo 46 aprašymus į kelis ryškesnius skyrius, p v z . : ateistiniai atsivertėliai, schizmatikai atsivertėliai, nekrikščioniškų religijų atsivertėliai ir t.t. Aure, jei dabar arba netolimoje ateityje kuris nors klystkelių keleivis imsis ieškoti Prunskio knygoje sau dvasinės paspirties, savaime aišku, jis visad ir visad pirmiausia ieškos knygoje tų aprašymų, kurie jam pačiam artimiausi. Susidomėjęs šia dokumentine medžiaga, jis vėliau mielai perskaitys ir visus kitus aprašymus. Tokiam skaitytojui autorius galėjo nesunkiai padėti nurodytu būdu.

Šiaipjau knyga nepaprastai puikiai išleista: geras popierius, puiki laužymo technika, kruopštus įrišimas.

Dr. J. Prunskis, VYRAI KLYSTKELIUOSE, 308 psl., 1961 m., išleido Lietuviškos Knygos Klubas Čikagoje; spaudė "Draugo" spst.; kaina $3; viršelis dail. J. Pilipausko.

Stasys Yla

Politinis netikėjimas

25.

Nacionalistinis tikėjimas lietuvio sieloj

Jam atrodė, kad Vokietija eina teisingu keliu ir kad tuo keliu reikia kreipti Lietuvos politinį gyvenimą. Demokratinis pasaulis, anglosaksų laisvė ir prancūzų politinis pakrikimas, pagimdytas perdėtos laisvės, pagal jį, visiškai atgyvenęs savo laikus. Tad ir Lietuvai esą daugiau nei pavojinga svajoti apie demokratiją. Reikią eiti ne atgal, bet pirmyn — ne švelninti diktatūrą, bet ją griežtinti ir tai daryti jau sukurtu vakarų kaimyno pavyzdžiu.

Jis kalbėjo su giliu asmeniniu įsitikinimu, lyg jausdamas savyje analogišką misiją, kaip Vokietijoj Hitlerio. Gal dėlto jis turėjo didesnės įtakos jauniesiems kolegoms. Iš jų buvo sudaręs pajėgesniųjų branduolį ir juos ruošė lietuviškojo nacionalsocializmo krypčiai. Tai buvo kažkas nauja to meto tautininkų srovėje. Viešumai šis dalykas dar buvo neapčiuopiamas, bet reiškėsi iš vidaus. Jau ir ankščiau buvo nepasitenkinimų dėl senųjų vadų atsargumo ir santūrumo; viena ar kita forma prasiveržd avo noras "stiprinti diktatūrą". Šio vyro stiprioj ir gerai subrendusioj intelektualinėj įtakoj jaunieji tautininkai rado savo telkėją ir naują vadą. Jis beveik savaime kopė į atsakingą vadovaujančią padėtį, gal dėlto jautė esąs reikalingas stipraus tikėjimo, savo misija, tikėjimo, kuris leistų viską atidėti į šalį, beatodairiškai veržtis pirmyn ir lenkti ta kryptimi savo tautą.

Žvaigždėtas dangus ir lietuvių tautos didybė

— Čia ir buvo jo esminė problema, kaip man rodos, — pasakojo moteris. — Jis siekė perimti į savo rankas tautos vadovybę ir žinojo, kad to nepadarys, neatidėjęs į šalį visų — netik religinių, bet ir moralinių "varžtų", kaip tai padarė Hitleris. Jis norėjo nūnai įtikinti save, jog vieną kartą reikia "viską nubraukti" tautos labui. Deja, intelektualas negalėjo to padaryti, ką padarė prasčiokas Hitleris. Intelektualas svarsto bei sveria ir negali būti aklas protui ir sąžinei. Jam neužteko politinio tikėjimo, pagrįsto šaltu protu; protas nepajėgė sulaužyti ano stipresnio tikėjimo.

Bet jis ne vien protu priėjo šios politinės savo misijos. Buvo intelektualus mistikas, kurį žavėjo žvaigždėtas dangus ir savo tautos didybė. Tik mistikas galėjo susižavėti Hitleriu ir tikėti, jog ir jis galįs to paties pasiekti Lietuvoj. Ištikro, jis daugiau svajojo nei realiai svėrė. Svajojo, kai pasieksiąs savo politinių tikslų ir turėsiąs įtakos tautai, gal atsigręšiąs į save, pradėsiąs galvoti kitaip ir gal surasiąs asmeninį dvasinį savo sprendimą. Dabar jis neturįs laiko nei noro jieškoti savyje ar kitur augštesnės dvasinės atramos. Taip jis kalbėdavo mergaitei, kurią galvojo palenkti sau ir galbūt ją savotiškai nuraminti, kad neišsigąstų dabartinių jo pažiūrų ir turėtų vilties kada nors jį matyti grįžusį į save ir suradusį panašų kelią, kuriame jinai dabar buvo.

Prie žmogaus didybės ir proto galybės slenksčio

Bet iš tų kalbų prasikišdavo kitas dalykas. Jis neabejotinai jieškojo pats sau moralinės paguodos. Jieškojo savyje kito paslėpto žmogaus, su kuoriuo norėjo pats vesti pokalbį, jį nulenkti, apraminti ar bent jam žadėti ateityje ką nors geresnio.

— Daug kartų viena ar kita forma — tiesiogiai ar apsukai — jis kalbėdavo apie žmogaus nerimą. Tada prisimindavo ir Nietschę. Atrodo, anas žmogaus didybės skelbėjas užraugė ir jame didybės bei proto galybės maniją. Jis nesakydavo esąs antžmogis, bet iš jo kalbų galėjai tai suprasti. Argi jis, koks nūnai jautėsi, galįs atsiklaupti šalia intelektualinės menkystės — kokio nors prasčioko, pasiduoti kažkokiems jausmams, nusižeminti, kaip tai daręs eilinis primityvus žmogelis. Ši savimonė atrodo ir buvo didžiausia kliūtis būti jam religingu. Jis neprastai augštai save statė, ir jam buvo visiškai svetimas paprastumas, arba, kaip mes sakytume, nuolankumas. To neturėdamas, aišku, jis negalėjo priimti už save augštesnės Būties. Iš viso jis negalėjo priimti betkurios minties, kuri buvo priešinga jo pažiūroms. Tokiais atvejais jis erzindavosi. Protas jam buvo viskas. Ko vertas esąs žmogus, jei neturįs didžiulio proto? "Menkysta" buvo dažna jo frazė kitiems asmenims apibūdinti; tai reiškė anų panieką ir savęs iškėlimą.

Kas svarbiau: protas ar moralė?

— Šis lietuviškasis racionalistas, — kalbėjo moteris, — buvo padaręs nemažos įtakos ir man. Susidariau pažiūrą, jog augščiausia vyro puošmena yra jo protas. Ko vertas vyras, kuris neturi didelio intelekto! Visa kita — pažiūros, moralė netaip svarbu. Dėlto kartą paklausiau vieną jauną kunigą, baigusį augštuosius mokslus užsieniuose: "Kas svarbiau, kunige, vyro intelektas ar jo moralė? Kunigas pasižiūrėjo nustebusiom akim ir pasakė:

— Neduok Dieve, jei tau tektų pasirinkti vyro intelektą be moralės! Būtum pati nelaimingiausia moteris.

— Atsakymas padarė įspūdžio, tačiau neišvadavo manęs iš ano vyro įtakos. Dar ilgai vertinau žmones pagal jų protinį pajėgumą. Šiuo mastu vis matavau kiekvieną naujai pažintą asmenį. Tik vėliau pamačiau, kad gyvenime joks protas nepadaro nei gera, nei svarbaus, jei žmogus neturi stiprios moralės. Man dabar aišku, kad moralė yra stipresnė už protą. Galutinai paaiškėjo, kai atėjo neramūs laikai. Tada tie, kurie turėjo didelį intelektą, bet neturėjo dvasinio tvirtumo, — pasimetė, prarado save, pasidarė menki ir maži. Ne vienas jų pradėjo girtuokliauti, metėsi į kitus kraštutinumus ir prarado savo žmogiškumą. Gyvenimo kasdienybėj, o ypač bandymų metu kaip tik daugiau iškyla moralinė žmogaus didybė, atremta į religiją, — baigė pasakoti moteris.

KUR PRALEISTI ATOSTOGAS?

PENSYLVANIJOS POCONO KALNAI

Tik čia galėsite pamatyti visą gamtos grožį, rasti ramybę ir gerą poilsį, kuris po sunkaus visų metų darbo, kiekvienam yra labai reikalingas.

ECHO VALLEY LODGE
Tai vieta, kurioje Jūs su ar be šeimos, lietuviškoje vasarvietėje praleisite laiką, kuris ilgai pasiilks Jūsų maloniuose prisiminimuose; kartu suteiks Jums poilsį, ramybę ir lietuvišką aplinkumą.

ECHO VALLEY LODGE
leisite laiką, kuris ilgai pasiliks Jūsų maloniuose prisiminimuose; kambarius su visais patogumais ar tai viengungiui ar su šeima, puikią teniso—krepšinio aikštelę, gerą lietuvišką maistą ir malonų patarnavimą.

ECHO VALLEY LODGE
be viso kito, poilsio ir žaidimų, Jūsų patogumui ir patarnavimui yra puiki didelio tipo maudyklė (swimming pool) su nuosavu mažu ežeriuku ir 20 akrų puikaus miško.

Priimami užsakymai taipgi vestuvių puotoms, iškyloms, organizacijoms ar pievienėms grupėms.

ECHO VALLEY LODGE
atidaroma nuo LIEPOS 4 dienos ir veiks per visus ištisus metus.

ECHO VALLEY LODGE,
ECHO LAKE, PA.
Telephone: Stroudsburg 424-1920

Mann & Martel Ltd.

REALTORS

2336 Bloor St. W. • Tel. RO. 2-8255

BABY POINT
$16.900 pilna kaina, gražus rupių plytų mūrinis 6 kambarių namas su garažu. Viena skola balansui. arti susisiekimo ir krautuvių.

BLOOR — WINDERMERE
$3.900 įmokėti, 6 kambarių atskiras mūrinis namas su garažu, 2 modernios virtuvės, alyvos šildymas, dideli kambariai. Pilna kaina $17.500.

GELEŽIES KRAUTUVĖ (Hardware Store), SIX POINTS (Bloor & Dundas)
$2.500 įmokėti, plius prekės ir inventorius. Vienuolikos metų senumo pastatas, pastovus biznis, gera klijentūra. Pilna kaina $28.000, viena skola balansui. Lengvos išsimokėjimo sąlygos.

BLOOR — HIGH PARK
$10.500 pilna kaina. Mūrinis namas, 6 dideli kambariai, dvi moderniškos virtuvės, nauja krosnis. Viena skola balansui, vienas blokas nuo Bloor.

DUNDAS — RUSHOLME RD.
$1.700 įmokėti, 11 kambarių, gerai sutvarkytas mūrinis namas su dviem virtuvėm ir dviem voniom. Vandeniu alyva šildomas. $150 pajamų mėnesiui ir 4 kambariai savininkui.

JANE — EILEEN
$2.900 įmokėti. Gražus mūrinis 7 kamb. per du augštus namas, 11 m. senumo. Garažas ir platus įvažiavimas. Arti susisiekimo ir krautuvių. Pilna kaina $16.400.

SWANSEA
$3.500 įmokėti. Visai arti Bloor, 6 kamb. mūrinis namas su garažu ir privačiu įvažiavimu. Vandeniu alyva apšildomas. Gražūs dideli kambariai. Pilna kaina $16.500.

ANNETTE — RUNNYMEDE
10 kambarių dupleksas. Pilna kaina $17.900. Du garažai, privatus įvažiavimas. Dvi atskiros krosnys. Išnuomota po $100 mėn. Įmokėti $5.900. Viena atdara skola balansui dešimčiai metų.

B. SAKALAS
Darbo telef. RO. 2-8255 Namų telef. LE. 6-1410

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiame skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

Kennedy – turtingiausias prezidentas

Prez. Kennedy turtų nežino niekas. Tai yra laikoma didžiausioje paslaptyje. Viena tik yra visiems žinoma, kad jis yra turtingiausias prezidentas, betkada gyvenęs Baltuosiuose Rūmuose.

Alga didelė, bet nepakankama

Nors prezidento metinė alga yra $100.000, $50.000 įvairiom išlaidom ir $40.000 kelionėm, tačiau Kennedy iš tų sumų nepragyvena. Tarp kitko, už gaunamus $150.000 jis turi mokėti mokesčius, kaip ir kiekvienas pilietis. Prezidento alga, Baltųjų Rūmų išlaikymas, tarnai ir visos kitos prezidentūros išlaidos kainuoja mokesčių mokėtojams iki $7 mil. per metus.

Prez. Kennedy turtas — $10 milijonų

Be gaunamos algos, Kennedy pajamos susidaro iš dviejų šaltinių: jo asmeninių turtų ir jo tėvo palikto vadinamo "trust fund". Iš to tėvo palikimo visi vaikai gauna lygiomis dalimis ir gegužės 29 d., kai Kennedy sulaukė 45 metus, gavo keletą milijonų, bet niekas tikrai nežino kiek. Iš tėvo fondo ir jo asmeniško turto, spėjama, prezidentas, apmokėjęs mokesčius, dar gauna kas metai apie $100.000. Apytikriai, dabartinis prez. J. Kennedy turtas siekia apie $10 mil.

Jo visas asmeninis turtas yra investuotas į federalinius, valstybinius ir vietinius paskolos lakštus — bonds. Prezidentas turi vienintelį namą — vasarvietę Hyannis Port, Mass., kur jis praleidžia atostogas. Turėtą namą Vašingtone jis pardavė prieš tapdamas prezidentu. Taip pat pardavė įvairius turėtus šėrus, kad neiškiltų kokių nepatogumų.

"Galėjo tapti valkatomis"

Prezidento tėvas Joseph Kennedy visą savo turtą padalino 7 savo vaikams. Po $1 milijoną gavo visi, sulaukę 21 m. amžiaus. Tėvo turtas, spėjama, siekia $400 mil. Pats tėvas yra kartą išsireiškęs: "Aš visus pastačiau į tokią poziciją, kad jie, norėdami, galėtų spjauti man į veidą ir eiti savo keliais. Finansiškai visi yra nepriklausomi. Jie galėjo tapti ir valkatomis, nes aš to nebūčiau pajėgus jiems uždrausti. Bet, laimingu atveju, jie tokiais netapo".

Baltųjų rūmų perosnalas — 319 asmenų

Prezidentas Kennedy nors ir nepragyvena iš gaunamos algos, tačiau nemoka visų sąskaitų, susijusių su prezidentūra. Vien Baltųjų Rūmų išlaikymas ir tarnų algos metams kainuoja $693.000. B. Rūmuose yra 34 nuolatiniai tarnai, 38 įvairūs specialistai, kaip inžinieriai, staliai, daržininkai, elektrikai.

Prezidento žmona B. Rūmus naujai išdekoravo. Tai kainavo $165.000.

Prezidentas savo kelionėm naudoja Boeing 707 sprausminį lėktuvą, kuris kainuoja $5,5 mil. Trumpesnėm kelionėm naudoja DC-6, kurio kaina $700.000. Tiem lėktuvam aptarnauti JAV aviacija samdo kariškius, kurių algos siekia $90.000 metams.

Be lėktuvų, prezidento žinioje yra keletas helikopterių ir daugybė limuzinų. Prezidentas taip pat turi dvi jachtas, kurių kaina siekia $½ mil.

Prie kitų išlaidų priskaitoma B. Rūmų policija ir slaptoji žvalgyba, kurių metinės algos siekia virš milijono dol. Vien policininkų yra 162, o apie slaptąją žvalgybą niekas viešai nekalba.

Prezidento oficialus štabas susideda iš 319 asmenų.

Dabartiniai populiarūs baliai B. Rūmuose yra apmokami iš prezidento kišenės. Dažnai vienas vakaras atsieina apie $1.500.

Iki šiol nebuvo nė vieno prezidento, kuris būtų prilygęs Kennedy turtingumui ir išlaidumui. Neprilygo nė buvęs prez. H. Hoover — vienas turtingiausių JAV prezidentų.

Nežiūrint visų milijonų, niekas prezidentui neprikiša kapitalistų palaikymo. Neseniai, kai prezidentas griežtai pasisakė prieš plieno kainų kėlimą. Visi didieji pramonininkai pradėjo nusigręžti nuo jo ir kaltinti kapitalistų varžymu. Visi darbo unijų vadai, išskyrus Hoffą, palaiko Kennedy ir jo politiką. **V. K.**

Kuboje grąžinami nusavinti ūkiai

Buvę suvalstybinti ūkiai Kuboje vėl grąžinami buvusiems savininkams, nes pasirodė, kad prie kolchozinės sistemos neužtenka visiems maisto. Valdžios atstovai pabrėžia, kad tai nėra nusigrįžimas nuo socializmo, tačiau iš kitos pusės tvirtina, kad Kuba dar nėra tokioje tvirtoje komunizmo santvarkoje, kaip Sov. Sąjunga.

Propaganda per cirkus

Maskvos pastangos išplėsti savo įtaką persimetė iš universiteto į akrobatiką. Negana to, kad Maskvoje veikia Lumumbos un-tas Afrikos ir Azijos studentams. Šią vasarą iš Afrikos atvyksta Rusijon 50 jaunuolių, kuriem apmokama visa kelionė ir pragyvenimas ir kurie bus mokomi cirkuose įvairių akrobatikos numerių.

Extra Realty Ltd.

1043 BLOOR ST. W. • Tel. LE. 1-1161

Didžiausias pasirinkimas namų, farmų, žemės sklypų, apartamentų, biznių.

MUSKOKA, prie Bays ežero, 100 akrų, kaina $1.900.
WESTON, $2.000 įmokėti, mūro, atskiras, 2 augštų, 8 kambarių, garažas, privatus įvažiavimas, $14.000.
$3.000 įmokėti, mūro, 5 kambarių bangaliukas, gražus kiemas, prie geriausio susisiekimo. $10.000.
QUEBEC — BLOOR, $4.000 įmokėti, atskiras, mūro, 10 kambarių dupleksas, garažas, privatus įvažiavimas, $18.500.
ST. CLAIR — BATHURST, $12.000 įmokėti, tikras gražių plytų tripleksas.
RONCESVALLES kampinis namas, $3.000 įmokėti, 9 kambarių, mūro, atskiras, garažas, šoninis įvažiavimas, $18.900.
BLOOR — GLENDONWYNNE, $7.000 įmokėti, mūro, atskiras, kvadratinis planas, 7 didelių kambarių, alyva vandeniu apšildomas, 2 garažai, kaina $18.900.
JANE — ANNETTE, $10.000 įmokėti, atskiras, mūro, 2 augštų, 8 didelių kambarių, vand. alyva apšildomas, 2 garažai, gražus namas.
60 mylių nuo Toronto, 200 akrų žemės ūkis su pilnu įrengimu.

J. KUDABA Namų telefonas RU. 3-2105

Kreipkitės visais reikalais. Čia gausite rimtą ir sąžiningą patarimą.

SPORTAS

PABALTIEČIŲ SPORTINIAI ŽAIDIMAI

Septyniose sporto šakose varžysis per 300 sportininkų

Pabaltiečių sporto žaidimai yra jau patekę į tradiciją, kuri savo augščiausią laipsnį pasiekė praeitų metų vasarą Clevelande. Šie žaidimai yra ne tik didelis mūsų sportininkų pasirodymas, bet taip pat ir protestas prieš tai, kad mums neleidžiama oficialiai, su savo laisvų kraštų vėliavomis dalyvauti pasauliniuose olimpiniuose žaidimuose, nors turime sportininkų, esančių tų žaidimų lygyje.

Šiemet pabaltiečių tradiciniai žaidimai įvyks Kanadoje. Juos globoja estų atletinis klubas "Kalev".

Laikas — liepos 14 ir 15 dienomis.

Vieta — UDORA, Ont., esanti apie 50 mylių į šiaurę nuo Toronto. (Žiūr. atskirą pranešimą Toronto kronikoj).

Bus važiuojama šiose sporto šakose:

Lengvoji atletika įvyks naujai pastatytame stadione, kuris turi oficialų 400 metrų bėgimo taką.

Plaukimas įvyks šeštadienį ir sekmadienį plaukimo baseine ežere.

Šaudymas pradedamas šeštadienį rytą. Iš kiekvienos tautos leidžiama dalyvauti keturiems varžovams. Šaudoma iš pistoletų ir šautuvų, abieji 0.22 kalibro.

Tenisas — vykdomas Toronte.

Krepšinis — šeštadienį 1 val. p.p. estai- latviai; 5 val. p.p. estai- lietuviai. Sekmadienį 10.30 val. ryto latviai - lietuviai. Finalai — 1.30 val. p.p.

Tinklinis — pradedamas šeštadienį 9 val. ryto. Finalai — moterų 6 val. vak., vyrų — 7.30 val. vak.

Futbolas — šeštadienį 2 val. p val. p.p. latviai - lietuviai, vėliau tą patį vakarą estai - lietuviai. Finalas sekmadienį 2.30 val. p.p.

Oficialus atidarymas įvyks šeštadienį 11 val. ryto.

Iš lietuvių dalyvauja sportininkai iš Toronto, Čikagos, Clevelando ir kitų JAV bei Kanados vietovių.

AUŠRA XII-jų Š. AMERIKOS LIETUVIŲ SPORTINIŲ ŽAIDYNIŲ LENGVOSIOS ATLETIKOS PIRMENYBIŲ NUGALĖTOJA

Praėjusį savaitgalį Toronte įvykusiose XII-jų ŠA LSŽ lengvosios atletikos pirmenybėse dalyvavo Clevelando, Ročesterio, Toronto Vyčio ir Aušros lengvatlečiai. Pirmenybės buvo pravestos vyrų, moterų, jaunių A, mergaičių A, jaunių B ir mergaičių klasėse. Klubinių šių pirmenybių nugalėtoju liko Toronto Aušra, visose klasėse surinkusi 236,5 taškų. Antroje vietoje liko ilgametis lengvosios atletikos čempijonas Clevelando Žaibas, surinkęs 226,5 taškų, trečioji vieta atiteko Toronto Vyčiui, surinkusiam 21 tašką ir ketvirtoji vieta — Ročesterio Sakalui, surinkusiam 15 taškų.

Klubai vietų skaičiumi: Aušra 24 I-sias, 27 II-sias, 21 III-jų ir 14 IV-jų; Žaibas 28 I-sias, 16 II-jų, 12 III-jų ir 7 IV-sias; Vytis — 2 I-sias, 4 II-sias, 3 III-sias ir 1 IV-tą; Sakalas — 1 I-ją, 3 II-sias, 3 III-sias ir 1 IV-ją. Vyrų ir moterų klasių dalyviams, išpildžiusiems kvalifikacinę normą, buvo įteikti olimpiniai 1962 m. aukso, sidabro ir bronzos medaliai.

Dėl nepaprastai šilto ir tvankaus oro bei didelio vėjo ir nepergeriausių šokimo takų, pirmenybių pasekmės, palyginus yra gana žemos, ir daugelis negalėjo išpildyti kvalifikacinių normų. Medaliai ir taškai buvo skirti tik už vietas išpildžiusiems kvalifikacines normas.

Pirmenybių pasekmės

Vyrų klasėje: 1500 m. bėg. I v. Harbak (Žaibas) 4:35.6, II v. Kolovičius (Ž) 4:35.4, III v. Gudas (Aušra) 4:46.8; rutulys — I v. Burdulis (A) 39' 6", II v. Gudas (A) 35'4", III v. Gaižutis (A) 33'6"; 100 m. bėg. — I v. Malinauskas (A) 11.6, II v. Stočkus (Ž) 12.1, III v. Gaižutis (A) 12.3; į tolį — I v. Malinauskas (A) 18'10,5", II v. Gaižutis (A) 18'4,4"; į augštį — I v. Šilingas (Ž) 5'8", II v. Chromanskis (Sakalas) 5'6", III v. Bukšaitis (A) 5'4"; estafetė 4x100 — I v. Aušra: Malinauskas, Tamašauskas, Gaižutis, Žaliauskas, 47.4, II v. Žaibas: Stočkus, Banys, Šilingas, Juodvalkis, 48.3; diskas — I v. Batura (A) 99'3,5", II v. Janulevičius (A) 98'5", III v. Šilingas (Ž) 93'10", IV v. Burdulis (A) 92'7,5"; olimpinė estafetė — Žaibas: Kolovičius, Stočkus, Banys, Harbak, 3:54.5; 3000 m. bėg. — I v. Banys (Ž) 10:11.0, II v. Harbak (Ž), III v. Kolovičius (Ž); trišuolis — I v. Žaliauskas (A) 41'2,5", II v. Gaižutis (A) 40'1", III v.Ruseckas (A) 38'11", IV v. Šilingas (Ž) 33'10"; jietis — I v. Burdulis (A) 168'4", II v. Janulevičius (A) 140'10", III v. Batura (A) 133'1", IV v. Ruseckas (A) 121'4"; 800 m. bėg. — I v. Kolovičius (Ž) 2:05.9, II v. Harbak (Ž) 2:14.0, III v. Bukšaitis (A) 2:34.0; su kartimi — I v. Gaižutis (A) 9'6"; 400 m. — I v. Kolovičius (Ž) 56.6, II v. Harbak (Ž) 58.5; 200 m. — I v. Malinauskas (A) 24.3, II v. Stočkus (Ž) 25.3, III v. Batura (A) 26.3.

Jaunių klasė: 200 m. — I v. Žaliauskas (A) 24.7, II v. Banys (Ž) 25.4, III v. Stočkus (Ž) 25.5; 400 m. — I v. Banys (Ž) 58.6, II v. Sabalis (Sakalas) 1:04.2; jietis — I v. Ruseckas (A) 141' 5", II v. Janulevičius (A) 135'3", III v. Stočkus (Ž) 125'1", IV v. Juodvalkis (Ž) 93'1"; estafetė 4x100 m. — I v. Žaibas: Stočkus, Juodvalkis, Banys, Šilingas, 48.2, II v. Aušra: Žaliauskas, Janulevičius, Tamašauskas, Ruseckas, 48.5; į augštį — I v. Šilingas (Ž) 5' 8,5", II v. Žaliauskas (A) 5'8,5, III v. Janulevičius (A) 5'2", IV v. Juodvalkis (Ž) 5'2"; 800 m. — I v. Banys (Ž), II v. Gataveckas (A) 2:33.8, III v. Jaškevičius (Vytis) 3:05,1; į tolį — I v. Žaliauskas (A) 20'5,5", II v. Janulevičius (A) 16'11", III v. Chromanskis (S) 16'9,5", IV v. Sabalis (S) 15'4"; rutulys — I v. Ruseckas (A) 42'6", II v. Janulevičius (A) 41'5", III v. Chromauskis (S) 39'11"; 100 m. — I v. Žaliauskas (A) 11.8, II v. Chromanskis (S) 12.1, III v. Banys (Ž) 12.3, IV v. Stoškus (Ž) 12.4. 70 y. kliūtinis — I v. Juodvalkis (Ž) 10.2, II v. Šilingas (Ž) 10.8; diskas — I v. Janulevičius (A) 117'11", II v. Butvydas (A) 112' 11", III v. Šilingas (Ž) 104'7", Titas (Ž) 86'8".

Jaunių B klasė: 50 m. — I v. Tamašauskas (A) 7.9, II v. Šileika (V) 8.3, III v. Astrauskas (A) 8.5, IV v. Petrauskas (A) 8.6; į augštį — I v. Titas (Ž) 5'1", II v. Tamašauskas (A) 4'11", III v. Petrauskas (A) 4'6", IV v. Astrauskas (A) 4'5"; 60 y. kliūtinis — I v. Petrauskas (A) 11.2, II v. Astrauskas (A) 11.3, III v. Kryžanauskas (A) 11.5, IV v. Stirbys (A) 11.7; estafetė 4x100 — I v. Aušra I: Petrauskas, Stirbys, Astrauskas, Tamašauskas, 34.1, II v. Aušra II: Kryžanauskas, Titas(Ž), Genys, Rickevičius, 34.8; 100 m. — I v. Tamašauskas (A) 12.9, II v. Šileika (V) 13.2, III v. Astrauskas (A) 14.2, IV v. Petrauskas (A) 15.5; į tolį — I v. Tamašauskas (A) 17'3", II v. Titas (Ž) 16'04", III v. Šileika (V) 15'6,5, IV v. Astrauskas (A) 14'1,5"; jietis — I v. Titas (Ž) 114'4", II v. Astrauskas (A) 84'10", III v. Genys (A) 81'3", IV v. Petrauskas (A) 78' 3,5"; diskas — I v. Titas (Ž) 114'8", II v. Genys (A) 63'8".

Moterų klasė: 100 m. I v. Čiurlionytė (Ž) 14.3, II v. Romanovaitė M (A) 14.8, III v. Bilkytė (A) 15.6, IV v. Romanovaitė I. (A) 16.0; estafetė 4x60 m. — I v. Žaibas: Jurgaitytė, Karaliūtė, Mockutė, Čiurlionytė, 33.7, II v. Aušra: Romanovaitė M., Klimaitė, Bilkytė Romanovaitė I. 35.9; diskas — I v. Klimaitė (A) 81'10", II v. Balsienė (V) 81'05", III v. Ambrazevičiūtė (Ž) 76'9,5", IV v. Renkauskaitė (V) 73' 9"; į tolį — I v. Juodytė (Ž) 14'3,5"; rutulys — I v. Balsienė (V) 31'9", II v. Ambrazevičiūtė (Ž) 28'6,5", III v. Jonušaitė (S) 28'4,5", IV v. Klimaitė (A) 27'8,4"; 80 m. kliūtinis — I v. Čiurlionytė (Ž) 14.3, II v. Mockutė (Ž) 14.9, III v. Bilkytė (A) 17.0; 60 m. — I v. Čiurlionytė (Ž) 8.6; jietis — I v. Renkauskaitė (V) 65'10,5", II v. Ambrazevičiūtė (Ž) 52'6,5".

Mergaičių A klasė: jietis — I v. Jurgaitytė (Ž) 85'10", II v. Klimaitė (A) 73'4,5", III v. Juodytė (Ž) 63'5"; rutulys — I v. Jonušaitė (S) 29'05", II v. Klimaitė (A) 28'7", III v. Juodytė (Ž) 26'1,5", IV v. Jurgaitytė (Ž) 25' 9,5"; į augštį — I v. Juodytė (Ž) 4' 4", II v. Romanovaitė I. (A) 4'3", III v. Mockutė (Ž) 4'3"; 60 m. — I v. Karaliūtė (Ž) 9.0, II v. Romanovaitė I. (A) 9.5, III v. Malinauskaitė (A) 10.0; 50 y. kliūtinis — I v. Čiurlionytė (Ž) 7.8, II v. Mockutė (Ž) 8.2, III v. Romanovaitė I. (A) 8.6; diskas — I v. Klimaitė (A) 84'5", II v. Renkauskaitė (V) 80'4,5", III v. Karaliūtė (Ž) 72'6.5"; į tolį — I v. Juodytė (Ž) 13'9".

Mergaičių B klasė: į tolį — I v. Mockutė (Ž) 13'10", II v. Romanovaitė (A) 13'6,5", III v. Supronaitė (V) 13'1,5", IV v. Romanovaitė M. (A) 12' 8"; 50 m. — I v. Čiurlionytė (Ž) 7.5, II v. Karaliūtė (Ž) 7.6, III v. Romanovaitė I. (A) 4'5", II v. Mockutė (Ž) 4'4", III v. Romanovaitė M. (A) 4'3", IV v. Jurevičiūtė (A) 3.11; diskas — I v. Klimaitė (A) 85'05", II v. R. Bilkytė (A) 74'10", III v. Karaliūtė (Ž) 69'6", IV v. Jurgaitytė (Ž) 67'05"; beisbolo sviedinukas — I v. Jurgaitytė (Ž) 197'0", II v. Klimaitė (A) 187'02", III v. Narušytė (A) 138'02", IV v. Jurevičiūtė (A) 108'0"; estafetė 4x50 m. — I v. Žaibas: Juodytė, Karaliūtė, Mockutė, Čiurlionytė, 28.7, II v. Aušra: Romanovaitė M., Bilkytė, Narušytė, Romanovaitė I., 29.9. **T. P.**

ELEKTROS NELAIMĖS IR NAUJI IŠRADIMAI

- **UŽMIGDO ELEKTRA**
- **RENTGENO MIKROSKOPAI**
- **LAIKRODŽIAI — AKUTRONAI**

Esame kartą perspėję: būkime atsargūs su elektra. Elektra — toks daiktas, kurio negalime "pačiupinėti".

Netoli Čikagos vieną vakarą trys šeimos vaikai — 1, 3 ir 5 metų — žaidė prisileidę vonią vandens. Vyresnioji mergaitė atsinešė iš kito kambario radijo aparatą, norėdama besimaudant muzikos pasiklausyti. Netikėtai aparatas įkrito į vonią; vyresnioji norėjo ištraukti, bet gavo smarkų smūgį ir klykė. Kol motina atbėgo, jau du mažesnieji besimaudantieji vonioje buvo negyvai nutrenkti. Vyresnioji išsigelbėjo. Elektra vandenyje yra mirtinai pavojinga. Vienas jaunuolis netoli Cicero buvo nutrenktas, kai koja palietė tretįjį tramvajaus bėgį. Taylorville, Ill. 12 m. berniukas atbėgo prie šaldomų vaisvandenių įrengimo ir jį palietęs gavo mirtiną elektros smūgį, nes pasirodė, kad metalinis šaldytuvo viršus jungėsi su turinčiu srovę elektros laidu. Čikagoj dažnai vanduo potvynio metu užsemia gyvenamų namų rūsius. Žmonės puola gelbėti įvairių daiktų ir neretai pasitaiko, kad atsitinka nelaimių nuo elektros srovės. Apsemti elektros laidai labai pavojingi.

Kas naujo elektros srityje?

Atomų ir elektronų amžiuje labai daug šiandien pasiekiama. Jau satelitai laksto po erdvę, astronautai kalbasi su žeme pakilę kelis šimtus mylių, didžiuliai elektroniniai įtaisai — smegenys atlieka įvairius veiksmus. Amerikos mokslininkai stengiasi pakinkyti viską žmogui tarnauti, o rusai — žmogui viską naikinti. Amerikoje milijonai išleidžiami gelbėti žmonėms nuo baisios vėžio ligos, širdies smūgių. Jau atrastas prietaisas sustojusioms širdims atgaivinti. Vėžio ligai bandomas radioaktyvinis įtaisas. Neseniai Mičigano un-tas bandė atlikti chirurginę operaciją su elektros srove, kuri ligonį užmigdė per smilkinius praleidžiant 700 hercų dažnumo signalus. Toks aparatas pasirodė gyvybei labai naudingas, nes nereikia naudoti narkotikų. Jis buvo elektros srovės užmigdytas tik vienai minutei. Nesutriko jokie kūno organai ir nervų sistemai davė net palengvėjimą. Tai puikus įtaisas.

Anglijoj sukonstruotas rentgeninis mikroskopas, kuris naudoja rentgeno spindulius. Šis yra skirtingas nuo įprastinių ir elektroninių mikroskopų, kuriuo galima tirti su rentgeno spinduliais nepermatomus objektus, parodyti jų vidinės struktūros vaizdus. Tiriant tokiu mikroskopu gyvus organizmus, jie nežūna, kaip paprastai atsitinka su elektroniniais mikroskopais. Be to, šis rentgeno mikroskopas didina daiktų dalelytes kelis šimtus kartų stipriau.

Elektra panaudojama gausybei įtaisų. Gražu žiūrėti, kaip dirba visokie presai, kepimo įtaisai, varikliai automatai, kur elektronai tik laksto savo keliais. Verslo įmonės rūpinasi, kad kasmet būtų kas naujo pasiekta namų apyvokos srityje. Štai, žinoma firma Bulova Watch Co. pradėjo gaminti elektroninius laikrodžius, vadinamus akutronais. Laikrodį varo maža baterija (1,3 voltų gyvsidabrio elementas), kuri duoda 2,5 cm ilgio kamertonui 360 ciklų per sekundę virpesius. Pastarieji perduoda rodiklių eigą. Akutronas eina labai tiksliai, nenukrypdamas per mėnesį nedaugiau kaip vieną minutę. Tokie laikrodžiai labai naudingi kariams, nes mažai vietos užima, nesudaro didelių kliūčių ir retai genda.

Įdomu, kaip elektros išradimai bus ištobulinti tolimose erdvėse, kai ten nuvykę žmonės galės naudotis. Amerikos satelitai, oro tyrimo įtaisai puikiai veikia. Kiek ir kokie spinduliai yra mėnulyje. ar ten nuvežti iš žemės elektros šaltinai veiks, dar nėra aišku, nes dar tik bandymų stadijoj. Bet reikia tikėtis, kad mėnulio užvaldymas įvyks kelių metų laikotarpyje.

Bal. Brazdžionis

Berlyno siena...

(Atkelta iš 1 psl.)

dimo ir grūmojimų. Kaipgi sovietiniai dialektikos meisteriai be to išsiverstų? "Izvestijos" straipsnis rodo, kuria linkme tas spaudimas vyksta. Spaudimą išduoda ir tas nervingumas, kuriuo oficialūs sluogsniai nuolat stengiasi pabrėžti Švedijos neutralumą.

Vyriausybės min. pirm. Erlander neseniai rado reikalą viešai apgailestauti, kad užsienyje, jo žodžiais, blogai išsiaiškinamas Švedijos neutralumo turinys ir už tai atsakomybę suvertė opozicinėms partijoms, pirmoj eilėj sovietų puolamos konservatorių partijos lyderiui prof: Heckscher. Premjeras apgailestavo ir tai, kad spauda netiksliai perdavusi socialistų internacionalo Oslo konferencijoj priimtąjį pareiškimą, iš kurio susidaręs klaidingas įspūdis, esą, neutraliųjų kraštų socialdemokratų partijos pritariančios įsijungimui į Atlanto paktą. —

Amerika karo reikalams išleidžia 1962 m. $48.300.000.000. Dabar krašto apsaugos sekretorius nori sumažinti karo biudžetą 3 bilijonais dolerių.

Mokslas dabar sutraukia hemoroidus be skausmo ir nepatogumo

Surastas vaistas, kuris palengvina skausmus bei niežėjimą ir sutraukia hemaroidus.

Toronto, Ont. (Specialiai) — Pirmą kartą mokslas atrado naują gydomąją priemonę sutraukti hemoroidus ir palengvinti skausmą bei niežėjimą. Tūkstančiams pagelbėjo ši nebrangi priemonė, privačiai savo namuose be jokio vargo ar nepatogumo.

Daugeliu atvejų buvo švelniai palengvinti skausmai ir ištikrųjų atslūgimas (sutraukimas) įvyko.

Nuostabiausia— kad rezultatai buvo tokie, kad išgiję pareikšdavo: "Hemaroidai iš vis jau ne problema!".

Paslaptis šios naujos gydymo priemonės (Bio-Dyne) — atrasta garsaus mokslinio instituto.

Dabar ši nauja gydymo priemonė yra pasiūloma žvakučių (suppository) arba tepalo (ointment) pavidale vadinamu **Preparation H.**

Klauskite šio vardo vaistų visose vaistinėse — pinigų grąžinimo garantija.

J—4807

R. CHOLKAN REAL ESTATE LIMITED

REALTORS

527 Bloor St. W. Tel. LE. 2-4404

Perkant ar parduodant betkokį nekilnojamą turtą, kreipkitės į šią gerai žinomą firmą. Didelis pasirinkimas gyvenamų namų, įvairaus dydžio apartamentų, biznių, farmų sklypų etc. Sąžiningas ir skubus patarnavimas.

HIGH PARK — BLOOR
$2.000 įmokėti ar mažiau, 10 kambarių per du augštus, atskiras mūrinis dupleksas, vandens alyvos šildymas, lengvos išsimokėjimo sąlygos.

BABY POINT
$2.200 įmokėti, keletos metų senumo 6 kambarių mūrinis namas, privatus įvažiavimas.

RUNNYMEDE — BLOOR
$3.000 įmokėti, 6 kambarių, rupių plytų, atskiras namas, kvadratinis planas, alyvos šildymas, platus privatus įvažiavimas, garažas, viena atvira skola 10-čiai metų.

WINDERMERE — BLOOR
$4.000 įmokėti, 5 kambarių, šiurkščių plytų bangalas, vandens alyva šildymas, garažas, gražus kiemas.

JANE — BLOOR
$5.000 įmokėti, 7 kambarių, atskiras, mūrinis namas, kvadratinis planas, vandens alyva šildymas, garažas.

BERESFORD — BLOOR
$6.000 įmokėti, 8 kambarių per du augštus, atskiras mūrinis namas, 2 modernios virtuvės, naujas šildymas, garažas, gražus kiemas, namas be skolų, arti Bloor.

SWANSEA
$6.500 įmokėti, keletos metų senumo, 5 kambarių mūrinis bungalas, garažas su privačiu įvažiavimu, aliuminijaus langai ir durys.

GEOFFREY — RONCESVALLES
$6.000 įmokėti, 11 kambarių, atskiras plytų namas, kvadratinis planas, vandens alyvos šildymas, 2 vonios, 3 virtuvės, dvigubas garažas su plačiu įvažiavimu.

RUNNYMEDE — BLOOR RAJONE
$10.000 įmokėti, 9 kambarių per 2 augštus, atskiras, plytų namas, vandens alyvos šildymas, 2 vonios, 2 virtuvės, garažas, namas be skolų.

P. KERBERIS
Darbo telefonas LE. 2-4404
Namų telefonas LE. 5-1584
P.S. Didelis pasirinkimas tripleksų, sikspleksų ir apartamentinių namų.

COLLEGE — RUSHOLME
$2.000 įmokėti, geras 8 kambarių namas, 3 virtuvės, $120 mėnesinių pajamų ir butas pirmam augšte savininkui. Viena atvira skola balansui 15 metų. Tik $103 mėnesinių mokėjimų. Kaina $15.500.

RETA PROGA
$3.000 įmokėti. Bloor — Kingsway rajone modernus 6 kambarių namas. Gražūs ir dideli kambariai. Recreation kambarys rūsyje. Garažas ir privatus įvažiavimas. Balansui viena atvira skola 15 m.

BLOOR — DURIE ST.
$3.000 įmokėti, puikus 6 kambarių atskiras namas. Dvi modernios virtuvės. Garažas ir šoninis įvažiavimas. Pilna kaina $20.500.

BLOOR — RUSHOLME RD.
$4.500 įmokėti, gražus 10 kambarių atskiras namas. Karšto vandens šildymas. Didelis kiemas. Garažas ir platus šoninis įvažiavimas. Viena atvira skola. Pilna kaina $22.500.

RONCESVALLES RAJONE
$3.000 įmokėti. Labai geras 9 kambarių pajamų namas. Labai gražūs ir dideli kambariai. Dvi modernios virtuvės. Balansui viena atvira skola. Pilna kaina $20.500.

BLOOR — HIGH PARK
$3.000 įmokėti. Puikus 7 kambarių atskiras namas. Karšto vandens - alyva šildymas. Recreation kambarys rūsyje. Platus, didelis kiemas. Garažas ir šoninis įvažiavimas. Pilna kaina $21.000.

ORIGINALUS TRIPLEKSAS
$8.000 įmokėti. Puikus 3 metų senumo 3-jų šeimų pastatas. Karšto vandens alyva šildymas. 3-jų mašinų pastatymo vieta ir šoninis įvažiavimas. Viena atvira skola balansui. Pilna kaina $33.000.

LABAI GERAS INVESTAVIMAS
$10.000. 10 butų naujas pastatas. Visi butai išnuomoti. Virš $12.000 metinių pajamų. Labai lengvos išmokėjimo sąlygos. Prašoma kaina $75.000.

LABAI RETA PROGA
$10.000 įmokėti, pastatas — biznio įrengimas ir prekės. Geras senai įsteigtas Hardware biznis. Pilna kaina $24.000.

Be to, turime labai didelį pasirinkimą įvairaus dydžio apartmentinių namų.

J. RUKŠA
LE. 2-4404
Namų telefonas LE. 6-9165

PASITEIRAUKITE DĖL KITŲ NUOSAVYBIŲ. REIKALINGI NAMAI PARDAVIMAI.

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVĖJAS

A & B TAILORS
A. Beresnevičius

Parduodami vyriški kostiumai, megztiniai, viršutiniai marškiniai ir kita.
1299 DUNDAS STREET WEST, TORONTO. TEL. LE. 1-1432

F. SENKUS Real Estate RO. 7-8131

1717 BLOOR STREET WEST, TORONTO 9

5 akrų ūkelis prie plento, pakeliui iš Springhursto į Stayneri, apie 1 mylią atstumo nuo ežero. Geri trobesiai. Namas su visais miesto patogumais. Tinka daržininkystei, paukštininkystei ar statybai.

ED. KONDRATAS
MOTERIŠKŲ ir VYRIŠKŲ RŪBŲ
siuvėjas

1113 DUNDAS STREET WEST • TORONTO • TEL. LE. 3-5434
Didelis pasirinkimas angliškų medžiagų kostiumams bei paltams.

Will-Do Cartage
Baldų pervežimas
mieste, prieinama kaina.
Visi baldai apdrausti.
Broliai SODONIAI.
124 GRACE ST., Toronto
Tel. LE. 4-8390

LIQUIFLAME OILS LTD.
Atstovas
H. ROŽAITIS
Greitas kuro-alyvos pristatymas ir patarnavimas.
Telefonas LE. 3-4908.

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER

1385 Queen St. W. (prie Lansdowne Ave.)

Telefonai: LE. 4-8459; LE. 4-8450 Namų telefonas: BE. 3-5996

RONCESVALLES — PEARSON
$2.500 įmokėti, atskiras, 9 kamb., 3 virtuvės, dvigubas garažas, didelis kiemas. Vienas 15 m. morgičius. Kaina apie $15.000.

FULLER — QUEEN
$2.500 įmok., atskiras, gerų plytų dupleksas; 10 kamb. modernios virtuvės, visai geram stovyje visas namas, vandeniu alyva apšildomas; dvigubas garažas. Be morgičių. Kaina apie $16.500.

DANFORTH — WOOBINE
$1.500 įmok., atskiras, 7 kamb. per du augštus, 2 modernios virtuvės, aristokratiškai įrengtas vidus. Labai gerame stovyje, rauplėtų plytų namas. Vandeniu alyva šildomas. Didelis kiemas su gražiais medžiais. Tik apie $13.000.

KRAUTUVĖ SU NAMU
$8.000 įmok. Mūro, prekybos gatvėj namas. Didelė tuščia krautuvė ir viršum 5 kamb. butas. Mūrinis dviejų augštų dvigubas garažas - dirbtuvė. Mėnesinės nuomos pajamos $450. Tinkamas morgičius. Prašoma kaina $32.500.

ŽEMĖS ŪKIS
$4.000 įmok.; 100 akrų, beveik kurortinėj vietoj, netoli Simcoe ežero; pirmos rūšies trobos; 6-7 akrai miško; galimybė ežerėliui. Asfaltuotas plentas. Apie 50 mylių nuo Toronto.

Turime krautuvių, farmų, vasarviečių, hotelių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. Prašome tik kreiptis pas mus.
Taip pat parūpiname geresnėm sąlygom paskolų - morgičių.

Vyt. Morkis J. Kaškelis A. Bliudžius

PROGRESS Real Estate Ltd.

1064 Bloor St. W. Tel. LE. 4-9286

(prie Gladstone Ave.)

JANE — ANNETTE
$2.000 įmok., 5 kamb. mūr. gražus bungalovas, 3 kamb. butas rūsy, did. sklypas, priv. įvaž., garažas. Vertas dėmesio, galima pirkti už $15.000.

ST. JOHNS ST. — JANE
$2.000 įmok., 7 kamb. per du augštus, atskiras, mūr., platus įvaž., garažas. Pigus ir geras pirkinys, nes parduos už $14.500.

BLOOR — BEREFORD
$3.000 įmok., rupių plytų, atsk., 6 kamb., kvadrat. planas. Šoninis įvaž., garažas, did. kiemas. Namas arti Bloor kraut. ir susisiek. Vienas morgičius.

RUNNYMEDE RD. — ST. JOHNS
$3.000 įmok., rupių pl., gražios statybos bungalovas, vand. alyva šildomas, augštas rūsys, platus šoninis įvaž., garažas. Skubus pard. Galima tuoj užimti. Prašo 15.500.

ANNETTE — RUNNYMEDE
$3.500 įmok., 7 did. kamb. per du augštus, mūr., atsk., 2 mod. virt., alyva šild., garažas. Savininkas pirko kitą namą. Skubus pardavimas. Pasiteiraukit.

BLOOR — QUEBEC AVE.
$3.500 įmok., 6 kamb., rupių pl., atskir., vand. alyva šild., švarus iš lauko ir vidaus, vienas morgičius, vertas apžiūrėti.

ST. CLAIR AVE. — OAKWOOD
$4.000 įmok., 7 kamb. per du augštus, mūr., atsk., 2 mod. virt., vandens alyva šild., did. kamb., gražus kamb. rūsyje, dvigubas garažas. Puikus nuomavimui ir sau gyventi.

BLOOR — PACIFIC AVE.
$5.000 įmok., trijų butų namas. Viskas įrengta trim šeimom, vand. alyva šild. Sklypas 50x150, privatus įvaž., 2 garažai, mėn. pajamos $330; vienas morgičius. Geras ir pelningas investavimas.

BLOOR — JANE ST.
$6.000 įmok., rupių pl., atsk., 7 did. kamb., vand. alyva šild., 2 mod. virt., 2 garažai, puikus nuomavimui. Namas arti Bloor. Vertas pamatyti.

JANE — ANNETTE
$19.000 pilna kaina už 8 kamb. per du augštus, gero mūro namą, 4 kamb. pirmame augšte, naujas šild., 2 vonios, geras pirkinys tam, kas ieško gero namo. Pasiteiraukit.

S. JOKUBAITIS

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

Telef. LE. 4-9286. Namų — RO. 6-0417

Wasaga Beach, Stayner, Collingwood

ir apylinkėse turime didžiausią pasirinkimą vasarnamių, farmų, gazolino stočių, garažų, motelių, įvairių biznių ir t.t.

V. (Vic) BUTRIMAS

DĖL INFORMACIJŲ RAŠYKITĖ: BOX 83 COLLINGWOOD, ONT.

Frederick F. MARTIN, Real Estate, Oakview Beach, Įstaigos tel. Wasaga Beach 201

Namų: V. BUTRIMAS, 139 Fourth St. E., COLLINGWOOD, ONT., Tel. 2337

Taupyk ir skolinkis

Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyve "PARAMA"

Būstinė: Lietuvių Namai
1129 DUNDAS STREET WEST,
Toronto 3, Ontario. • Telefonas LE. 2-8723.

Už santaupas moka nuo 4% ligi 5%. Už asmenines paskolas ima tik 8%. Už paskolas - morgičius — 7%. • Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos. • Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje.

KASOS VALANDOS: dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekvieną dieną, išskyrus šeštadienius ir sekmadienius, o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. tiktai pirmadieniais ir penktadieniais.

VALAU FOTELIUS

IR ĮVAIRIUS KILIMUS.

Automatinis elektra valymas. Sutaisau iširusius galus ir pradegintus kilimus. P. KARALIŪNAS. Skambinkite LE. 3-4912.

VISŲ RŪŠIŲ AUTOMOBILIŲ BODY TAISYMAS

Dundas Auto Body

Darbas sąžiningas ir garantuotas. Lietuvis savininkas A. Šimonis. 418 BATHURST ST. • WA. 1-3225

PLUMBING and HEATING

J. Lisauskas, valdžios pripažintas plomberis, įrengia naujus ir taisu senus plumbing darbus, vandens apšildymą alyva, įstato naujus ir remontuoja senus pečius.

Darbas atliekamas sąžiningai ir nebrangiai.

148 WESTMINSTER AVE. Telefonas LE. 2-5191

A. ČIŽIKAS

ALFA RADIO & TV

PARDUODAM IR TAISOM TELEVIZIJAS, RADIJAS
TAISOM ŠALDYTUVUS, KROSNIS, SKALBIMO MAŠINAS
Tel. LE. 1-6165 • 672 Lansdowne Ave.

CLEAR-VISION T.V., Hi-Fi RADIO

LE. 2-7733

Taisom ir parduodam Kanados ir vokiškus T.V., Hi-Fi setus. Nauji ir vartoti. Sąžiningai ir nebrangiai taiso lietuvis profesionalas technikas. Savininkas Raimundas Stasiulis.

1736½ DUNDAS ST. W., Toronto

Skambinti kiekvienu laiku LE. 2-7733

DUFFERIN RADIO and TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir batarejos. Prityręs specialistas su ilga praktika.

1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbalis

V.S. (buvęs Wally's) **garage**

Naujas savininkas

726 Lansdowne Ave.

(Tarp Bloor ir Dupont)

Tel. LE. 3-0631

VISI MAŠINŲ REMONTO DARBAI LIETUVIAMS ATLIEKAMI PIGIAU LIETUVIŠKAME V.S. GARAGE. Sav. V. Strimaitis

Automatinė transmisija pigiomis kainomis ir visi kiti taisymo darbai atliekami sąžiningai. Darbas garantuotas.

726 Lansdowne Ave. Tel.: LE. 3-0631, namuose LE. 7-4336

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS

VISŲ RŪŠIŲ ŠILDYMAS IR ĮVAIRIOS POMPOS.

507 Dovercourt Rd., Toronto. LE. 4-6123

ANT. JUOZAPAITIS

Skaitytojai pasisako

AR VERTA?

(Dėl antros kredito unijos Toronte)

"TŽ" 21 nr. paskelbta žinutė "Steigiamas kooperacinis bankas". Joje nurodoma, kad Prisikėlimo par. klebonas T. Placidas, OFM, tuo reikalu padarė platų pranešimą iškeldamas gerąsias ir blogąsias steigimo puses. Po to, esą, vienbalsiai visi pasisakė už tokio naujo banko steigimą ir atliko formalumus "charteriui" gauti.

Kokios tos gerosios ir blogosios pusės, žinutėje neminima. Kodėl ta nauja antra kredito unija Toronte steigiama, ligšiol niekas iš steigėjų taip ir nepasisakė, o pasisakyti būtų reikalinga. To sumanymo reikšmė nėra eilinė ir kelia susirūpinimą visų kooperacine veikla besidominčių lietuvių. Jei randama, kad reikia steigti naują kredito uniją, tai pravartu nurodyti, ką tas naujas vienetas žada duoti naujo ir geresnio už esamąjį, šiuo atveju "Paramą". Apie jos veiklą kokių nors rimtų nusiskundimų ligšiol neteko girdėti. Gi turėdama tik 1,5 mil. dol. ji tebėra nykštukas didesnių kredito unijų tarpe, nekalbant jau apie bankus. Naujos kredito unijos įsteigimas greičiausiai sukels nesveiką konkurenciją ir sulėtins jų abiejų augimą.

Neramumo kelia ir tas žinutėje minimas "vienbalsiškumas", kuriuo nutarimas naująją kredito uniją steigti buvo padarytas. Turimomis žiniomis, naujoji kredito unija žada būti parapinė, kaip ir daugelis kitų kredito unijų šiame krašte. Bet ar tas motyvas mums galioja? Kanadiečių kredito unijos steigiasi parapijomis, kadangi pagal Kooperatyvų Sindikato Aktą jos turi nurodyti savo veikmo ribas. Kokią natūralesnę ribą mieste gali rasti, kaip parapija? Tačiau lietuvių parapijos Toronte pasiskirstymo plote neturi. Tuo būdu ir naujos kredito unijos veikimo plotas vistiek bus visas Torontas, kaip ir "Paramos". Jeigu kas sakytų, kad veikimo plotas nesvarbu,o svarbu tik kad jos nariai bus ir tos parapijos nariai, tai apsilenktų su pagrindiniais kooperacijos principais. Kooperatyvas yra ekonominė savitarpinės pagalbos organizacija. Kadangi visų žmonių interesai toje srityje yra vienodi, tai geriausia, kai kooperatyvo durys atdaros visiems be religijos ar įsitikinimų skirtumo. Kooperacijoje parapinis, religinis ar srovinis pasiskirstymo pagrindas yra visai negeistinas.

"Parama" kaip tik buvo įsteigta plačiausiais kooperaciniais pagrindais; joje galėtų ir turėtų tilpti visi Toronto lietuviai. Jeigu gi kuri nors grupė šiuo metu "Paramoje" permažai atstovaujama, tai greičiausia ji pati kalta, nes permažai ja tesidomi. Tokiu atveju užuot steigus naują uniją, geriau įsijungti ir aktyviau dalyvauti jau egzistuojančioje "Paramoje". Mano nuomone, parapinės kredito unijos įsteigimas gali turėti neigiamų pasėkų net ir pačiai parapijai, kadangi nevisi savo religinius ir ekonominius reikalus nori sujungti į vieną, nekalbant jau apie netikinčius arba kitų religijų lietuvius.

Aš neabejoju, kad daugumai netik Kanados, bet ir Toronto lietuvių šios antros kredito unijos steigimas atrodo nesuprantamas ir negeistinas. Laikinė situacija nėra pagrindas eiti į ekonominį susiskaldymą. Jeigu gi tam steigimui yra kurių nors kitų rimtų priežasčių, tai būtų pravartu steigėjams jas paskelbti ir išblaškyti egzistuojančius abejojimus bei įtarimus.

Pr. Rudinskas

Red. Dedame netorontiško kredito unijų veikėjo samprotavimus, išreiškiančius vieną medalio pusę. Tikimės, apie kitą pusę pasisakys kas nors iš kitaip galvojančių grupės.

TAUTOS FONDO AUKŲ VAJUS ONTARIO MIŠKUOSE

"Gyvenu ir dirbu Ontario miškuose, toli nuo lietuvių kolonijų, todėl ir Tautos Fondo vajaus aukų rinkėjai čia neapsilanko. Iš "TŽ" sužinojau apie TF aukų vajų visoje Kanadoje, todėl Jūsų vardu siunčiu savo kuklią auką TFondui $10 ir noriu paklausti, kaip galiu įsigyti lietuvio pasą ir jam ženklelius? Jonas Misevičius, Regan, Ont."

Skelbdamas šį trumpą J. Misevičiaus laišką, reiškiu jam nuoširdžią viešą padėką už jo susipratimą ir duosnią auką pavergtos tėvynės vadavimo reikalams. Pasas ir ženkleliai išsiųsti.

V. Vaidotas, TF įgaliotinis

MIELAS "TŽ" REDAKTORIAU,

Teko skaityti Jūsų redaguojamam laikrašty, kad skaitytojų nuomonės pageidaujamos. Tuo vadovaudamasi noriu pasisakyti kaip mane nuteikia "T. Žiburiai".

Man, kaip patrijotiškai nusiteikusiai lietuvei, be "TŽ" tikrai išeivijos gyvenimas būtų tamsi naktis. Esu nuolatinė skaitytoja ir skaitau nuo pirmo iki paskutinio puslapio. Bet jeigu reikalas pasisakyti ties kuria vieta ilgiausiai akys apsistoja, tai nesunku išspręsti: skaitytojų laiškai ir Edv. Šulaičio pastabos. Be jų laikraštis nebūtų toks gyvenimiškas, nušviečiantis laiko dvasią. Skait. laiškuose atsišviečia mūsų Kanados gyvenimas, o Edv. Šulaitis padeda mums susipažinti netik su Amerikos lietuvių gyvenimo pagrindiniais bruožais, bet duoda žinių, kondensuotų žinių, ir apie JAV papročius ir jų gyvenimo būdą. Kol JAV vadovauja laisvojo pasaulio politikai, manau, mums įdomu ir reikalinga pažinti jų gyvenimą. Kanadiškoj spaudoj mes to negalime rasti. Tik Edv. Šulaitis atrenka tai, kas mums kaip lietuviams, įdomu ir reikalinga žinoti.

Apie "Žiburėlius", jei man leista pasakyti savo nuomonę, atrodo labai girtinos pastangos. Bet dar silpnoki. Man atrodo, kad pasakos ir kitokio pobūdžio pasiskaitymai turėtų būti pritaikyti didesniems vaikams, kurie galėtų patys pasiskaityt. Ilgesnės pasakos ar pan. galėtų tęstis per kelius numerius, tada vaikai lauktų "Žiburėlių", kad galėtų pradėtą dalyką pabaigt sekančiam numeryje. Gal tada atsirastų meilė ar bent įpratimas skaityt laikraštį. Dabar dedamos pasakėlės ir kiti dalykai skirti daugiau tiems, kurie dar patys nepajėgia skaityt lietuviškai. Reikia tikėtis ir šis skyrelis tobulės.

Dėkoju už išklausymą!

Su pagarba **G. Adomienė**

DAR ŽODELIS p. BIMAI

Ta pati autorė, p. Bima, ir vėl atsiliepė "TŽ" liepos 5 d., skaitytojų laiškų skyriuje, teigdama, jog kaikas, žinoma, ir aš, bijąs kritikos, tenai pat nurodydama vieną vieninteli pavyzdėlį, kur, girdi, buvę "kandžios, samojingos ir kraštutinės" kritikos prieš JAV prezidentą.

Šiuo kartu norėtųsi pabrėžti, kad nei pūslės ant rankų, nei pozityvi kritika mūsų polemikai — ne pagrindas. Pasisakydamas dėl p. Bimos rašinėlio su "poetiška" antrašte "Kas supuvo, tas ir griūva", aš nepasisakiau prieš kritiką aplamai, bet pasisakiau prieš p. Bimos siūlomos kritikos rūšį: kritikuoti "be jokio varžymosi, užgirt ar nupeikt betkurį straipsnį ar asmenį iki kraštutinumų — kandžiais žodžiais".

"Kandūs, nesivaržantys ir nueiną iki kraštutinumų" pasisakymai, kaip žinome, netinka netgi pokalbiuose, tai ką bekalbėti apie rašytinį žodį? Juk yra sakoma: "Pratartas žodis paukščiu nuskrenda, o raštu išreikštas — amžiais pasilieka".

O apie kūrybą (tuo pačiu ir meną) bei žmogų mūsų garsus poetas J. Aistis štai ką sako: "Mums atrodė, kad kūrybos laisvė yra augščiau negu žmogaus laisvė, bet šiandien jau aišku, kad mes klydome, o tuo pačiu ir prie tautos nelaisvės prisidėjome. Tepasimokai iš mūsų klaidų. Menas nėra nei didesnis, nei svarbesnis už žmogų. Kam gi galop jisai, jei ne žmogui skirtas?" ("Draugas, 27. II. 1962.).

Taigi, su "kraštutinumais ir nesivaržymais", nors ir meno vardu, negalima užgauti žmogaus. **Pr. Alšėnas**

LIETUVIO ADVOKATO ĮSTAIGA

NEIMAN, BISSETT & SEGUIN

Advokatai — Notarai

35 HAYDEN ST., Toronto, (arti Bloor ir Yong gatvių)

Telef. įstaigos: WA. 4-9501. Telef. namų: BE. 3-0978

International Driving School

WALDI

859 COLLEGE ST.
Telefonas LE. 2-5461

Mokome su standartinėmis, automatinėmis transmisijomis ir Volkswagenais.
1 val. važiavimo ir teorijos pamokos nemokamai.

PIJANINŲ TECHNIKAS

A. BRIČKUS atlieka įvairius pijaninų remonto darbus ir sustygavimus. Perka ir parduoda naudotus pijaninus. Telefonas LE. 7-3782.

Sovietų išgarsinta jėgainė ir Elektrėnai

"NY Times" 1962. VI. 24. korespondentas aprašo apie didžiulę Lietuvos šiluminę elektros jėgainę, statomą 30 mylių nuo Vilniaus Kauno link. Jėgainė būsianti kūrenama natūraliomis dujomis, atvestomis iš Ukrainos Dashava naftos laukų. Pirmasis 150.000 kilovatų generatorius numatomas įmontuoti dar šiais metais. Darbai prie jo eina pilnu tempu. Dirbama ir prie pirmojo milžiniško garo katilo, kurio dalis pagamino Taganrog įmonės. Joms atvežti reikėję 300 vagonų. Katilas gaminsiąs 500 tonų garo į valandą. Planuose numatoma trys tokie katilai pirmajai jėgainės sekcijai. Jėgainė tada turėsianti 1,2 mil. kw. galingumo. Planuose taip pat numatoma ilgainiui šį pajėgumą padvigubinti iki 2,4 mil. kw. (Prie Toronto, Lakeview, Ontario Hydro stato 1,8 mil. kw. galingumo šiluminę anglim kūrenamą jėgainę. Projekto kaina $217 mil.).

Kompartijos sekcijos pirm. Algirdas Lukaševičius "NYT" korespondentui pasigyrė, kad 80% darbininkų sudaro lietuviai. Jų uždarbis — nuo 50 iki 200 rb. mėn. Būsimos jėgainės aptarnavimui už vienos mylios yra statomas ištisas miestelis — Elektrėnai. Jo gyventojų skaičius sieks iki 4.800.

Yra paskelbta, kad jėgainės statyba komjaunimo projektas. Korespondentui Lukaševičius paaiškinęs, kad tik reikalui esant, jei statybai nebūtų pristatoma užsakytų mašinų ar medžiagų, tiekimui paskubinti į tuos fabrikus būtų kviečiamas pagalbon komjaunimas.

Lukaševičius nebežinąs, kas Lietuvoj bus daroma su tokiu didžiuliu elektros kiekiu. Spėja, kad bus kuriama nauja pramonė, nes praeitais metais visai Lietuvai pakako 300.000 kw. srovės. Panašios jėgainės dar statomos prie Volgos į šiaurę nuo Maskvos ir vidurinėje Azijoje.

Lakūnai nusileido žvirbliams

Neseniai Anglijoje princesė Margarita turėjo įteikti atsižymėjimus lakūnams. Iškilmės buvo rengiamos didžiuliame angare. Keletą dienų prieš šventę pilotas pastebėjo, kad vieta pramatyta viešniai teršiama žvirblių, kurie augštai prie stogo sijų buvo susisukę lizdus. Suprantama, rengėjai ėmėsi atsargumo, kad iškilmių metu neprašyti įnamiai neiškrėstų nelaukto pokšto, nes aplamai jie prasti ceremonijų ir protokolo paisytojai. Žvirblių lizdus lakūnai išardė, tačiau nukentėjusieji su dar didesniu įkarščiu skrido atgal į senąją lizdavietę, čirkšdami, keldami didžiulį triukšmą, paleisdami net ir "bombas" ant agresorių. Išvaryti arba sugauti neklaužadas buvo neįmanoma, nes pastatas didžiulis ir augštas. Organizuoti plataus masto ofenzyvą neleido laikas ir karinė garbė — sunku buvo pramatyti aiškią pergalę. Pagaliau kariškiai padarė taktinį ėjimą — iškilmes perkėlė į kitą angaro vietą, palikdami žvirblius ramybėje. Taip ir pasikartojo senas posakis:

—Žvirblis lieka žvirbliu, ir su juo geriau neprasidėk, nes gali pralaimėti . . . St. r.

Astronauto finansinės problemos

Astronautas John Glenn, apskridęs apie žemę tris kartus, susiduria su finansinėm problemom. Tos problemos tačiau jam nesukelia didelių rūpesčių. Visas sąskaitas astronautas moka čekiais. Patikrinęs savo sąskaitą banke atrado, kad ji nelabai keičiasi. Pasirodo, daugelis pasilieka čekius su jo parašu kaip suvenyrus ir jų neišsikeičia į pinigus.

Moterys dažniau serga

Vokiečių darbdavių sąjungų sveikatos skyrius Koelne nustatė ir paskelbė, kad moterys ir jauni darbininkai dažniau serga, negu vyrai. Įskaitant nelaimingus atsitikimus fabrikuose, moterų susirgimų būva 40% daugiau negu vyrų. Jaunų darbininkų susirgimai bemaž dvigubai dažnesni negu vyresniųjų darbininkų. Be to, nustatyta, kad fabrikų darbininkai dukart dažniau serga negu raštinių bei plunksnos darbininkai.

"La prosperidad" komunistinėj Kuboj

Londono "Sunday Times" korespondentas, jau kurį laiką gyvena Kuboje ir skundžiasi, kad apibėgo visas Havanos parduotuves ir niekur negavo pirkti poros kojinių ir pastos dantims, bet tai dar nėra didelė nelaimė, nes kojines galima pakeisti autais, o dantų pastą — druska. Blogiau yra tai, kad kubiečiai nešiojasi su savim racionavimo knygutes, pagal kurias galės savaitei gauti 5 kiaušinius, svarą žuvies ir tris ketvirtadalius svaro mėsos. Tai yra puiki dieta svoriui numesti, bet labai bloga dieta normaliems ir ypač dirbantiems kubiečiams.

Statistika rodo, kad prieš 10 metų, vidutiniškai imant, kubietis per metus suvalgydavo 146 svarus "krikščionių ir maurų", kaip praktiškai vadinami ryžiai ir juodos pupelės. Ši norma dabar sumažinta iki 72 sv. metams.

Kitas anglas rašo, kad vienoje žymioje Havanos valgykloje - restorane pietums pateikė patiekalų sąrašą, kuriame figūravo sriuba iš ryžių, pupelės, keli makaronai ir pora gabaliukų neskanios rusų jautienos. Alaus visai nebuvo, — tik romas ir rusiška "vodka"...

Betgi šis skurdas turi ir gerą pusę: seniau perpildytuose viešbučiuose dabar visada yra laisvų kambarių. Kai sugenda vandentiekis ar telefonas, turistas persikelia į šoninį kambarį. Tik visa bėda, kad turistų reikia dabar Kuboje "su žvake ieškoti". Taip Castro "išgelbėjo" Kubą iš amerikiečių įtakos, perduodamas ją "matuškos" Rusijos globai. Tai mažas vaizdas, kaip reiškiasi Castro žadėta "la prosperidad" — liaudies gerovė liaudies respublikoje, atpalaiduotoje nuo imperializmo ir išnaudojimo. J. Gs.

OKULISTAS

S. BROGOWSKI, O.D.

420 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.). Telefonai: kabineto LE. 1-4251; namų CL. 9-8029. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų. Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

A. P. GARAŽAS

1539 DUNDAS ST. W. LE. 5-9130 (prie Dufferin)

Visų rūšių automobilių mechaninis remontas. Automatinės transmisijos. Darbas sąžiningas ir garantuotas.

Sav. Ant. Paškevičius

W. A. LENCKI,

B.A., L.L.B.

TEISININKAS — ADVOKATAS - NOTARAS

100 ADELAIDE ST. W.

Room 107

Telefonas EM. 6-4182

Toronto

George BEN, B.A.

ADVOKATAS-NOTARAS

praneša, kad

persikėlė

į naujas patalpas
1134 DUNDAS ST. W.
Toronto 3, Ont.
Telefonas LE. 4-8431

J. BARAKAUSKAS

Elektros kontraktorius

Visų rūšių elektros įrenginiai ir pataisymai.

Tel. RO. 7-9947
24 Humberview Rd., Toronto.

..ŠYPSENOS..

Amerikiečių politika nesudėtinga . . .

Žinoma amerikietė korespondentė Marguerite Riggins pranešime iš Vakarų Berlyno rašo laikraštyje "Observer":

"Amerikiečių užsienio politika yra labai paprasta: būti neutraliu priešams, draugišku neutraliems ir priešu draugams . . ."

Senelis ir anūkas

— Seneli, nuo kada tu tapai seneliu?

— Kai tu užgimei, Juozuk.

— Jeigu ne aš, tai nebūtum seneliu?

— Tai tiesa.

— Tai ką tu man duosi už tai, seneli ? . . .

Vandens galia

Vienas inžinierius Londone skaitė paskaitą apie vandens jėgą. Jis pasakojo apie turbinas, hidroelektrines jėgaines ir t.t. Kalbėjo ištisas tris valandas ir, pagaliau, baigė žodžiais:

— Dabar jau būsiu, turbūt, pasakęs viską, ką galima iš viso pasakyti apie vandens jėgą.

Vienas klausytojų atsistojo ir garsiai pasakė:

— O, ne, pone inžinieriau, a pie pati galingiausią vadens varikli jūs neužsiminėte nė vienu žodžiu.

— Negali būti. Nejaugi aš būsiu pamiršęs?

— Jūs pamiršote moterų ašaras, — pasakė Bernard Shaw.

Uošvis ir būsimas žentas

Išdidus tėvas kalbasi su dukters sužadėtiniu:

— Tu žinai, kaip man bus sunku atsiskirti su mylimąja Reginute; dargi duodu jai dideli kraitį ir nemažą sumą pinigų. Ką gi tu manai man už tą viską duoti?

— Galiu jums kvitą išrašyti, — atsakė jaunuolis.

Parinko Pr. Alšėnas

Motorų ir laivų

(Outboard and Inboard)

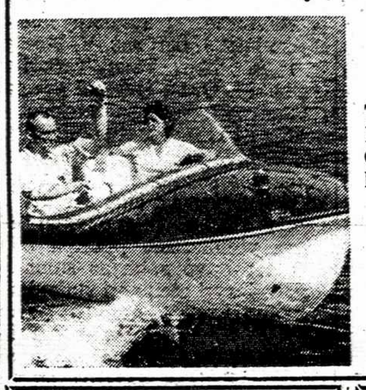

DRAUDIMAI

Taip pat draudžiame VASARNAMIUS ir KABINAS visoje Ontario provincijoje. Žemos kainos.

Prano Barausko agentūra

RO. 6-0811 ir RO. 6-0832

(49 Cameo Cres., Toronto 9)

DR. J. MATULIONYTĖ DANTŲ GYDYTOJA

1796 BLOOR ST. W. (prie Keele)

Priėmimo valandos: pirmadieniais ir trečiadieniais 2 - 9 val. vak., antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais 9 - 5.30 val. p.p.

Telefonas RO. 6-1372

DR. V. J. MEILUVIENĖ DANTŲ GYDYTOJA

262 Roncesvalles Ave. (prie High Park Blvd.)

Tel. 535-7025

Priima pacientus pagal susitarimą.

DR. E. ZUBRIENĖ DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST (prie Dundas)

Telefonas LE. 2-4108

Kabineto telefonas LE. 4-4451

DR. P. MORKIS DANTŲ GYDYTOJAS

Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.

1082 BLOOR ST. W., Toronto 4, (į rytus nuo Dufferin St.)

DR. V. SADAUSKIENĖ DANTŲ GYDYTOJA

129 GRENADIER ROAD (2-ras namas nuo Roncesvalles) Toronto.

Telefonas LE. 1-4250

Priėmimo valandos: 9 - 12 ir 3 - 8 val. vak. (pagal susitarimą).

Akių specialistas L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Ištiria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nervingumą. Kalba slavų kalbomis.

470 COLLEGE ST., Toronto
Telef. WA. 1-3924

OKULISTĖS

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.

Wiktoria BUKOWSKA, R.O.

274 RONCESVALLES AVE. (prie Geoffrey St.)

TEL. LE. 2-5493

Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 6 v.v.

Dažai ir sienoms popieris! VASKAS, SEPECIAI, TERPENTINAS

SKY'S PAINT & WALLPAPER
891 DUNDAS ST. WEST
Tel. EM. 4-2715, Toronto, Ont.

DRAUDIMAI

NAMŲ, AUTO, VASARVIEČIŲ, KOMERCINIAI, ATSAKOMYBĖS, APIPLĖŠIMO, TRANSPORTO, BONDS IR PAN.

DRAUDIMO ĮSTAIGA

AL DUDA

ATSTOVAUJAMOS 27 DRAUDIMO BENDROVĖS. DRAUDIMAI RAŠOMI VISOSE KANADOS PROVINCIJOSE. 10% NUOLAIDA IMANT DRAUDIMĄ IŠ VIENOS KOMPANIJOS.

24 VAL. PATARNAVIMAS
RO. 9-4612

DARBO VALANDOMIS
RO. 9-4131

NAMŲ
RO. 6-7132

TORONTO Ont.

Šv. Jono Kr. parapijos žinios

— Gerojo Ganytojo stovyklavietėje, Springhurste, prasidėjo stovykla. Arti 70 berniukų ir mergaičių, susispietę lietuviškame būryje, mėnesio laike džiaugsis gražia vasaros gamta, smėlėtais Georgian įlankos pakraščiais, tyru vandeniu, o taip pat kasdien rytais įsijungs į didžiąją šv. Mišių auką, bei atliks reguliarias repeticijas lietuviškos giesmės ir dainos. Linkėtina jaunimui sveikatos, jaunatviškos nuotaikos ir lietuviško sąmojaus gražiame vasaros stovyklavimo laike! Stovyklos adresas: Camp of the Good Shepherd, R.R. 3, Stayner, Ont.

— Vasarvietėje sekmadieniais pamaldos vyksta: 9, 10 ir 11 val.

— Parapijos bažnyčioje Toronte sekmadieniais pamaldos laikomos 9.30 ir 11 val.; šiokiadieniais — 8 val. rytą.

— Lietuvių kapinėse įvedus vandenį, visi sklypų savininkai gali jo imti. Šulinio pastatėlis, dengiąs vandentiekį, yra užrakintas. Raktai gaunami klebonijoje. Vanduo įvestas prie pat įvažiavimo į kapines dešinėje pusėje.

— Praėjusią savaitę bažnyčia pasipuošė naujais dail. J. Bakio suprojektuotais ir pagamintais vitražais, esančiais prie žuvusiems paminklinės lentos. Vitražuose vaizduojama: laisvės aukuras, Gedimino stulpai su lietuviška trispalve ir trečiame lange — žalia rūta.

— Dėkojama mokytojo Jono Valiulio šeimai naujai įgytos monstrancijos sąskaiton paaukojusiems $200. Ši auka geradario buvo paskirta kaip padėka Aukščiausiajam už laimingai atsiektą tikslą: po sunkaus studijų darbo gautas mokytojo teises. Mokyt. J. Valiulis gavo paskyrimą Marijos vardo katalikų pradžios mokykloje.

— Šios parap. Kat. Moterų drjos pirm. Onai Eižinienei, esančiai šv. Juozapo ligoninėje, linkime sveikatos ir greito sugrįžimo iš ligoninės.

Liet. Namuose antro augšto virtuvėje įrengta ventiliacija ir pastatyta didesnė ir geresnė virimo krosnis. Šie du dalykai per visą dešimtmetį kamavo šeimininkes ir atsiliepė į II augšto salių išnuomavimą. Komerciniai telefonai su visais priedais išmesti, nes jie graužė LN menką biudžetą ($360 į metus nereikalingų išlaidų). Jų vieton įrengtas paprastas sieninis telefonas su dviem skambučiais, kas LN nieko nekainuos, tik skambučiui po 40 ct. į mėn. Sekanti LN programa: grindų tvarkymas. Grindys bus pataisytos ir nulakuotos. Toliau nebus leidžiama grindis plauti vandeniu. L.

LN penktadienį alučio metu buvo rodytas iš Korėjos gautas APACL — Asian Peoples Anti-Communist League — konferencijos filmas. Konferencijoj dalyvavęs MCL pirm. M. Jakubec asmeniškai atvyko į LN pobūvį ir tarė keletą žodžių. Kitą labai gražų filmą iš P. Amerikos gavo J. R. Simanavičius. Jis pats filmus demonstruoja. Už tai LN jam labai dėkingi.

Inž. Okins - Leipciger - Čuplinskas a. Assoc. Ltd. atidarė savo įstaigą 1806a Avenue Rd. 782-8741. Inž. Eug. Čuplinskas yra baigęs 1954 m. Toronto un-tą magistro laipsniu. Buvo vienas gabiausių studentų. Jis aktyviai dalyvauja liet. organizacijose ir yra PLB valdybos narys.

PADĖKA

Dėkoju gyd. dr. A. Užupienei už rūpinimąsi manimi esant ligoninėje.

B. Manglicienė

Toronto vandens fluoridavimo klausimas bus sprendžiamas balsavimo keliu gruodžio 3 d. Nuo balandžio 20 d. vandenį pradėjo fluoriduoti 4.850 gyventojų turis Streetsville miestelis. Iš viso Ontario prov. fluoriduotą vandenį naudoja 443.107 gyventojai.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Vasaros metu šiokiadieniais, išskyrus ypatingus atvejus, kasdien bus laikomos tik dvejos šv. Mišios — 7 ir 8 val. ryto, o sekmadieniais — 8, 9, 10 ir 11 val. ryto. Salėje 11.30 val. šv. Mišios vasaros metu nebus laikomos.

— Pranciškonų stovyklavietėje, N. Wasagoje, saryšyje su ten vykstančiom ateitininkų ir "Aušros" vasaros stovyklomis, stovyklaujantiems ir jų svečiams šv. Mišios bus laikomos 11 val. ryto.

— Šios savaitės bėgyje prašoma baigti registraciją į "Aušros" sporto klubo ruošiamą stovyklą. Kviečiami visi vaikučiai nuo 7 m. amžiaus. Stovykla vyks nuo liepos 28 d. iki rugpjūčio 12 d. Registruotis Prisikėlimo parapijos raštinėje asmeniškai arba telefonu LE. 3-0621.

— Praeitą šeštadienį Prisikėlimo parapijos bažnyčioje priėmė Moterystės sakramentą Jokūbaitis Vladas ir Baršauskaitė Margarita.

— Pakrikštyta Stasio ir Katarinos Vaivadų sūnus Mykolas Edvardas, Jono ir Aleksandr. Tumosų dukrelė Neringa Marija ir Vlado ir Cecilijos Gutauskų sūnus Pranas Mykolas.

VI-ji AUŠROS JAUNUČIŲ STOVYKLA

Prisikėlimo parapijos sporto klubo "Aušros" rengiama 7-13 m. amž. jaunimui stovykla nuo liepos 28 iki rugpjūčio 12 d. Tėvų pranciškonų stovyklavietėje, New Wasaga, Ont. Stovyklos mokestis už dvi savaites 1 stovyklautojui — $25; 2 — $40; trim ir daugiau — $45. Nepajėgią užsimokėti bus dalinai ar visiškai nuo mokesčio atleidžiami. Registruotis iki liepos 15 d. Prisikėlimo par. klebonijoje atsilankius arba telef. LE. 3-0621 ar LE. 3-0977. Gyveną už Toronto prašomi rašyti: T. Paulius, OFM, Franciscan Fathers, 32 Rusholme Pk. Cr., Toronto 3, Ont. **Vadovai**

Prisikėlimo parap. Kat. Vyrų draugijos valdyba, susirinkusi posėdžio liepos 7 d. p. Štuikių bute, aptarė visą eilę organizacinių reikalų, kurių tarpe tenka paminėti naujos parengimų komisijos patvirtinimą. Į komisiją mielai sutiko įeiti J. Šarūnas, V. Štuikys jr. ir A. Pūkas. Tėvui Tarcizijui Garbukui, OFM, išvykus gyventi į Montrealį, valdyba nuoširdžiai dėkoja už ištisus metus eitas dvasios vadovo pareigas ir linki jam geriausios sėkmės naujoje aplinkoje. Vykstančiai šiuo metu Wasagoje ateitininkų stovyklai paskirta vienkartinė pašalpa $50. Ten pat buvo aptartas sumanymas padaryti ateinantį rudenį savaitgalio išvyką autobusu į įdomesnes Ontario vietoves. Dėl datos ir maršruto bus paskelbta vėliau, pasibaigus vasaros atostogoms. **V. Sonda**

Skautininkų sueigoj Toronte dalyvavo nemažas skaičius skautininkų. Sueigai pirmininkauti ramovės seniūnas ps. L. Kalinauskas pakvietė ps. B. Mažeikienę, sekret. ps. M. Vasiliauskienę. Diskutuojant darbotvarkę, ilgiau sustota prie tuntininkų pateiktos jubilėjinių metų programos, ir jai įvykdyti pagalbos venetuose. Daugumos šis planas šiltai sutiktas. Dėl sekančių sueigų ir glaudesnių ryšių nutarta kiekvienam prisiųsti informacinį biuletenį, kuriuo rūpintis pasižadėjo laikinoji komisija, į kurią įeina p.s B. Mažeikienė, s. O. Gailiūnaitė ir v.s. Č. Senkevičius. Be to, dauguma skautininkų suskris į Delhi skautų stovyklą paskutiniam savaitgaliui. Reikia tikėtis, bus turtingos programos laužas. F.

Sumažintos kainos už elektrinį šildymą priemiesčiuose ir kaimuose 7,5%. Naujoji kaina 1¼ ct. už kilovatvalandą taikoma nuo spalio mėn. tiems, kurie gyvena 100 ar daugiau vartotojų grupėje, apimančioje plotą, kuriame gyventojų tankumas yra bent 12 viename mylios ketvirtyje prie gatvės ar kelio. Ši nuolaida palies apie 90.000 vartotojų. Hydro b-vė apie tai praneš atskiru laišku kiekvienam vartotojui, kuriems bus taikoma nauja kaina.

Padėka

Už lankymą, dovanas ir nuoširdų rūpinimąsi man besigydant ligoninėje, tariu nuoširdų ačiū — gerb. kun. B. Pacevičiui, mieliems prieteliams: pp. Vasiliauskams, Stasiui, Zigmui ir Beniui Jackams, Jaseliūnams, Paciūnui, Ožalams, Jonuškams, Tamulaičiams, Kecoriui, Baltrušiui, Graibui, Šajukui, Juciams, Kotikovams ir gerb. dr. Urbaičiui ir dr. R. Curkowskij už sėkmingą operaciją bei gydymą.

Donatas Renkauskas

Padėka

Nuoširdžiai dėkojame už suruoštą pagerbimą ir brangią dovaną, kuri primins Jūsų nuoširdumą mums, vedybinio gyvenimo dešimtmečio proga.

Ypatinga padėka rengėjams p.p. G. P. Šutams. Taip pat dėkojam visiems atsilankiusiems:

p.p. V. Birštonui
S. Dabkui
E. B. Jonynams
A. S. Kavaliauskams
R. J. Kuprevičiams
E. Liormanienei
S. P. Mačiulaičiams
V. Misevičiui
L. B. Noble
L. V. Sendžikams
F. V. Skrinskams
B. Vrublevičiui
M. B. Žekams

Ši netikėta staigmena visada liks prisiminimuose.

Nuoširdus ačiū!

Danutė ir Aleksas Keršiai

Lietuviška baldų dirbtuvė

Daromi nauji minkšti baldai ir aptrankiami seni pigia kaina. P. Lubys. Tel. WA. 2-7981. Namų AM. 1-0537.

Dėmesio organizacijoms

Eltos angliškoji tarnyba yra paruošusi gerai dokumentuotą leidinį anglų kalba "Lithuania Under Soviet Colonializm". Leidinyje liečiamos sekančios temos: Kas yra kolonizmas? Sovietų kolonizmo istorija, genocidas, ekonominė eksploatacija, dvasinis kolonizmas, rezistencija, lietuviškasis jaunimas šiandien, ateities viltys.

Šis leidinys ypač vertingas asmenims, norintiems kalbėti ar rašyti apie Lietuvą anglų kalba Pavergtųjų Europos Tautų Savaitės proga. Leidiniu galima pasinaudoti "TŽ" redakcijoje.

Vykstantiems į pabaltiečių sporto žaidynes

Iš Toronto važiuoti Hw. 401 iki 48, pasukus į dešinę 48 iki Stouffville, čia pasukti į 47 iki Uxbridge. Iš čia į kairę pagal kelio ženklus į Udorą, kur ir vyksta žaidynės. Rengėjų pranešimu, vietoje bus galima gauti pirkti maisto ir gėrimo. Yra vieta pastatyti palapinėms.

Ruošiama skautų stovyklavietė

Praeitą savaitgalį Hamiltono ir Toronto skautų tėvai pradėjo statyti p. Augustinavičiaus pušyne, Delhi, skautų-čių stovyklai virtuvę ir maisto sandėlį. Kad darbas būtų greičiau atliktas, reikalinga daugiau talkos iš skautų tėvų šiam savaitgaliui. Kurie tėvai galėtų patalkinti, prašomi skambinti A. Dilkui RO. 2-3715 vakarais.

Praeitais metais skautų stovykloje stropiai šeimininkavusi p. Rušienė sutiko ir šiais metais vaišinti stovyklautojus skaniai pagamintais valgiais.

Gerojo Ganytojo stovykla Springhurste

Gerojo Ganytojo stovykla Wasagoje - Springhurste atidaryta praeitą sekmadienį. Pirmąją dieną užsiregistravo apie 70 vaikų ir priaugančiųjų nuo 8 iki 15 metų amžiaus. Stovyklai vadovauja kun. kap. B. Pacevičius, pavaduojamas A. Laurinaičio, Z. Dižbalienės ir A. Laurinaitienės. Stovykla truks iki rugpjūčio 5 d. Kurį laiką čia taip pat talkins iš Romos atvykęs kun. J. Jankauskas.

Šiemet visi stovyklos pastatai yra išdažyti, o koplyčioje įrengtas naujas altorius, papuoštas dviem paveikslais. Altorių pagamino J. Govėdas, paaukojęs tam reikalui savo darbą, o paveikslus, kurių vienas yra Gerojo Ganytojo, o kitas Eucharistinių simbolių, nupiešė ir paaukojo B. Marijošius. Stovyklos vadovybė jiems už tai labai dėkinga. Ta pačia proga stovyklos vadovybė dėkoja už pagalbą stovyklavietės paruošime talkinusiems — Br. Žolpiui, J. Sepuliui, Jonaičiui, J. Elijošiui, A. Vanagui ir visiems kitiems kuo nors padėjusiems.

Ateitininkų stovykla Wasagoje

Liepos 7 d. į Prisikėlimo parapijos Tėvų pranciškonų stovyklą Wasagoje suvažiavo arti 90 mergaičių bei berniukų iš Toronto, Paryžiaus, Londono, Hamiltono, Buffalo bei kitų vietovių. Kaikurie stovyklautojai jau praleidžia iš eilės arti 10 kasmetinių lietuviškų stovyklų. Šiais Maironio sukaktuviniais metais ypač stengiamasi išjudinti apstingusią lietuvišką dvasią su tautos atgimimo pranašo Maironio žodžiais:

"Tačiau tėvynė dar nepražuvus;
Nušvis jos vėlei garbė spindėjus;
Nuslinks ta šmėkla, kaip ir nebuvus;
Saulutė džiugins vėl patekėjus".

Jau nebe vaikai: visos ir visi stengiasi pasiruošti įvairiems laužų pasirodymams, iš kurių, tikimasi rimčiau pasirodyti su tautos kovotojų bei Maironio vakarais. Dainos jau skamba pakeliui į ežerą bei stovykloje.

Stovyklos vadovų eilėse sutinkame dvasios vadą Tėvą Rafaelį, OFM, komendantą V. Matulaitį, kurį antrą savaitę pakeis J. Karasiejus; mergaičių vadovę A. Kuolienę, kuriai pagelbsti energinga V. Sakalaitė, o sekančią savaitę— dar S. Balsevičienė; berniukų vadovą A. Arštikonį su pavaduotoju A. Šlekiu.

Didžiojoje salėje matome ateitininkų stovyklos dienraštį "Gintarą", kuris mėginamas užpildyti pačių stovyklautojų rašinėliais bei piešiniais.

Daug kanadiško smėlio pridengė lietuvišką gintarą, išsibarsčiusį tarp Toronto, Londono ir kitur. Tik lietuviai tėvai, lietuviškos organizacijos bei stovyklos yra tuo tvirtu gintaro karolių siūlu, kuris mus visus jungia būti kartu.

DAŽYTOJAS— DEKORATORIUS

- Įvairūs dažymai
- Natūralaus medžio išbaigimas
- Popieriavimas ir t.t.

Skambinti: KAROLIS ABROMAITIS RO. 9-7044

ORCHARD LODGE LAKE SIMCOE, ORCHARD BEACH

Gražiausia vieta vasarojimui ir savaitgalių praleidimui. Kambariai ir kabinos su visais patogumais. Salė su likerių leidimu, nuomojama įvairiems pobūviams. Dėl platesnių informacijų kreiptis: 405 Lakeshore Rd., Keswick, Ont. Tel: GR. 6-4053 arba Toronte LE. 3-8733 Savininkai: J. Zavys ir J. Baronaitis

Dail. J. Bagdono paroda Toronte

Šį ketvirtadienį, liepos 12 d., 7 val. vak., Toronto Lietuvių Namuose, įvyks dailininko Juozo Bagdono meno parodos atidarymas. Parodoje bus išstatyta apie 50 aliejinės ir pastelinės tapybos darbu.

Juozas Bagdonas gimė 1911 m. Žemaitijoj. Mokėsi Kauno Meno mokykloje ir prof. Justino Vienožinskio dailės studijoje.

Nuo pirmos individualios parodos Kaune 1932 m., J. Bagdoną matydavome visose bendrose parodose, tuo metu ruošiamose Kaune ir kituose Lietuvos miestuose. Okupacijų metų gyveno Vilniuje ir dirbo pedagoginį darbą. Pirmai emigracijai pasirinko P. Ameriką — Kolumbiją. Bogotoje dirbo valstybinėse mokyklose, dėstydamas meną. Kolumbijoje Bagdonas buvo nukrypęs į keramikos sritį ir ten yra palikęs daug modernios keramikos darbų. 1958 m. gale atvykęsi JAV ir apsistojęs Vašingtone, suorganizavo skulptūros ir keramikos studiją. Bagdonas be tapybos dirba — skulptūroje ir keramikoje. Vašingtone B. 1960 m. suorganizavo meno galeriją — A.B.A. International Gallery of Modern Art. Galerijoje nuolatos vyksta amerikiečių ir kitų kraštų dailininkų parodos. Š.m. kovo mėn. galerijoje vyko jo paties individuali paroda.

Per 30 intensyvios kūrybos metų B. nuo realizmo-impresionizmo atėjo iki abstraktinės formos, kurioje dirba paskutinį dešimtmetį. Tad šioje Toronto parodoje ir matysime jį kaip gryną abstrakcionistą.

KLB Toronto apylinkės valdyba, kuri šią parodą globoja, maloniai kviečia visus Toronto lietuvius susipažinti su šio žymaus dailininko kūryba.

Paroda atidaryta Lietuvių Namuose kasdien nuo 3 iki 7.30 val. vak. ir truks iki pirmadienio, liepos 16 dienos.

GYDYTOJAI IR STREIKAS

(Atkelta iš 1 pusl.)

$18.000 metams. Specialistų atlyginimas buvo dar didesnis. Įsikišus valdžiai, gydytojai susirūpino, kad toks atlyginimas nebus toleruojamas. Reikia streikuoti ir apginti savo statusą.

Socialinė medicina kitur

Kai daugelyje Europos kraštų socialinė medicinos apdrauda jau seniai veikia, šio kontinento gydytojai, atrodo, nori atsiriboti nuo pirmyn žengiančio pasaulio. Pavyzdžiu gali būti Europos valstybės, kaip Norvegija, Švedija, Vak. Vokietija ir Anglija. Kiekviename iš tų kraštų socialinė apdrauda yra skirtinga, bet esmėje visos yra vienodos — nepasiturį piliečiai gali naudotis medicinos pagalba, ir nereikia bijoti, kad dėl gydytojo sąskaitos reikės imti paskolą. Daugelyje kraštų gydytojai gauna tik algą iš vyriausybės, kitur atlyginimo būdai skiriasi. Anglijoje, pavyzdžiui, gydytojas gauna £1 už kiekvieną pacientą savo sąraše, nežiūrint, ar jam yra reikalinga medicinos pagalba, ar ne. Tačiau, nežiūrint tu sistemų, gydytojai vistiek uždirba daugiau, negu kitos profesijos.

Teisė streikuoti

Kadangi gydytojo profesija yra surišta su priesaika, tai kyla klausimas, ar gydytojas turi teisę iš viso streikuoti ir atsisakyti teikti medicinos pagalbą? Nevisi ir Saskatchewano gydytojai sutinka su jų sąjungos nutarimu. Daugelis gydytojų praktikuoja ir toliau, daugelis skundžiasi, kad sunku jiems pasirinkti tarp savo sąžinės ir lojalumo gydytojų sąjungai. Streikas susilaukė atgarsių ir JAV gydytojų sąjungoje. Gal charakteringiausias yra Harvardo universiteto teisinės medicinos prof. dr. Ford pareiškimas, kuriame jis sako: "Mano nuomone, dabartinėje Saskatchewano krizėje nė vienas gydytojas neturi teisės streikuoti. Gydytojo - pacijento santykių šventumas yra pavojuje ne tik Š. Amerikoje, bet ir visame pasaulyje". Dr. Ford pats yra socialinės medicinos priešas, tačiau į streiką jis žiūri iš gilesnės pusės.

Kalbant apie gydytojų teisę streikuoti reikia atsakyti į keletą klausimų. Kam gydytojo lojalumas turi pasireikšti pirmoje vietoje? Pacijentui, sau, valdžiai ar savo kolegoms? Atsakymo reikėtų ieškoti Hipokrato priesaikoje, kuri buvo pradėta gydytojų vartoti 450 m. prieš Kristų, kuri teberiša gydytojus ir šiandieną, nes ja visi gydytojai yra prisiekę. Pagal priesaiką gydytojas negali "niekam daryti žalos, ar pakenkti". Tai liečia pacijentą, bet kartu ta pačia priesaika jis yra įsipareigojęs ir savo profesijai ir kolegoms, arba sąjungai. Tos sąjungos nutarimu šiandien Saskatchewan provincija liko be medicinos pagalbos.

Išeities ieškojimas

Provincijos premjeras Woodrow Lloyd daro visus žygius iš susidariusios padėties išeiti. Pirmiausia buvo pradėti gabenti gydytojai iš Anglijos, su kuriais pasirašoma sutartis, ir jiems bus mokama po $2000 į mėnesį. Streikui užbaigti premjeras ieškojo tarpininko, kuris tarpininkautų tarp gydytojų sąjungos ir vyriausybės. Gydytojų sąjunga atmeta betkokį tarpininką tol, kol tas vyriausybės planas iš viso nebus atšauktas. Dėl tokio gydytojų gesto daug kas piktinasi. Socialinė apdrauda nuo liepos 1 d. tapo įstatymu. Kiekvienas pilietis, neišskiriant nė gydytojo, turi paklusti įstatymui. Jeigu tas įstatymas nėra jiems palankus, tai galima kovoti demokratiniu būdu. Gi iš gydytojų pusės nedaroma jokių nuolaidų.

Įtampa didėja. Pacijentai darosi neramūs. Pasitikėjimas gydytojų vargu ar liks toks, koks buvo iki šiol. Saskatchewan gydytojus palaiko ir visos Kanados gydytojų sąjunga. Kuo viskas baigsis, turėtų greitai paaiškėti. Artėja laikas, kada socialinė medicina bus įvesta visoje Kanadoje ir JAValstybėse. Saskatchewan yra tik bandymų sala. Gydytojai tą jaučia, užtat taip ir priešinasi, tuo darydami žalą savo reputacijai.

V. K.

Dr. A. VALADKA

Gydytojas ir chirurgas

1081 Bloor St. W.,
Tel. LE. 1-2933

NUO LIEPOS 21 D. IKI RUGPJŪČIO 7 D. IŠVYKSTA ATOSTOGŲ.

Atostogų laiku kabinetas uždarytas.

DAŽYTOJAS

Žema kaina — augšta kokybė.

Tel. CL. 5-6451

MONTREAL, Que.

— Šv. Kazimiero parap. klebonas kun. dr. Jucevičius išvyko atostogų į JAV.

— Montrealyje lankėsi "Tėviškės Žiburių" redaktorius kun. dr. Gaida. Aplankė abi Montrealio kolonijos parapijas, lankėsi pas Kat. Mot. dr-jos pirm. G. Kudžmienę, tarėsi dr-jos aktualiais reikalais ir vaišinosi p. Navikėnienės pastogėje. Palinkėjęs Montrealio kolonijai sėkmingai veikti, išvyko į Bostoną aplankyti savo giminių. Žada praleisti savo atostogas Tėvų pranciškonų vasarvietėje Kennebunkporte.

— Lankėsi iš Bostono aktorė Zita Zarankaitė su savo teta Ona Piešinaite. Viešėjo savo giminių tarpe. Grįžus iš atostogų, žada įsijungti į statomą naują veikalą "Neužaugą", kurį stato Bostono dramos sambūris, vadovaujamas p. Gustaičių.

— Išvyko atostogų prie Atlano aktoriaus L. Barausko šeima. Už savaitės išvyksta ir pats aktorius Barauskas.

— P. Gražių šeima atostogauja "Dainavoje" savo gražioje vilose, o A. Gražys išvyko į Cap Codą.

E. N.

Banko "Lito" reikalai

Ryšium su "Lito" tarnautojų atotogomis nustatyta sekanti operacijų tvarka:

1. Aušros Vartų parapijos patalpose operacijos vyks visą vasarą be pertraukos įprastu laiku.

2. Verdune, 1451 Crawford Bridge Ave., patalpose operaciju nebus dvi savaites nuo liepos 23 d. iki rugpjūčio 5 d.

3. Rosemonte, 3907 Rosemont Blvd. patalpose operacijų nebus dvi savaites nuo rugpjūčio 6 d. iki rugpjūčio 19 d.

"Lito" nariai prašomi atkreipti dėmesį į šias datas ir savo bankines operacijas atlikti anksčiau arba pasinaudoti sekmadieniais A. Vartų, o šiokiadieniais — tuo metu veikiančio skyriaus (Verduno arba Rosemonto) patarnavimais.

'Lito" apyvarta per pirmąjį šių metų pusmetį pasiekė **$852.000** (pernai $542.000) ir beveik prilygo visų praeitų metų apyvartai — $1.017.000.

Liepos 1 d. "Litas" turėjo **$590.** (pernai 446.000), ir išduotų paskolų $504.000 ($379.000). Pusmetinis balansas šiemet **$610.000** ($462.000), narių 690 (607) ir skolininkų 176 (150).

Taigi, praktiškai "Litas" numatytą šių metų sąmatą jau beveik 100% įvykdė. Visi, kurie dar "Litui" nepriklauso, kviečiami dėtis nariais ir dar didesniu tempu ugdyti savo lietuvišką banką.

Dėliai išvykimo PARDUODAMAS labai gerom sąlygom

113 akrų gražus ūkis

su trobesiais, 28 mylios nuo Montrealio.
30 akrų tabakui sodinti.
Pro ūkį teka nemaža upė.
Teirautis:
3677 Clark St., Montreal, P. Q.

Nusižudė gen. Salan teisėjas

Gen Salan, alžeriečių sukilėlių vadas, prieš kelias savaites buvo specialaus teismo nuteistas kalėti iki gyvos galvos. Sprendimu nepatenkintieji valdžios sluogsniai iškėlė jam antrą bylą, siekiančią mirties bausmės. Bylai spręsti sudarytas specialus tribunolas, kurio vadovu paskirtas gen. E. R. de Larminant. Praeitą šeštadienį minimasis generolas rastas nusišovęs savo bute. Paliktame rašteliyje velionis rašo, kad savižudybę įvykdė prieįes išvados, jog nepajėgsias rasti tinkamo sprendimo gen. Salan byloje.

Kita pabėgėlių rūšis

Ši kartą ne komunizmo santvarkos bija, bet iš nepriklausomybę atgavusios Alžerijos pabėgėliai. Ju masės palieka Alžeriją ir bėga Prancūzijon kas diena po 10.000. Visiems pasidarė aišku, kad Alžerija neliks prancūziška, todėl daugelis prancūzų bijo mahomedonų persekiojimo. Turtingesnieji prancūzai jau seniai paliko Alžeriją, po ju sekė profesionalai: gydytojai, advokatai ir inžinieriai. Dabar prasidėjo trečioji pabėgėlių banga: darbininkai, šoferiai, restoranų padavėjai ir kiti.

Atvyke Prancūzijon jie susiduria su darbo gavimo sunkumais, nes dauguma jų nemoka jokių amatų. Taip pat susiduriama su butų trūkumais. Prancūzijos valdžia pabėgėlių įkurdinimui paskyrė $100 mil., bet tos sumos neužteks, nes iki rudens jau bus susidarę virš pusės mil. pabėgėlių.

Amerikoj jau parinktas sekantis astronautas — erdvių lakūnas. Tai laivyno žmogus Walter M. Schirra, 39 metų, baigęs Annapolio jūrų akademiją. Atrodo, kad jis lėks rugpjūčio mėn. šešis kartus apie žemę.

Sakoma, kad Rusijoj yra didelis pareikalavimas televizijos Amerikos iždas turi skolų jau 308 bilijonus dol., ir jos kiekvienais metais auga. Šiemet jų padidės 7,5 bil. dol., o sekančiais metais — 3,5 bil. dolerių.

BALTIC MOVERS

Baldų pervežimas Toronte ir tolimomis distancijomis. Visas vežamas turtas apdraustas. Važiuojam kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudburį ir kitur.
30 DEWSON ST., TORONTO
Telefonas LE. 4-1403

Lietuvių studentų žinios

KAS TIKRINA ABITURIENTŲ EGZAMINUS? Kaip buvo minėta, birželio 22 d. 32.000 Ontario abiturientų parašė egzaminus. Juos dabar tikrina 970 profesorių ar mokytojų.

Egzaminuotojai prakaituoja išsimėtę po Toronto universiteto pastatus, gaudami $28 dienai ir, jei gyvena toliau kaip Barrie, dar $4 dienpinigių.

Šiais metais tikrintojai turės patikrinti 200.000 rašomųjų darbų. Prieš 5 metus tebuvo 105.023. Per birželio egzaminus nepraeina iki 25% abiturientų. Pažymiai, gauti per egzaminus, viską nulemia, nežiūrima kaip mokinys mokėsi gimnazijoje per 13 metų. Kanadiečiai didžiuojasi šia egzaminų sistema, bet aš esu kitos nuomonės —

1. Ši egzaminų sistema yra labai sustingusi, sena ir pridaro daug bereikalingų išlaidų.

2. Ji yra per griežta, per didelį skaičių sukerta, užtat per mažas skaičius patenka į universitetus.

3. Europos ir JAV abiturientų egzaminai tvarkomi lanksčiau, užtat daugiau studentų patenka į universitetus ir baigusių % yra didesnis, kaip Kanadoj, Ontario prov.

Net kitose Kanados provincijose abiturientai lengviau praleidžiami.

Gyvenimas rodo, kad ir su menkesniais pažymiais perėję per egzaminus studentai universitetuose kartais iškyla į viršūnes.

4. Jei mokinys per 13 metų buvo geras, tai jis negali būti blogas per 2 savaites egzaminų metu.

Geriausia būtų, kad abieturientų egzaminus galėtų atlikti kiekviena gimnazija pagal švietimo ministerijos programą, kaip kad buvo Lietuvoje.

J. K.

KOLEGOS, VYKITE Į STOVYKLAS. — Patartina visiems gimnazistams ir studentams vykti į vasaros stovyklas, kurias ruošia ateitininkai ir skautai. Tuo reikalu susisiekite su studentų organizacijų valdybomis.

DARBŲ REIKALU. — Studentai, kurie dirbate ir manote anksčiau iš darbo išeiti (pradžioj ar vidury rugpjūčio mėn.), savo vieton nuveskite kitą lietuvį studentą.

Jane — Annette rajone išnuomojami 2 kambariai ir virtuvė II-me augšte. Yra garažas. Skambinti RO. 7-9088.

Išnuomojamas kambarys su baldais, II augšte, atskiras įėjimas, galima naudotis virtuve. Bloor — High Park rajone. Tel. LE. 6-6480.

Springhurst vasarvietėje lietuvių rajone išnuomojami atskirais įėjimais kambariai. Šeimininkavimas privatus. Tel. RO. 2-1214, skambinti po 6 val. vak.

REIKALINGAS stalius - karpenteris, mokąs virtuvių įrengimo darbus. Tel. LE. 4-2897.

Taupyk ir skolinkis savo KREDITO KOOPERATYVE "LITAS"

SANTAUPOS PILNAI APDRAUSTOS. PASKOLOS LENGVAI IR GREITAI DUODAMOS BETKOKIAM GERAM TIKSLUI.

BANKAS VEIKIA: sekmadieniais nuo 10.30—1 val. p.p. Aušros Vartų parapijos salėje. Šiokiadieniais: 1451 Crawford Bridge Ave., Verdun: pirmadieniais nuo 10—12 val. ir nuo 7—8 val. v.; trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7—8 val. vak. 3907 Rosemont Blvd. (West of Pie IX): trečiadieniais ir penktadieniais nuo 3—8 val. ir šeštadieniais nuo 10—12 val.

PASKOLŲ REIKALAIS kreiptis pas ved. padėjėją P. Rudinska Rosemonte darbo valandomis tel. RA 2-2472, kitu laiku — tel. HU. 1-2957.

Pirm. J. BERNOTAS, UN. 6-2065 • Ved. D. JURKUS, PO. 7-4280

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W. Toronto, Ont.

Telefonai: LE. 6-2738. LE. 6-2664

Vakarais — HU. 9-1543.

DUNDAS — BROCK. Dvi krautuvės ir 4 butai, geros pajamos, vandeniu alyva apšildoma. Didelis sklypas su vaismedžiais. Savininkas išvyksta į Ameriką. Prašoma kaina $36.000.

SUNNYSIDE — HIGH PARK. 11 kambarių, atskiras plytų namas, vandeniu alyva šildomas, moderniškai įrengtas, atskiras butas 4 kambarių I-me augšte. Didelis sklypas, garažas. Prašoma kaina $23.000.

RUSHOLME — DUNDAS. $15.500 pilna kaina. 8 kambariai per 3 augštus, gražiai įrengtas, geras nuomavimui, arti susisiekimo ir krautuvių. Įmokėti apie $2.500. Vienas morgičius balansui.

JANE — ANNETTE. $17.000 pilna kaina. Atskiras, rauplėtų plytų namas. 6 kambariai ir saulės kambarys. Garažas.

DU ŪKIAI. $18.500 pilna kaina už abu, įmokėti apie $6.000, balansas 10 metų iš 6%. Abu ūkiai po 100 akrų žemės su upeliu. Abu ūkiai su visais atskirais ūkio trobesiais, gera žemė, tinka gyvulių auginimui arba mišriam ūkininkavimui. Randasi prie Dundelk, Ont.

Pas mus randasi daug naujai registruotų pardavimui High Park ir Parkdale rajonuose. Dėl informacijų skambinkite A. GARBENIUI.